

ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಮಾಚಾರ

ಜೂನ್ 2020 ಮಾನ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆ

Akhila Karnataka Shikshaka Samachar | June 2020 | Monthly

ಸಂಪುಟ/Volume : 42

ಸಂಚಿಕೆ/Issue : 9

ಪುಟಗಳು/Pages : 36

ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ/Price : ₹ 10/-

Hanuman statue. In Pura Tanah Lot Temple Tambanan Bali Island Indonesia

A Journal of Karnataka State Secondary Teachers' Association

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಪರೀಕ್ಷೆ ಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಪೋಲ್ಯೂಮಾಪನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಹಾತ್

ನಮ್ಮ ಸಹೃದಯ ಶಿಕ್ಷಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಈ ಮೇಲನ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹಂಡಿನ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿನಂದ ಅದ್ದನ್ನು ಬಾರಿ ಕೆಳಿಂದೆ ಎನಿಸಬಹುದು. ಹೌದು ಇಲಾಖೆಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಸಭಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಹೇಳಿದ್ದುರೋ ತಿಂದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದು ಇಲಾಖೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಹೊಳಣಕರೆಂತೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಿಂದ ಯೋಜನೆ ಎನ್ನು ಎನ್ನು. ಎಲ್.ಎ.ಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅದರ ಅನುಭವವೂ ನಮಗೆ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಎನ್ನು. ಎನ್ನು. ಎಲ್.ಎ.ಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆಯಿತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹೊಳಣಕರೆ ಹೊಳಣಕರೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಾಗಳಲ್ಲ. ಪೋಲ್ಯೂಮಾಪನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಾಗಳ ನಿಯೋಜನೆಯಿಂದ ಎಂಬುದು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಹಿತ್ತಿರುವ ವಿಷಯವೇ. ಈಗ ನಾವು ಎನ್ನು. ಎನ್ನು. ಎಲ್.ಎ.ಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆಯಿತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅಳಿದು ನಮ್ಮ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ ಬೀಳಿದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅನೇಕ ಪ್ರೀತಿಭಾಂದಧರವರ ಹೆಚ್ಚಿಬಹುದು. ಒಬ್ಬ ಸಂತೋಷದ ಈಗಲೂ ಹಾಗಿಂದ ಕೊಂಡೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಪೋಲ್ಯೂಮಾಪನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡೋಣ.

ಇಂತಹ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೋಣದ್ವಾರಾ ನಮಯಿದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಎನ್ನು. ಎನ್ನು. ಎಲ್.ಎ.ಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆಯಲು ತಯಾರಾಗಿದ್ದರೆ. ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆಯಲು ಬಂದಾಗ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹೊಳಣಕರಾಗಿ ನಾವು ಏನೆಲ್ಲಾ ಮುಜಾರಾಗಿರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ.

- ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೆಂಪಂದಿನ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲಾಖೆ ಆದೇಶಿಸಿದೆ. ಆದೇಶದಂತೆ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಮಾಡಿಸುವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆಯಲು ನಮ್ಮ ಮತ್ತೊಂದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸೊಂಂತ ತಗ್ನಿಲದಂತೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೋಣದ್ವಾರಾ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಮಾಡಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಗಮನಿಸಬೇಕು ಅವರಿಗೆ ಅಳಿಸಿದ ಮಾಡುವ ಮುಂದು ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಆ ಕೆಳಿಸಬೇಕು ಮಾಡುವ ಮೇಲೆ ಇಂದ್ರಜಿತ್ ಮಾಡುವ ಮುಂದು ವಿಧಾನ ಪಾಠ ನಿಂತು ಮಾಡಿಸಬಹುದೇ? ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಮಾಡುವ ಬಂಧನೆ ದ್ವಾರಾ ಸರಿಸುವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆಯೇ? ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಮಾಡುವ ಮುಂದು ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ನಂತರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಮಾಡಬೇಕು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಭಯವೋಂದಾಗಿ. ಈಗ ಈ ಕೋಣದ್ವಾರಾ ಭಯದ ಜೋತೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆಯಲು ಅವರಾದ ಕಾರ್ಯ ವಾಯಿದೆ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಭಯ ಕೋಣದಾಗಿಸಲು ಅವು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧಾರಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ದೂರದಾಗಿ ಕರೆ ಮಾಡಬಹುದೇ? ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೆಂಪಂದಿನ ಅವರಿಗೆ ಮಾಡಿಸ್ತೇ ಸುರಕ್ಷಿತ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ದೂರದಾಗಿ ಕರೆ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ತಿಳಿಸಬಹುದೇ?
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೆಂಪಂದಿನ 2 ತಾನು ಮುಂಜತವಾಗಿ ಬಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತರವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ತಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೋಣದ್ವಾರಾ ಸುರಿತಿಸಿ. ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆಯಲು ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೋಣದ್ವಾರಾ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೆಂಪಂದಿದರೆ ಜೋತೆ ಮಾಡಿಸಬಹುದೇ?
- ಸಂಭಾಸಂತೋಷಿಗಳಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾಣಿಕ್ಯಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮೊದಲೇ ವಿಶೇಷಿಸಬಹುದೇ? ಮತ್ತೊಂದೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಹಾಕಿ. ಅವರಿಗೆ ಅದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.
- ಯಾವುದಾದರೂ ಮತ್ತೊಂದೆ ಜ್ಞಾನದಿನ ಬೇರೋಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೋಣದ್ವಾರಾ ಮಾಡಿಸ್ತೇ ಮಾಡುವ ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆಯಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಪೋಲ್ಯೂಮಾಪನದ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು:

- ಪರೀಕ್ಷೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಮುಗಿದರೇ ಅಧಿಕ ಕೆಲಸವಾದಂತಹೇ ಸರಿ. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆಯ ಮುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಂತರ ಕೆಲಸಪೇ ಶಿಕ್ಷಕರಂತೆ. ಪೋಲ್ಯೂಮಾಪನ ಕಾರ್ಯ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಿನ ಸುರಕ್ಷತೆ ನೋಡಿದರೆ. ಪೋಲ್ಯೂಮಾಪನದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜಿಸಬೇಕು.
- ಇದುವರ್ಗೊಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿತ್ತಿದ್ದ ಸುರಕ್ಷಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೈಗೊಂಡರೆ ಸೊಂಂತಿನಿಂದ ದೂರವಿರಬಹುದು.
- ಇನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಪ್ರತಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೋಲ್ಯೂಮಾಪನ ಮಾಡುವಾಗಿ ಈಗಿನ ಸಂಭಾಸ. ಮತ್ತೊಂದು ಮನಸ್ಸಿತಿ. ಹೊಳಣಕರ ದ್ವಾರಾ. ಶಿಕ್ಷಕರ ಪರೀಕ್ಷೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿ. ಎಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಕ ಬಂದುಗಳು ಪೋಲ್ಯೂಮಾಪನ ಕಾರ್ಯದ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಕರಂತೆ ಕೆಲಸಪೇ ಶಿಕ್ಷಕರಂತೆ. ಅದರಿಗೆ ನಿಂತು ಅವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸು ಹೇಗೆ ಬಂದು ವಿರುದ್ಧವನ್ನು ಕೆತ್ತುತ್ತಾನೋ. ಆ ರಿತಿ ಕೆತ್ತಿದ್ದೇವು. ಆದರೆ ಈನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಕೊನೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಎದುರಿಗೆ ನಾವು ನಿರ್ಣಯ ಕೊಳ್ಳಲೂ ಆಗದೇ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೇರೆ ಹೊಗಿ ಅವರಿಗೆ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಂತೂ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೇರೆ ಹೊಗಿ ಅವರಿಗೆ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಂತೂ ನಿರ್ಣಯ ಕೊಳ್ಳಲೂ ಆಗದೇ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೇರೆ ಹೊಗಿ ಅವರಿಗೆ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಂತೂ ಸುಮಾನ್ಯೆ ಕೊರಲು ಆಗದೇ ವಾಪ್ಸಿತ್ವಾ ಮೂಲಕ ಮತ್ತೊಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೆಪ್ರತಿಕೆ ಕೆಳುಹಾಸಿ. ಅವರೆ ಸಂಭಾಸಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲು ತಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಧಾನದಿನದ ಸುರಕ್ಷಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮಾಡೋಣ.

ತಾನೋಂದ ಬಗೆದರೆ. ದ್ಯುಪ್ರೋಂದ ಬಗೆದಿಂತು ಎನ್ನುವಂತೆ ಈ ಬಗಿ ಆಗಿದೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನು ನಿಖಾರಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಕರ ನಾವು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನೂ ದ್ಯುಪ್ರೋಂದ ಸುರಕ್ಷಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮಾಡೋಣ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕಾರ್ಯವಾಗಳ ಎಂದು ಸಂಪಾದಕ

ಸೂಕ್ಷ್ಮ

ನಿಂನು ನಿನ್ನಾರ್ಥಿಯೇ? ಎಂಬುದು ತತ್ವ. ನಿನ್ನಾರ್ಥಿಯಾರಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ದ್ರಂಢವನ್ನು ಓದುವುದೂ ದೀವಾನಾನ ಅಥವ ಜಣಗೆ ಹೊಂದಬೇಕು ನಿಂನು ಪರಿಪೂರ್ವಾಗಾಗುತ್ತಿದೆ.

- ಸ್ವಾಮಿ ಶಿವೇಶವಂದ

ಪರಿವಿಡಿ

● ಬಂಕಿಮಚಂದ್ರರು ‘ಅನಂದಮರ’	3
● ಮಾಸ್ತಿ ಕನ್ಸಾಡದ ಆಸ್ತಿ	5
● ಸೇವಾಮೂರ್ತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ	7
● ಉತ್ತರ ಜಲ್ಲಾ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಭೆ ವರದಿ	9
● ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಪಕರಾಗಲು ಶಿಕ್ಷಕರ ಮುಂದಿರುವ ಸಾಲುಗಳು	10
● ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಕರೋನ ಗ್ರಹಣ	14
● ಶಿಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿಯ್ರ – ಡಾ. ವಿ.ಬಿ.ಆರತಿ	15
● ರಾಮಾಯಣದ ವಿಶ್ವಪ್ರಮಣ (ಭಾಗ -2)	18
● ಶಿಕ್ಷಕರ ದೀಪಸ್ಥಂಭ – ಡಾ. ಎಚ್.ನ್ನಾ	25
● ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಭಾಗ ಹಂತದ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಟಾರ್ಥಿ	27
● ‘ಮೇ ಸಂಚಿಕೆಯ’ ಬಗೆ ಓದುಗರ ಅನಿಸಿಕೆ	27
● ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ ಅಯುಕ್ತರೋಂದಿಗೆ KRMSS ನ ಘಲಪ್ರದ ಸಭೆ	28
● ಚತುರ್ಮುದಿ	29

ಬಂಕಿಮಚಂದ್ರರ್ ‘ಆನಂದಮರ’

ವಂದೇ ಮಾತರಂ – ವಂದೇ ಮಾತರಂ ಎಂಬ ಕೂಗು ಕಿವಿದೆರೆಗಳನ್ನು ತಲುಪುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಎಲ್ಲರ ನರಸರಾಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶಪ್ರೇಮದ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಚಾರವಾಗುತ್ತತ್ತು. ಹೌದು, ಇದು ಪಂಚಾಂತರೀ ಮಂತ್ರದೇ ಅಗಿತ್ತು, ಪ್ರೇರಣಾದಾಯೀ ತಾರಕಮಂತ್ರವೇ ಅಗಿತ್ತು.

ಅದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಮದಲ್ಲಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ. ಭಾರತೀಯರ ತನುಮನಗಳಲ್ಲಿ ‘ವಂದೇ ಮಾತರಂ’ ಎಂಬ ಘೋಷಕೆ ರೋಮಾಂಚನವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಜೊಗೆ ಮಾತ್ರಭೂಮಿಯ ಶಿಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅರಿವನ್ನು ಬಿಡಿದ್ದಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಸಮಸ್ಯೆ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿತ್ತು. ಪರಕೀಯರ ದಾಸ್ತಾದಿದ ತಾಯ್ಯಲವನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಕರ್ತವ್ಯಪ್ರಜ್ಞರಂಗನ್ನು ಎಕ್ಸ್ಪ್ರಿಸ್ತಿತ್ತು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರು ಇದನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಸಂಘಟಿತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಭಾರತಮಾತೆಯ ಸೇವೆಗೆ ಕರೆನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ‘ವಂದೇ ಮಾತರಂ’ ದೇಶವನ್ನು ‘ಆಯಿ’ ಎಂದು ಸಂಖೋಧಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುವ ಕಾ ಚಿಂತನೆಯೇ ಜನರನ್ನು ಪ್ರದೇಶ, ಭಾಡೆ, ವರ್ಗಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಒಂದಾಗಿಸುವ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆಭಾಲವೃದ್ಧರಾದಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಚೈತನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರೆಂಬ ಶತ್ರುಗಳನ್ನೆದುರಿಸುವ ಕೆಳಕ್ಕೆ ತುಂಬುತ್ತಿತ್ತು. ಅಪ್ಪೇ ಅಲ್ಲ, ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿರೂ ದೇಶಪ್ರೇಮವನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವ ಗೀತೆಯಾಗಿತ್ತು, ವಂದೇ ಮಾತರಂ. ಇದು ದೇಶದ್ದೇಸೆ ಮೊಳಗುತ್ತ ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಕಂಗಾಲಾಗಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

19–20ನೇ ಶತಮಾನದ ಸಂಧಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೆಲವನ್ನು ತಾಯಿ ಎಂದು ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಕ್ಕೆ ದಾರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿದ್ದ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಮಾತ್ರಸ್ವರೂಪದ ಆರಾಧನೆ. ಹಿಂಗೆ ಶಕ್ತಿಯು ಭಾರತಮಾತೆಯಾಗಿ ಅವಶಿಷ್ಟಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಧೀನಾನ, ದೇಶಪ್ರಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೇರೇಖಿಸುವ ಅನೇಕ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಗಳ ರಚನೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸಮಾನಮನಸ್ಕ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು, ದೇಶಭಕ್ತಿ ನಿಯತವಾಗಿ ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿದ ದೇಶದ ಭೂತ, ವರ್ತಮಾನ, ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪರಕೀಯರ ಕ್ಷಯಿಂದ ಮಾತ್ರಭೂಮಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಹಂಬಲದಿಂದ ಆ ಸ್ವೇಹಕೂಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಚರ್ಚೆ ಹಲವು ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಳುತ್ತಿ ಮೊದಲಿಗೆ, ಜನರಲ್ಲಿ ಅದರ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಚಿಂತಿಸಿ ಬಳಿಗ್ಬಿಂದೂ ಒಂದೊಂದು ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಯನ್ನು ನಿಗದಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶಯಿಸಿದ್ದರು. ಹಿಂಗೆ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ವೇಹವಲಯದಲ್ಲಿ ಜೋಗೇಂದ್ರನಾಥ ವಿದ್ಯಾಭೂಪಣ, ಭೂದೇವ ಮುಖಜಿ, ಲಟೆಂಡ್ರಾಫ್, ಬಂಕಿಮಚಂದ್ರಜ್ಞಾನಾಧ್ಯಾಯ, ದೀನಬಂಧುಮತ್ತು, ಸುರೇಂದ್ರನಾಥಭಾನ್ಯಾಜಿ, ಆಶ್ರಮರಚನಿದ್ವಾಸಾಗರ ಮೊದಲಾದ ವಿಭಿನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಪರರಾಗಿದ್ದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಆಪಾರಾದ ದೇಶ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದರು.

ನಂ. ನಾಗಲಕ್ಷ್ಮಿ
ನಿರ್ವಹಿತ ಕನ್ಸಡ ಉಪನಾಯಕರು,
ಸರ್ಕಾರಿ ಪ.ಪ್ರ. ಕಾಲೇಜು,
ಬೆಂಗಳೂರು

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಂತ ಶಕ್ತಿಯಾದ ‘ವಂದೇ ಮಾತರಂ’ ಗೀತೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ‘ಆನಂದಮರ’ ಎಂಬ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿ ಬಂಕಿಮಚಂದ್ರರಿಂದ ರಚನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆ ಗೀತೆಯೇ ಕೃತಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಅದರಂದಿಗೆ ದೀರ್ಘವಿಷಯದಿನ, ದೇವಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಾಣಿ (ಮೊದಲ ಕೃತಿ) ಮೃತ್ಯಾಲಿನಿ, ಕಪಾಲಕಾಂಡಲ ಮೊದಲಾದ ಹಲವಾರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದರೂ ‘ಆನಂದ ಮರ’ ಮಾತ್ರ ಕೇವಲ ಬಂಗಾಳಿ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇಡೀ ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಹೊಂಡಿತ್ತು. 1882ರಲ್ಲಿ ಇದು ರಚನೆಗೊಂಡದ್ದು.

ಆನಂದಮರ ಕಾದಂಬರಿ ಬಂಕಿಮಚಂದ್ರೇ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ‘ಬಂಗದಶನ’ ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ (ವಾಸ) ಎರಡು ಪಂಥಗಳ ಕಾಲ ಧಾರಾವಾಹಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳಿಸಿತ್ತು. ಕೆಂಪಿಯಾಗಿ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರಾಗಿ, ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ, ಪ್ರಬಂಧಕಾರರಾಗಿ, ಪತ್ರಕರ್ತರಾಗಿದ್ದ ಬಂಕಿಮಚಂದ್ರ ದೇಹ್ಯಾಚಿ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬ್ರಿಟಿಷ್

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದವರು. ಸ್ವತಃ ವಿವೇಕಾನಂದರೂ ಸಹ ಭಾರತ ವಿಮೋಚನೆ ಬಂಕಿಮರ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿ ಸ್ವಾಧಿಮಾನಿ ದೇಶಭಕ್ತಾಗಳು ಪ್ರೇರಣ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಭಾರತ ವಿಮೋಚನೆ ದುಷ್ಪಡಮನಕಾರಿಗೆ ಜಗದಂಬಿ ಕಾಳಿಯನ್ನು ಆವಾಹನ ಮಾಡಿ ನಾಡಿಗೆ ನೀಡಿದ ಪಂದೇ ಮಾತರಂ’ ಗಿತೆ ಇಡೀ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ನೀಡಿದ್ದ ಮಂತ್ರ ದೀಕ್ಷೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಜನಪ್ರಿಯತೆ, ಪ್ರಭಾವ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿತೆಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರೂ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಧಿಸಿದಾಗ ‘ಪಂದೇ ಮಾತರಂ’ ಎಂದು ಅಭಿವಂದಿಸುವುದು ರೂಪಿಯಾಗಿತ್ತು.

‘ಆನಂದಮರ’ ಧಾರಾವಾಹಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳಿಸಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನತೆ ಪ್ರತಿ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ತುದಿಗಳಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನಿರೀಕ್ಷೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಅವರ ನರನಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಕ ಮತ್ತು ಮಾತ್ರತ್ವ. ಜನರು ಜಾತಕಪ್ರಕೃತಿಗಳಂತೆ ಕಾಯಿತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದೇ ಸಲಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕಂತನ್ನು ಓದಿ ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಓದುಗರು ಬಂಕಿಮಚಂದ್ರರನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವವು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ವಿದ್ಯಾವಂತರು, ಸುಸಂಸ್ಕೃತರ ಮನಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅವು ಜನರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದೇಶ, ಧರ್ಮ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಾನು ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಂಡರು

ಪುಟ 4 ಕ್ಕೆ ➤

➤ ಮಟ 3 ರಿಂದ.....

ಚಿಂತನೆಗೆ ಹಚ್ಚಿದ್ದವು. ಒಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಾಂತರ ಬಂಗಾಳಿಗಳು ಬಂಕಿಮರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆರಾಧಕರಾದ್ದರೆ ಅಲ್ಲ, ದೇಶೇಸೇವೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ಅರ್ಥಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಮಾನಸಿಕ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವಂತಾಗಿತ್ತು.

‘ಅನಂದಮರ್’ ಒಂದು ಕಾಲ್ಪನಿಕ ವಸ್ತು ಕೇಂದ್ರಿತವಾದ ಕಾದಂಬರಿ.

1770ರಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ಬರಗಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಧಿಕಿಸಿದ್ದು, 18ನೇ ಶತಮಾನದ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳ ಕೃಂತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಸೂರ್ಯಿಗೋಂಡು ರೂಪಿತವಾದದ್ದು.

‘ಅನಂದಮರ್’ ಕೇವಲ ಭಾರೋದ್ಯೇಗಕ್ಕೆ ಈಡು ಮಾಡುವ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಆಗಿರಲ್ಲಿ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೌಲ್ಯವು ಇದ್ದು, ಜನರಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆದರ್ಶವನ್ನೂ ಮಂಟಪಾಕುತ್ತಿತ್ತು. ಸ್ವಾತ್ಮ ರೀಂದ್ರಾಧ ತಾಳುರೂ ಆ ಕಾದಂಬರಿ ಓದಲು ಚಡವಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರು.

ಬಂಗಾಳದ ದಿನಾಜ್ಞಮರ್ದರೆಡ್ ಸುತ್ತ ನಡೆಯುವ ಕಢೆ ಇದು. ಬರಗಾಲದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಉರಿನ ಜನರಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕವನ್ನು ಅರಸುತ್ತ ಡೂರ ಡೂರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೊರಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಶ್ರೀಮಂತ ಜಮೀನ್‌ನಾರ ಮಹೇಂದ್ರ ಕೂಡ ತನ್ನ ಪತ್ರಿ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಮತ್ತು ಪುತ್ತಿಯೋಡನೆ ದೂರದ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಪತ್ರಿ ಪುತ್ತಿಯೋಡನೆ ಬೇರೆಯಾಗಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ದರೋಡೆಕೋರರ ಕ್ಷೇಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಹೇಗೆನೋ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಪುತ್ತಿಯೋಡನೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಲೆಯುತ್ತ ಪ್ರಚೂರಾನ್ವಳಾಗುತ್ತಾಳೆ.

‘ಅನಂದಮರ್’ ಸತ್ಯಾನಂದ ಸ್ವಾಮಿಯ ನೆಲೆಮನೆಯಾಗಿದ್ದ ಮಾತ್ರಭೂಮಿಯ ಸೇವಾಗಾಗಿ ಕಂಳಣಬಧರಾಗಿದ್ದ ಯುವ ಜನರು ಕಾರ್ಯ ಶೀಲರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸತ್ಯಾನಂದಸ್ವಾಮಿಯ ಆ ಯುವತಿಯ ತರಬೇತಿಯಿಲ್ಲದ ಆದರ ಶಿಕ್ಷಿನ ಸಿಪಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪೂರ್ಣಾರ್ಥಕಾರ್ಯಗೊ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೊರಬಂದ ದೇಶಕ್ಕರಾಗಿದ್ದರು. ಕ್ರಮಬದ್ವಾದ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಕಲೆಯಿದ್ದರೂ ಮಾತ್ರಭೂಮಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಕಾದಂಬರಿಯ ಮುಖ್ಯಪಾತ್ರಾಳಿ ಸುತ್ಯಾಸಿ ಸತ್ಯಾನಂದ, ಅವರ ಆಪ್ತ ಶಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ಭವಾನಂದ, ಜೀವಾನಂದರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸತ್ಯಾನಂದ ಮಾತ್ರಭೂಮಿ ದೇವಿಯ ರೂಪವೆಂದು ಮೂರು ರೂಪಗಳನ್ನು ಮತದ ದೇಗುಲದಲ್ಲಿ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಭವಾನಿ, ದುಗ್ರಾ, ರುಂಡಮಾಲ ಎಂಬ ಮೂರು ರೂಪಗಳು ಆಕ ಪರಕೀಯರನ್ನು ತನ್ನ ನೆಲದಿಂದ ಓಡಿಸಲು ರುಂಡಮಾಲಾಧಾರಿಯಾಗಿ ವಿಜ್ಞಂಭಿಸುತ್ತಾಳೆ ಎಂಬ ಸರಕೇತ ಅಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಸತ್ಯಾನಂದರು ಅನುಷರು ಬರಗಾಲದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಬಡತನದಿಂದ ಕಂಗೆಟ್ಟದ್ದ ಸುತ್ತಲಿನ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆದರಿಸಿ, ಬೆದರಿಸಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದ ಕಂದಾಯಿದ ಹಳಿವನ್ನು ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಕಳೆರಿಗೆ ಸಾಗಾರಿಕ ಮಾಡುವಾಗ ಅಡ್ಗಣಟ್ಟಿ ಹೋರಾಡಿ ಲೂಟ ಮಾಡಿ ತಂದು ಆ ಬಡವರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನಂದಮರ್ದ ಏರರು ಚಲ್ಲೆಹಳ್ಳಿ ತಿನ್ನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅಂತಹ ಒಂದು ಸಂಭಾದಲ್ಲಿಯೇ ಪತ್ರಿ ಪುತ್ತಿಯಿರನ್ನು ಮಹಡಕ್ಕ ಹೊರಟಿದ್ದ ಮಹೇಂದ್ರನಿಗೆ ಭವಾನಂದರ ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಲೂಟಕೋರೆಂಬ ಭ್ರಮೆಯುಂಟಾದರೂ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಅವರೆಲ್ಲ ಮಾತ್ರಭೂಮಿಯ ರಕ್ಷಕಾಗಿ ನಿಂತವರೆಂಬ ಸತ್ಯದ ಅರಿವಾಗುತ್ತಾರೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸುಖ, ಸಂತೋಷವನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಬಂದವರೆಂಬುದನ್ನೂ ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ತಾನೂ ಅವರೆಂದಿಗೆ ಸೇರಲು ನಿಧರಿಸುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಪತ್ರಿ ಪುತ್ತಿ ಇಬ್ಬರೂ ಅನಂದಮರ್ದ ರಕ್ಷಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯವು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಲು ಹೋಗಿ, ಸತ್ಯಾನಂದರನ್ನು ಕಂಡು, ಅವರ ಅಶೀವಾದ ಪಡೆದು ತನ್ನ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಈ ಮಧ್ಯ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯದ ತುಕಡಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುವ ಸಂಭಾದಲ್ಲಿ ಭಾವಾನಂದ, ಜೀವಾನಂದರಿಬ್ಬರೂ ಸಾಯಿತಾರೆ. ಮಹೇಂದ್ರ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತ ತಾಣವಾಗಿದ್ದ ತನ್ನ ಉರಿಸಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ ತಾನು ಸತ್ಯಾನಂದರೆಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಮುಂದೆ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಅಪಜಿಯಾದರೂ ಭವಿಷ್ಯದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗಾಮಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಹಾಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾತ್ರಗಳೆಲ್ಲ ಸಾಮಾನ್ಯರೇ, ಆದರೆ ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ‘ಅನಂದಮರ್ದ’ ಒಂದು ಕಾಲ್ಪನಿಕ ವಸ್ತು ಕೇಂದ್ರಿತವಾದ ಕಾದಂಬರಿಗೆ ಇದ್ದಂತೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿದ್ದರು. ಭಾವಾನಂದ, ಜೀವಾನಂದರಿಯಂತೆ ದೇಶಸೇವೆಗೆ ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೊರಡುವ ಸಂಕಲಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ‘ಅನಂದಮರ್’ ಒಂದು ಪದವಿ ಮತ್ತೆ ಒಂದು ಪದವಿ ಮತ್ತೆ ಮೂಡಿಸುವ ಮಾರ್ಪಿತಕ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿತ್ತು. ‘ರಾಷ್ಟ್ರವೆಂದರೆನು? ಮಾತ್ರಭೂಮಿ ಎಂದರೆನು?’ ಅದೊಂದು ಮಹಾಶಕ್ತಿ ಎಂಬ ಭಾವನೆಗಳು ಮನೆಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತ ಅವೆಲ್ಲದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡುತ್ತಿತ್ತು.

‘ಅನಂದಮರ್’ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಿ.ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರು ಅನುವಾದಿಸಿದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಬಂಕಿಮರ ಎಲ್ಲ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನೂ ಅವರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂಡರು. ಇದರ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅವಕರಣಕ್ಕೆಯೂ ‘The Abbey of Bliss’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಭಾರತದ ಬಹುತೇಕ ಪಂಡೇಮಾತರಂ’ ಗೀತೆಯ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿತು. 1920ರವರ್ಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗೌರವನ್ನು ಪಡೆದಿತ್ತು. ಲಾಲಾಲಜಪತರಾಯ್ ಲಾಹೋರ್ನಿಂದ ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ‘ಪಂಡೇಮಾತರಂ’ ಎಂದು ಹೆಸರು ನೀಡಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಅನಂದಮರ್ದದ ಪಂಡೇಮಾತರಂ’ ಗೀತೆ. 1907ರಲ್ಲಿ ಮೇಡಂ ಕಾಮ ಜರ್ಮನಿಯ ಸ್ವರ್ಡ್‌ಗಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಹೊದಲ ದ್ವಿಜಿದ ಅನಾವರಣ ಮಾಡುವಾಗ ಅದರ ಮಹ್ಯ “ಪಂಡೇಮಾತರಂ” ಎಂಬ ಹೋಡಣೆಯಿತ್ತು. ಸ್ವತಂತ್ರ ಹೋರಾಟಗಾರರು ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಹೋರಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಮುಖ ಹೋಡಣೆ ‘ಪಂಡೇಮಾತರಂ’ ಆಗಿತ್ತು. ಗುಂಡೆಟಿನಿಂದ ಸಾಯಿವ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೊದ ಆ ದೇಬಭಕ್ತರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಅಂತಿಮ ಮಂತ್ರವೇ ‘ಪಂಡೇಮಾತರಂ’ ಆಗಿರುತ್ತಿತ್ತು.

1947, ಅಗಸ್ಟ್ 15 ಪ್ರಾತಿಕಾಲ 6-30ಕ್ಕೆ ಆಕಾಶವಾಸೀಯಿಂದ ಪಂಚಾಂತರಾಧಾರಕಾರರು ರಾಗ ‘ದೇಸ್’ನಲ್ಲಿ ಹಾಡಿದ ‘ಪಂಡೇಮಾತರಂ’ ಪೂರಾವಾಗಿತ್ತು. ‘ಅನಂದಮರ್’ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಭವಾನಂದ ಹಾಡುವ ‘ಪಂಡೇಮಾತರಂ’ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಭೋಗೋಳಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತ ಆ ಮಾತ್ರಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವ ಗೀತೆಯಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚನೆಗೊಂಡಿರುವ ಈ ಗೀತೆ ದೇಶದ ಉತ್ತರ-ದಕ್ಷಿಣ, ಮೂರ್ವ-ಪೆಟ್ರಿಮು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಕಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮೋಳಗುತ್ತ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮೋರಾಟಕ್ಕೆ ಪರಿದಿಯಂಬಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಸ್ವತಂತ್ರ ಮೂರ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವೀರರೆಹೋಡರನ್ನಾಗಿಸಿದ್ದ ಪಂಡೇಮಾತರಂ’ ಗೀತೆ, ಆಕಾಶವಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೂರಾವಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಂತಿಮ ಮಂತ್ರವೇ ‘ಪಂಡೇಮಾತರಂ’.

ಜೂನ್ 10 ದಿನ ರಂಗುವ ಜನಾಗಂಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಪುಸ್ತಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೂರಾವಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ, ಕಾಗಲೂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪಂಡೇಮಾತರಂ’ ಗೀತೆ ಜನರ ತಾಯಾಡಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಡೆವಣಿ ದಿನವನ್ನು ಪೂರಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಅದುತ್ತ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿರುವ ಗೀತೆ. ಇಂದಿಗೂ ಭಾರತದ ‘ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸಾಂಗ್’ ಎಂಬ ಗೌರವ ಹೊಂದಿರುವ ಗೀತೆ. ಇಂತಹ ವಿಶಿಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಯೊಂದಿದ ಗೀತೆಯಿಂದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಾದ ಕೃತಿ ‘ಅನಂದಮರ್’.

●

ಮಾಸ್ತಿ ಕನ್ನಡದ ಆಸ್ತಿ

ಮಾಸ್ತಿ ಕನ್ನಡದ ಆಸ್ತಿ !! ಮಾಸ್ತಿ ಏನು ? ಅದು ಹೇಗೆ ಕನ್ನಡದ ಆಸ್ತಿ ಅಗುತ್ತದೆ ? ಲೇಖನದ ಶೀರ್ಷಕೆಯಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ ಮೂಡಬಹುದು. ಹೌದು. ‘ಶ್ರೀನಿವಾಸ’ ಕಾವ್ಯಸಾಮದ ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರಾರನ್ನು ಶ್ರೀತಿ ಹಾಗೂ ಗೌರವ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಜನರು ‘ಕನ್ನಡದ ಆಸ್ತಿ’ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರಾ ಯಾರು ? ಅವರ ಸಾಧನೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಿರಿದಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಈ ಲೇಖನ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆದಿ ಕಬಿ ಪಂಪನಿಂದ ಪೂರಂಭವಾಗಿ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಉತ್ಸಾಹ ಕಾವ್ಯಗಳ ರಚನೆಯ ಮೂಲಕ ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರಾದರೆ 20 – 21ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಜ್ಞಾನೋರ್ವರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಎಂಬು ಜನ ಸಾಹಿತ್ಯಗು ತಮ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯ ಮೂಲಕ ತಂದುಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ, ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಿರಿಮಯನ್ನು ಹೇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲರೂ ಹೆಮ್ಮೆಪಡುವ ಸಂಗಠಿಯಾಗಿದೆ. ಕವೆಂಟು, ಬೆಂದ್ರೆ, ವಿವರಾಮ ಕಾರಂತ, ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರಾ, ಎ. ಕೃ. ಗೋಕಾರ್ಕ, ಯು. ಆರ್. ಅನಂತಮೂಲಿಕ, ಗಿರೋ ಕಾನಾಡ್, ಚಂದ್ರೇಶ್ವರ ಕಂಬಾರರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸರಸ್ವತೀಯ ಮಹುಣಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನೋರ್ವರದ ರತ್ನವನ್ನು ಮುಡಿಸಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಗೌರವವನ್ನು ಹೇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಶಿಶ್ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರಾರು ಪ್ರಮುಖರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದರೆ ಕಥೆ, ಕಾವ್ಯ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ, ವಿಮರ್ಶೆ. ಮಾಸ್ತಿಯವರು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಯಾಡಿಸಿ ಶ್ರೀತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಪ್ರಾಣನ ಮಾಧ್ಯಮ ಸಣ್ಣಕಥೆ. ಮಾಸ್ತಿಯವರನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳ ಜನಕರು ಎಂದೂ ಕರೆಯುವುದುಂಟು. ಆದರೆ ಅವರಿಗಿಂತ ವೂದಲು ಕೇರೂರು ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯರು, ಪಂಜೇ ಮಂಗೇಶರಾಯರು, ಎಂ. ಎನ್. ಕಾಮತರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಸ್ತಿಯವರು ಸಣ್ಣಕಥೆಯನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅಡಕ್ಕುಂಡ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನೀಡಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿರು. ಮಾಸ್ತಿಯವರು ಕಥೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಅನೇಕರು ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಪೂರಂಭಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಥಾಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಜನಸ್ತಿಯಗೊಳಿಸಿದರು. ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನಾತ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆ ಕರಾದ ಗಿರಿಜೆ ಗೋವಿಂದರಾಜರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ : “ಮಾಸ್ತಿಯವರು ನಮ್ಮ ಒಬ್ಬ ಮೇಜರ್ ಬರಹಗಾರರು. ಜಗತ್ತಿನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಕಥೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಮೇಜರ್ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ ಮೇಜರ್ ಬರಹಗಾರರಾದ ಕೆಲವೇ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ತಿ ಒಬ್ಬರು”.

ಮಾಸ್ತಿಯವರ 15 ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿವೆ. 1988ರಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ತಿಯವರ ‘ಸಮಗ್ರ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಎರಡು ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ನೂರು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಮೇಲಲ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ ‘ರಂಗನ ಮುದುವೆ’ ಪ್ರಕಟಿಸಾದು 1921ರಲ್ಲಿ. ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಎಲ್ಲ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವುದು ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವದ ಒಳೆತನ, ಸೌಂದರ್ಯ, ಮತ್ತು ಉದಾತ್ಮಕತೆಗಳಲ್ಲಿ. ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳು ಬದುಕಿನ ಅರ್ಥ, ಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು

ಶ್ರೇಣಾದಿ
ನಿವೃತ್ತ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು

ವಿಶೇಷಿಸಬಲ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರು.

‘ಶ್ರೀನಿವಾಸ’ರು ಸುಮಾರು 125 ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ‘ಸುಭಜ್ಞಿ’ ಶ್ರೀನಿವಾಸರ ನೀಳಗಿತೆ. ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದುದು ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ‘ಶ್ರೀರಾಮಪಟ್ಟಾಭಿವೇಕ’. ೫ಕಾವ್ಯಗಳು, ೨ ಕಾವ್ಯನಾಟಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ‘ಶ್ರೀರಾಮಪಟ್ಟಾಭಿವೇಕ’ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಕ್ಷಯಕ್ಕೆ. ಒಂದು ಯುಗದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕಲ್ಲನೇ ಇಲ್ಲಿ ಹರಳಣಗಟ್ಟಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ನವೋದಯ ಯುಗದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣ ಇಲ್ಲಿ ತಿಖಿರವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದೆ; ಇದು ಮನುಷ್ಯನ ಯೋಗ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ, ಘನತೆಯಲ್ಲಿ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ವಿಶ್ಲಾಸ್’ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲ. ಎಸ್. ಶೇಗಿರಿರಾಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಸುಮಾರು 13 ನಾಟಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜನಪ್ರಿಯವಾದುದು ‘ಕಾನಕೋಣಿ’. ತಾಳಕೋಣಿ ಹಾಗೂ ‘ಯುಕೋಣಾ’. ಇದಲ್ಲದೆ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ರಾಕುಲರನ್ನು ಕರಿತ ಜೀವನ ಜರ್ತೆಯು ಪ್ರಕಟಿಸಾಗಿದೆ. ವಾಲ್ಯೇಕಿ ರಾಮಾಯಣದ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಆದಿಕವ ವಾಲ್ಯೇಕಿ ಮಾಸ್ತಿಯವರ ರಚನೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅನುವಾದ, ವಿಮರ್ಶಾರ್ಥಕ್ತಿಗಳು ಪ್ರಕಟಿಸಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಕರಾಗಿಯಾದ ಮಾಸ್ತಿಯವರು ದುಡಿದು ಅದರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರು. ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಸಕಾರಿ ಕೆಲಸದ ನಿವೃತ್ತಿಯ ನಿರ್ದೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸಮಾಜಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಚಿಸಿದರು. ಆಗ ಒಂದಕ್ಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರತಿಕೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವ ಅಲೋಚನೆ. ದ. ರಾ. ಬೆಂದ್ರೆ ಮುಂತಾದವರೊಂದಿಗೆ ಜರ್ಜ್‌ಸಿ 1939ರಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ‘ಜೀವನ’ ಮಾಸ ಪ್ರತಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅದು ಯುದ್ಧದ ಸಮಯ ಪ್ರತಿಕೆಯ ವರ್ಣನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. 25 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮಾಸ್ತಿಯವರೇ ಪ್ರತಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ಬೆಳ್ಳಿಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರು. ಚಂದಾದಾರರ ಕೊರತೆ, ಜಾಹಿರಾತಿಗಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ವೇಳೆಗ ಅವರಿಗೆ 80 ವರ್ಷ ಸಮೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೂ ಸೋಗಸಾದ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊರತಂದರು. ‘ಜೀವನ’ ಪ್ರತಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ಉದಯೋನ್ನಿಂಬಿ ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರು. ನಂತರ ಸ್ವೇಚ್ಛಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕೆಯನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ತಿಯವರು ಹೀಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ : “ಜೀವನ ಪ್ರತಿಕೆಯ ಜೀವನ ನನ್ನ ಜೀವನದ ಇತಿಹಾಸದ ಒಂದು ಅಧ್ಯಾಯ. ಪ್ರತಿಕೆ ಕನ್ನಡ ಜನತೆಯ

➤ ಮಟ 5 ರಿಂದ.....

ಜೀವನದ ಸೇವಕ. ಅದು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ನಿಲ್ಲಬಾರದು. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹಿಂದೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಪತ್ರಿಕೆ ಮುಂದೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ಪತ್ರಿಕೆಯೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಿಶ್ರಿತಗೆ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತಾನು ದ್ಯುವ ಸವ್ಯಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾಡು ನುಡಿಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಂತಸವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತೇ ಜೀವನ್ ಸಾವಿರ ಕಾಲ ನಡೆಯಲ್ಲಿ. ನಮ್ಮ ಜನ ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚೆಯಿಂದ ತಮ್ಮದೆಂದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಂತೆ ದ್ಯುವ ಅನುಗ್ರಹಿಸಲಿ. ಕನ್ನಡ ಚಿನ್ನಾಗಲಿ ‘ಸಿರಿಗ್ನುಡ ಗೆಲ್ಲಲ್ಲಿ’. ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಮಾಜಾರ ಪತ್ರಿಕೆಗೂ ಅನ್ಯಾಯಸೂಕ್ತದೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಜಂಡಾದಾರರು ಸಾಕಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಜನಸ್ವಿಯತ್ಯಂತಿನ್ನು ಪಡೆಯಿಂತಾಗಲೆಂದು ಆಗಿಸೋಣ.

ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಆಖಿ ಎಂದು ಮನ ಮಾತಾಗುವಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಾಂತರೆಯೇ ಅವರು ಬಹು ಹಿರಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಕೂಡ. ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಕಡೆ ಇಂಳಿಕು ನೋಟವನ್ನು ಪರಿಸೋಣ. ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಜಿನಿಸಿದ್ದು 1891ರ ಜೂನ್ 6ರಂದು. ಸರಿಯಾಗಿ 95 ವರ್ಷಗಳ ಸಾರ್ಥಕ ತುಂಬು ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿ 1986ರ ಜೂನ್ 6ರಂದೇ ಇಂಳಿಕೆವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದರು. ಅವರ ಸ್ತೋತ್ರ ಹೊಲಾರ ಜಿಳ್ಳೆಯ ಮಾಸ್ತಿ ಗ್ರಾಮ. ಅವರ ಆರಂಭಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಸ್ತಿಯ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ. ನಂತರ ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂಗೇನವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ಲೋಯರ್ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಪರಿಷ್ಠೇಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ದಾಢೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದರು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾತ್ಮರಾದ ನಾರಣಪನ್ನವರು ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ್ದರು. ಅವರಿಂದಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರಿಷಯವೂ ಆಗಿತ್ತೆ. ರಾಮಾಯಣ, ಜ್ಯೋತಿಷ ಭಾರತಗಳನ್ನು ಓದುವ, ಕೇಳುವ ಅವಕಾಶ ದೇರೆಯಿತು. ಮುಂದೆ ಅವರು ರಾಮಾಯಣ ಪಾರಾಯಣವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಲ್. ಎಸ್. ನಂತರ ಮುಂದಿನ ಒಂದಿಗೆ ಮಾಸ್ತಿಯವರು ಮೈಸೂರಿನ ವೆಸ್ಸಿಯನ್ ಹೈಸ್ಕೂಲನ್ನು ಸೇರಿದರು. ಬಡಕನದಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ತಿಯವರು ವಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಉಂಟದ ವ್ಯಾಪ್ಸೀಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಪ್ರಾರ್ಥನಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಳಕೆ ಬಂತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಸಂಭಾಗದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಸ್ವಧೀಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವತೀಸಿ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿದರು. ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ಲೇಂಜನ್ ಪರಿಷ್ಠೇಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ದಾಢೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದರು. ಎಫ್. ಎ. ಪರಿಷ್ಠೇಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ದಾಢೆಯ ಉತ್ತೀರ್ಣಾಲೆ. ಮುಂದಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಂಜಳೂರಿನ ಸಂಪ್ರಾಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇರಿದರು. ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಟೀಚರ್‌ರವರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಮೇಲೆ ಬಂಧವಾಗಿ ಅಯಿತು. “ಟೀಚರ್ ರವರ ಪಾತ್ರಕ್ರಮದಿಂದ ಅವರು ನಾಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ನಾನೇ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ನಾನೇ ನಿಶ್ಚಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು, ಬೇರೆ ಎಷ್ಟು ಜನರ ಸಹಾಯ ಪಡೆದರೂ ನಿಶ್ಚಯ ಕೊನೆಗೆ ನನ್ನದಾಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಂಡರು. ಈ ಉಪರ್ವಕ ಮಾತು ಸರಳವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದು ಅರ್ಥವನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು, ಅರ್ಥ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಏಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟಿತ್ವಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಎಂದೂ ಕಲಿಸಿತು” ಎಂದು ಮಾಸ್ತಿಯವರು ಅಭಿಪೂರ್ವಪಡುತ್ತಾರೆ. ಬಿ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಶೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದರು. ಎಂ. ಎ. ಒಂದಿಗಾಗಿ ಮದರಾಸಿಗೆ ಹೊರಟರು. ನಾಲ್ಕು ತೀಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಗಳಿಸಿದರು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ 26 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಅಂತಸ್ಥಿತಿ ಕೊಳ್ಳಬಂದರು ಆಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡರು. ಜೊತೆಜೊತೆಗೆ ಎಂ. ಎ. ಪದವಿಯನ್ನು ಮೊಣಿಗೋಲಿಸಿದರು.

ಸಾರ್ಕಾರ ಜೀವನ್ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಹೀಗೆ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು.

ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಸಿಯವರು ಸಮರ್ಥರು, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರು ಎಂದು ಹೆಸರು ಮಾಡಿದರು. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜ ಜಯಜಾಗರಾಜ ಒಡೆಯರು ಮಾಡಿಯವರಿಗೆ ‘ರಾಜಸೇವಾಪ್ರಸ್ತುತ’ ಬಿಂದು ನೀಡಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರು “ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಶಾಶ್ವತ ಶ್ರೀಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಷ್ಯಯನ್ನೂ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೂ ಶ್ರೀಮಂತಗೋಲಿಸಿದ್ದಿರಿ. ನೂರಾಯ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ, ನಾನು ಉಳಿದರೂ ಜನರ ನೆನಿಷಿನಿಂದ ಮರಯಾಗಿ ಹೋದಾಗ, ನೀವು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ನೆನಿಷಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾಸ್ತಿಯವರು ನಿರೋಹಿಸಿದ್ದ ಮಂತ್ರಿಸಾರ್ಥಕ ದೊರಕಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ 1944ರ ಏಪ್ರಿಲ್ 16ರಂದು ನಿವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದರು. ಸಾರ್ಕಾರ ಜೀವನ್ ಮಾಸ್ತಿಯವರು ಆಶ್ರೂರವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡರು. ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕಣ್ಣ ಸಾಧಿಸಲು ಶ್ರಮಪಡಿಸು ; ತಮಗೆ ನಾಯಿವಾಗಿ ದೊರಕಬೇಕಾದ್ದು ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದಾಗ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡರು. ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಬಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಂದೂ ಪ್ರಯೋಜಿಸಲಿಲ್ಲ. ದಿವಾನಾರು ಕ್ರಮಬಿಂಬಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದಾಗ ನಿಮ್ಮವಾಗಿ ನಿರಾಕರಿಸಿದರು.

ನಿವೃತ್ತಿಯ ನಂತರವೂ ಮಾಸ್ತಿಯವರು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೊಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಪತ್ರಿದಿನ ಹಾಕಿಂಗ್ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಸಂಜೀವ ಬಸವನಗಾಡಿ ಕ್ಲಬ್‌ಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಭೇಟಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಹ್ಕಳೆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಬಳವು ಬಳಳ. ಮಹ್ಕಳನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಶ್ರೀತಿಯಾದ ಮಾತನಾಡಿಸಿ ಪ್ರಪರಮೆಂಟು, ಜಾಕೆಲ್ಯಾಬ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ಮನೆಯವರಷ್ಟೇ ಹ್ಯಾರಿವಾಗಿದ್ದರು. ಹಾಗಾಗಿ ಬಡಾವಣೆಯ ಮಹ್ಕಳಿಗೆ ಅವರು ಪೆಪ್ಪರಮೆಂಟ್, ಜಾಕಲೇಂಟ್‌ತಾತೆ. ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಮಹ್ಕಳಿಂತೆ ಮ್ಯಾದು, ನಿರ್ಮಲ. ಯಾರೇ ತಮ್ಮನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದರೂ ಆಶ್ರೀಯತೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸುವರು. ತಾವೂ ನಿಮ್ಮ ಅವರನ್ನು ನಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾಸ್ತಿಯವರು ಬಿಂಬಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಮಾತು, ನೇರ ನಡೆ. ಅಭಿಪೂರ್ವ ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಯಾವ ಕಹಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಪ್ರತಿಭಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಆನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಗೌರವಗಳು ಅವರ ಮದಿಲನ್ನು ಸೇರಿದೆ. 1929ರಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಕೇವಲ 38 ವರ್ಷ. ಇದಲ್ಲದೆ ದಾಸೀನ ಭಾರತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ, 1961ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಭಿಲ ಭಾರತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ, ಕೂರಾಟಕ ವಿಷ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಗೌರವ ಡಿಪ್ಲಾಮೆಂಟ್. ಲಿಟ್.. ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರತಿಸ್ಯಾ ಕೇಂದ್ರದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಫೆಲೋಷಿಪ್‌ ಹಾಗೂ “ಚಿಕೆರಿರಾಜೆಂದ್ರ” ಕಾದಂಬರಿಗೆ ಜ್ಞಾನಪಿಠ ಪ್ರತಿಸ್ಯಾಯನ್ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಉಲ್ಲಾಸ ಪ್ರಶ್ನಿಗಳಿಗೂ ಮೀರಿ ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೀಶ ಅರ್ಯಾಗಾರ್ಯರು ಕನ್ನಡದ ನಾಡಿನ ಜನಮನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ.

“ಎಲ್ಲ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆಯಂತೆ ಮಾಸ್ತಿಯವರಿಗೂ ಮೀತಿಗಳಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಸಂಖೇನ, ದುಡ್ಪತನ ಅವರ ಹಡ್ಡಿರ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ; ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಿಯಿಂದ, ಸೇವಾಭಾವಸೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡರು; ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ, ಹೃದಯವನ್ನು ಕೊನೆಗೆ ಒಳಗೊಂಡರು, ಸುಳ್ಳ ಸಂವೇದನೆಯವರಾಗಿ, ಇತರರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಹಾರ್ಡ್ ನುಡ್ಲ ಬಾಳಿದರು. ಆತ್ಮಗೌರವವನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ, ಅಹಂಭಾವಕೆ ವಡೆಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ನಂಬಿದ ಹೊಲ್ಗಾಗೆ ನಿಪ್ಪರಾಗಿ ಬದುಕಿದರು. ನಾಡು ನುಡಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತೇಯುತ್ತಿಕೊಂಡರು”. ಇದು ಎಲ್. ಎಸ್. ಶೇಪರಿರಾಯರ ಅಭಿಮತ. ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಸ್ತಿಯವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ : “ನನ್ನ ಜೀವನ ಒಟ್ಟನ್ನು ಸುಖವಂಡ, ಜಯಕಂಡ ಜೀವನ ಎನ್ನಬಹುದು... ಹೆರಿಗೆನ ಜೀವನದಂತೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಜೀವನವ್ಯಾಪ್ತಿಯಾಗಿ ಇದೆ”.

ಸೇವಾಮೂರ್ತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಹಾರಾವಾಯಣದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವ ಮಾತು “ರಾಮೋ ವಿಗ್ರಹವಾನ್ ಧರ್ಮಃ” ರಾಮನು ಶರೀರವನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಧರ್ಮದ ಮೂರ್ತಿಯೇ ಅಗಿದಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ರಾವಾಯಣ ಮಹಾಕಾವ್ಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಸೇವಾಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಶರೀರವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಅವಶರಿಸಿದಾನೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಲರಂಗದಲ್ಲಿ ಒಡಮೊಡುವುದು. ಸೇವಾಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಸೇವಾಧರ್ಮವು ಪರಮ ಕರಿಣವೂ ಸಹಸ್ರೀಲವೂ ಆದ ಧರ್ಮ. ಭತ್ತುಹರಿಯು ನೀತಿತತ್ತ್ವದಲ್ಲಿ ಸೇವೆಯೆನ್ನಿವುದು ಎಪ್ಪು ಕಷ್ಟಕರ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಸಂಕಟವನ್ನುಂಟಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತುಂಬ ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸೇವಾಧರ್ಮ: ಪರಮಗಹನೋ ಯೋಗಿನಾಮಷ್ಟಗಮ್ಯಃಿ

ಸೇವಾವೃತ್ತಿ ಕರಿಣವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಯೋಗಿಗಳಿಗೂ ನಡೆಸಲು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲದ್ದು ಏಕೆಂದರೆ ಸೇವಕನು ಮೌನಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿ ವಿಷಯದವನಾದರೆ ಮೂಕನೆಂದು ಹಂಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಾಚಾಳಿಯಾದರೆ ಹರಣಿಯಲ್ಲಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅವನಿಈತ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅಸಮಧಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಾಳ್ಳು ಇದ್ದರೆ ಹೇಡಿ. ತಾಳ್ಳೆಯಿಲ್ಲದವನಾದರೆ ಕೋಪಿಷ್ಟ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಣಲ್ಲಿ ಸೇವೆಯೆನ್ನಿವುದು ಮನಸ್ಸನ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಕೋಪವನ್ನು ನಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಹನೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ಇದು ನಮ್ಮು ಅರಿವಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮುಟ್ಟಿನಿಂದಲೂ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರದ್ದು ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧ.

ಅಥ ಲಕ್ಷ್ಮಣಶ್ರಾಂಕಾರ್ತಿಯಾ ಸುಮಿತ್ರಾಜನಯತ್ ಸುತ್ತಾ॥

ಸರಾಂಸ್ಕರಣಲ್ಲಿ ಏರೋ ವಿಷ್ಣುರಧರಾಸಮನ್ವಯಾ॥

ಏರಿರೂ, ಸರಾಂಸ್ಕರಣಲೂ, ವಿಷ್ಣುವಿನ ಅಂತಭಾತರೂ ಆದ ಲಕ್ಷ್ಮಣಶ್ರಾಂಕಾರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿರು. ಅವಳಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಹಿರಿಯ. ಇವನು ರಾಮನು ಹಣ್ಣಿದ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ದರಖ್ಮೀ ತಿಥಿಯಲ್ಲಿ ಆಳ್ಳೆಂಬ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಡೆಯ ಪಾದದಲ್ಲಿ ಕರ್ಕಾರಿಕ ಲಗ್ಗುದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿದ. ಅಳ್ಳಿತಮ್ಮಂದಿರಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಸೌಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ನಿದರ್ಶನ.

ಬಾಲ್ಯಾಂತಿ ಪ್ರಸ್ತುತಿ ಸುಖಿಗೋಽ ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣವರ್ಣಃ॥

ರಾಮಸ್ಯ ಲೋಕಾರಾಮಸ್ಯ ಭೂತುಂಕ್ಷೇಷಣಸ್ಯ ನಿತ್ಯಾಶಃ॥

ಸರಾಂಸ್ಕರಿಯಿರಸ್ತಾ ರಾಮಸ್ಯಾಪಿ ಶರೀರತಃ॥

ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ಲಪಿ ಸಂಪನ್ಮೋಽ ಬಹಿಃಪೂರ್ಣಾ ಇವಾಪರಃ॥

ನ ಜ ತೇನ ವಿನಾ ನಿದಾಂ ಲಭತೇ ಪುರಮೋತ್ಪಮಃ॥

ಲಕ್ಷ್ಮಣನಾದರ್ಯೋ ತನ್ ಅಳ್ಳಾದ ಲೋಕಾಭಿರಾಮ ಶ್ರೀರಾಮನೆಂದನೆ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಅತ್ಯಂತ ಸ್ನೇಹದಿಂದಿದ್ದನು. ರಾಮನಿಗೂ ಲಕ್ಷ್ಮಣನ್ನು ಕಂಡರೆ ತನ್ ಶರೀರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಚ್ಚಿನ ಶ್ರೀತಿ. ಲಕ್ಷ್ಮಣನೆಂದರೆ ಹೊರಗಡೆ ಸಂಚರಿಸುವ ತನ್ ಪ್ರಾಣಿಯೇ ಎಂದೇ ತಿಳಿದಿದ್ದನು. ಅವನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳಿದ್ದರೆ ರಾಮನಿಗೆ ನಿದ್ರೆಯೇ ಬಾರದು.

ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೂ ರಾಮನಲ್ಲಿ ಮಾದಲಿನಿಂದಲೂ ಅನನ್ಯ ಭೂತ್ಯಪೇಮು. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ರಾಮನಿಗೆನಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯವಾದರೆ ಕೋಪಗೋಂದು ಕೆಂಡಾಮಂಡಲವಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇದನ್ನು ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಶ್ರೀರಾಮನ ಪತ್ರಾಭಿಷೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಂತೂ ಲಕ್ಷ್ಮಣ

ವಿದ್ವಾನ್ ಡಾ॥ ವೆಂಕಟರಮಣ

ದೇವರು ಭಟ್ಟ

ಪ್ರಧಾನಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಕ.ರಾ.ಮಾ.ಶಿ.ಸಂಘ
ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ಜಿಲ್ಲೆ

ಕೊಂಡದ ಕಟ್ಟಿ ಒಡೆದ್ದನ್ನು ಅವನಾಡುವ ಮಾತಿನಿಂದಲೇ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ರಾಮನ ಮೇಲಿನ ಶ್ರೀತಿ ಜನ್ಮಕೊಟ್ಟ ತಂದೆ ದಶರಥಮಹಾರಾಜನನ್ನೂ ಸಹ ಕಡೆಗಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಕೊಸಲ್ಕಿಗೆ ಹೇಳುವ ಕಣಿಕಲೋರ ಮಾತುಗಳು:

ನ ರೋಚತೇ ಮಮಾಷ್ಟಿತಾಯೀ ಯದ್ವಾಷ್ಟಾಂ ವಾವರ್॥

ತ್ಯಾಂ ರಾಜ್ಯಾತ್ಮಿಯಂ ಗಂಭೀರ್ತಾ ಶ್ರಿಯಾ ವಾಕ್ಯವಶಂಗತಃ॥

“ಅಮೃ ಶ್ರೀರಾಮನು ಬಬ್ಲ ಹೆಂಗಿನ ಮಾತಿಗೊಳಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಣಯನ್ನು ಪರಿಶ್ರಯಿಸಿ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಗುವುದು ನನಗೂ ಹಿಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿತೋಯಂ ಕ್ಷೇಯಾ ಸ ದುಷ್ಣೋ ಯದಿ ನಃ ಪಿತಾ

ಅಮಿತ್ಪಾತೋಯಿ ನಿಸಂಗಂ ಪದ್ಧತಾಂ ಬಧ್ಯಾತಾಮಪಿ॥

ನಮ್ಮ ತಂದೆಯಿನಿಸಿಕೊಂಡ ಆ ದುಷ್ಣೇನಾದರೂ ಕ್ಷೇತ್ರಿಯಿಂದ ಮೇಲಾಹಗೊಂಡು ನಷ್ಟನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರೆ ನಿದರ್ಶಿಸ್ತಿವಾಗಿ ಅವನ್ನು ಸಾಯಿಸಿಬಿಡೋಣ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಹಿಡಿದು ಸರೆಯಲ್ಲಿಡೋಣ.

ಹನಷ್ಟೇ ಪಿತರಂ ಪ್ರಾಣಂ ಕ್ಷೇತ್ರಿಯಾ ಸಕರ್ಮಾಸರಮಾ||

ಕೃಪಾಂ ಚಾಷಿರಂ ಬಾಲಂ ಪ್ರಾಣಭಾವೇನ ಗಹಿತಮಾ||

ಈ ತಂದೆಯಿನಿಸಿಕೊಂಡವನು ಪ್ರಾಣನಾದರೂ ಕ್ಷೇತ್ರಿಯಿಂದ ವ್ಯಾಮೋಹದಿಂದ ಹುಡುಗಾಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಕಂಚಲಂತ್ತನಾದ ಈ ಕ್ಷುದ್ರಮನಷ್ಟನ್ನು ಕೊಂಡುಹಾಕುತ್ತೇನೆ.”

➤ ಮಟ 7 ರಿಂದ.....

ಲೋಕಪಾಲಾ: ಸಮಸ್ತಕ್ಕೆ ನಾಡ್ಯ ರಾಮಾಭಿಷೇಖಸಮ್ಮಾ
ನ ಚ ಕೃತ್ಯಾಸ್ತಯೋ ಲೋಕಾ ವಿಷಣ್ಣಃ ಕಿಂ ಮನಃ ಪಿತಾ॥

ದಿಕ್ಷಾಲಕರ್ತ್ರಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟಾಗಿ ಬಂದರೂ ಮೂರುಲೋಕವೇ ಅಡ್ಡಗಳಿಷ್ಟರೂ, ರಾಮ! ನಿನ್ನ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಖನ್ನು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾರರು. ಇನ್ನು ನಿನ್ನ ತಂದೆಯು ಏನು ಮಾಡಿಯಾನು?"

ಲಕ್ಷ್ಮಿನ ಈ ಆಲೋಚನಾ ಸರಣಿಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಎಂಥವರಿಗೂ ಲಕ್ಷ್ಮಿನ ಮೇಲೆ ಅಗೋರವ ಉಂಟಾಗುವುದು ಸಹಜ. ಇಂಥಷ್ಟೆ ಸ್ವಾರ್ಥ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಫಟಕಿಷ್ಟು ಬೆತ್ತುಕೊಂಡವನದಲ್ಲಿ. ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಿನಿಂತೆಯು ವನವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನೇ ರಾಜನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ ಭರತನು ಸೇನಾಸಮೇತನಾಗಿ ಬೆತ್ತುಕೊಂಡದೇ ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ದೂರದಿಂದಲೇ ಗಮನಿಸಿದ ಲಕ್ಷ್ಮಿನು, ಭರತನು ಅಳ್ಳಿನ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕಿಂದೇ ಬಂದಿರಜೀಕಂಡು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಕೋಪಗೊಂಡು ಅವನ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಮಾಡಲು ಸುಧ್ವನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಿನ ಈ ತುಮ್ಮಲ, ಕೋಪ ಮತ್ತು ಅಂತರಂಗದ ವೇದನೆಗೆ ಕಾರಣ ತನ್ನ ಶ್ರೀತಿಯ ಅಳ್ಳಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಅನ್ಯಾಯ. ಅಳ್ಳಿನ ಮೇಲೆನ ಅತಿಯಾದ ಪ್ರೀತಿ ಇಂತಹ ವಿಪರೀತ ಭಾವನೆಯಲು ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತೆಂದು ಎಂಥಹವರಿಂದಲೂ ಉಂಟಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ನಮ್ಮ ಅತ್ಯಂತ ಶೀತಿಪಾತ್ರಾದವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾದಾಗ ನಮಗೂ ಸಹ ಕೋಪಬರುವುದು ಸಹಜ ಅಲ್ಲವೇ?

ಲಕ್ಷ್ಮಿನು ಮೇಲ್ಮೈಟಕ್ಕೆ ಉಗ್ರಸ್ಥಾಪದವನಂತೆ ತೋರಿದರೂ ಅವನು ಸೌಮ್ಯಸ್ಥಾಪದವನೇ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಶ್ರೀರಾಮನು ಅವನನ್ನು ಸಂಭೋದಿಸಿ ಹೇ ಸೌಮ್ಯ! ಅಂತಲೇ ಕರೆಯುತ್ತಾನೆ. ರಾಮನು ಮೃದುಮಥುರ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಅಂತರ್ಸಿದಾಗ ತಕ್ಷಣ ತನ್ನ ತಪ್ಪಿನ ಅರಿವಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿನು ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಲಕ್ಷ್ಮಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾದಕ್ಕ ವಿಶೇಷಗೊಣ. ಇಂಥಂತಹ ಎಷ್ಟೂ ಫಟಕಿಗಳನ್ನು ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ರಾಮನು ವನವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋರಣಾಗ ಲಕ್ಷ್ಮಿನು "ನಾನೂ ನಿನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಡಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ, ಅನುಮತಿ ಕೊಡು" ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ರಾಮನು ಅವನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ "ವನವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಅಷ್ಟೇಯಾಗಿರುವುದು ನನಗೆ ಮಾತ್ರ, ಅದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಪಕ್ಷಿಯಾದ ಉಂಟಿ ಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಶಾಯಂದಿರನ್ನು ನೋಡಿಕೋ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಲಕ್ಷ್ಮಿನು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳು: "ಅಳ್ಳಿ! ಸದಾ ನಿನ್ನ ಜೊತೆಗೇ ಬರುತ್ತಿರುವುದೆಂದು ನನಗೆ ಎಂದೇ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈಗ ನನ್ನನ್ನು ತಡೆಯುವುದೇಕೆ? ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಲು ನನಗೆ ಅಪ್ಯಾಯಾಗಿರುವಾಗ ನೀನು ಬೇಡವನ್ನಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಯಾವ ಕಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿದೆನೋ ಎಂದು ಸಂದೇಹವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇನೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ನಾನು ನಿನಗೆ ಎಚ್ಚರಿ-ನಿದಗಳಂಬ ವ್ಯಾಪಕವಿಲ್ಲದಂತೆ ಸರಾವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದೇ ನನ್ನ ಧರ್ಮ" ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಹರಮಾಡಿ ಅಳ್ಳಿನನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ತಾನೂ ವನವಾಸಕ್ಕೆ ತೆರಜುತ್ತಾನೆ.

ತಂ ಪ್ರಜಂತಂ ತ್ರೈಯೋ ಭೂತಾ ಲಕ್ಷ್ಮೋನಂಜಗಾಮ ಪಾ
ಸೈಹಾಂಧಿನಂ ಸಂಪನ್ಮಃ ಸುಮಿತ್ರಾನಂದವರ್ಧನಃ॥

ಸುಮಿತ್ರಾದೇವಿಯ ನಲ್ಲಿಯ ಮಗನೂ, ಶ್ರೀರಾಮನಿಷ್ಟೀತಿಯ ತಮ್ಮನೂ, ವಿನಿಷ್ಠನೂ ಆದ ಲಕ್ಷ್ಮಿನು ಅಳ್ಳಿನೆಲಿನ ಸ್ನೇಹದಿಂದ ಅವನ್ನು ಹಿಂಡಾಲಿಸಿ ತಾನೂ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊರಟಬಿಟ್ಟನು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಮಂದೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿನ ನಿಜವಾದ ಸೇವೆಯ ಆಳ-ಆಗಲ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಕ್ಕಾಲ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿದ್ದಮಾಡದ ಅಳ್ಳಿ ಅಶ್ವಿಗಿಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಅನವರತ

ಅನಸ್ಯಭಿಕ್ಷಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಮಹಾಪರುಷ. ಗುಹಲಕ್ಷ್ಮಿ ಈ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲ ನಿದ್ರೆಮಾಡಿದೆ ಸಂಭಾಷಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ. ಲಕ್ಷ್ಮಿನು ಗುಹನಿಗೆ ಹೇಳುವ ಮಾತು ಮನಕಲಪವಂಥಹದ್ದು.

ಕಥಂ ದಾಶರಥೋ ಭೂಪರೋ ಶರ್ಯಾನೇ ಸಹ ಶಿತಯಾ
ಶಕ್ಷಾ ನಿದ್ರಾ ಮಂಯಾ ಲಬ್ಧಂ ಜೀವಿತಂ ವಾ ಸುಶಾಸಿ ವಾ॥

ಶ್ರೀರಾಮನೂ ಸೀತಾದೇವಿಯೂ ನೆಲದಮೇಲೆ ಮಲಗಿರುವಾಗ ನನಗೆ ನಿದ್ರೆ ಬರುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಅಹಾರವಾಗಲಿ, ಸುವಿಷಾಗಲಿ ಬೇಕೆನಿಸಿತೇ?

ರಾಮನಿಗೂ ಸಹ ಲಕ್ಷ್ಮಿನ ಮೇಲೆ ಅಗಾಧ ತ್ರೀತಿ. ಲಂಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಂಥನಡಿಯಾದಿಯಾಗ ಲಕ್ಷ್ಮಿನು ಜಾಣತಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಮನು ಗೋಳಿಡುವ ಪರಿ:

ಶಕ್ಷಾ ಸೀತಾಸಮಾ ನಾರೀ ಮತ್ತ್ಯಾಲೋಕೇ ವಿಚಿಸ್ತಾ

ನ ಲಕ್ಷ್ಮಿಂಬಾರ್ಥ ಭೂತಾ ಸಚಿವಃ ಸಾಂಪರಾಯಿಕಃ॥

ಹುಡುಕಿ ನೋಡಿದರೆ ಸೀತೆಯಂತಹ ಹೆಂಡತಿ ಸಿಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿನಿಂಥ ಮಹಾವೀರನಾದ ಸಹೋದರ ಎಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತಾನೆ? ರಾಮನ ಈ ಮಾತು ದೋಷಾಂಚನಷ್ಟಿಂಬಿ ಮಾಡುವಂಥದ್ದು. ರಾಮನಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿನ ಮೇಲೆ ಇರುವ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಸೀತೆಯ ಮಾತಿನಿಂದಲೂ ಘ್ರನಿತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮತ್ತೆ ಶ್ರಿಯತರೋ ನಿಶ್ಚಯ ಲಕ್ಷ್ಮಿಃ

ಯಂ ದೃಷ್ಟಾ ರಾಘವೋ ನ್ಯೇವ ವೃತ್ತಪೂರ್ಯಾ ಅನುಸ್ತರೇತಾ॥

"ನನ್ನ ಪತಿ ರಾಮಚಂದ್ರಾಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿನೇ ನನಗಿಂತ ಹೆಷ್ಟ್ಯಾ ಘ್ರನಿಸಾದವನು. ಲಕ್ಷ್ಮಿನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ರಾಮಚಂದ್ರಸಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥಾನದ ತಂದೆ ದಶರಥನ ನೇನಪೂ ಬಾರದು". ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪತಿಗೆ ಪತ್ತಿಯೇ ಅಶ್ವಂತ ಟ್ರಿಯಳು. ಅದರಲ್ಲಿ ರಾಮನಿಗೆ ಸೀತೆ ವೃದ್ಧಯಾಧಿಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವಳು. ಸೀತೆಯಲ್ಲಿದೇ ರಾಮನಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸೀತೆಯ ಈ ಮಾತು ಅವರೇವರ ಅಶ್ವಂಸಣ್ಣಿತಿ ಎಷ್ಟು ಸಾಪೇಕ್ಷ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾದರಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ವನವಾಸದಲ್ಲಿಂತೂ ಲಕ್ಷ್ಮಿನು ರಾಮನಿಗೆ ಹೇಳಲ ತಮ್ಮನಾಗಿರದೆ ಪಿರುಸವಿನೂ ಆಗಿದ್ದನು. ಅಳ್ಳಿನ ಸುಖ, ದುಃಖ, ನೋವು, ನಲಿವು, ದುಮ್ಮಾನಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂದಿಸಿ ಸಂಜೀವಿನಿಯಂತಿದ್ದನು. ಸೀತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಂತಹ ರಾಮನು ಗಿಡ, ಮರ, ಪೂರೆ, ಪಣಿಗಳ ಮನಕರಗುವಂತೆ ಅರಣ್ಯಮೋದನ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿನ ಸಾಂತ್ಸರದ ಮಾತುಗಳೇ ರಾಮನನ್ನು ಬದುಕಿಸಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಮುಂದೆ ಸೀತೆಯನ್ನು ಅರಸುತ್ತಾ ಕಿಷ್ಟಿಂದಿಗೆ ಹೊಡಾಗ ಸುಗ್ರೀವಾದಿಗಳ ಭೇಟಿಯಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ತೋರಿಸಿದ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೊಡಲೇ ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಸೀತೆಯ ನೆನಪಾಗಿ ದುಃಖ ಉಕ್ಕಿಬಂದು ಕಣ್ಣ ಮಂಜಣಿ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಆಗ ಲಕ್ಷ್ಮಿನು ಆ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರ ಮೈ ನವೀಕ್ಷಿಸುವಂತಹದ್ದು.

ನಾಹಂ ಜಾನಾಮಿ ಕೇಂದೂರೇ ನಾಹಂ ಜಾನಾಮಿ ಕುಂಡಲೇ|

ನಾಪುರೇತ್ತಭಿಜಾನಾಮಿ ನಿಶ್ಚಯ ಪಾದಾಭಿವಂದನಾತ್ಮಿ॥

ಅಳ್ಳಿ! ಈ ಕೇಂದೂರ ಕುಂಡಲಗಳನ್ನು ನಾನು ಕಂಡವನ್ನಲ್ಲ. ನನಗೆ ಅಪುಗಳ ಗುರುತಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾಲಂದಿಗೆಗಳ ಮಾತ್ರ ಅಶ್ವಿಗೆಯವೇ ಹೋದು. ನಿತ್ಯವಾದ ದೇವಿಯ ಪಾದಗಳಿಗೆ ವಂಡಿಸುವಾಗ ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆನ್ನ". ಎಂತಹ ಉನ್ನತವಾದ ವಿಚಾರಧಾರೆಯನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮಿನು ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಬಿಡ್ಡಾನೆ. ಬಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನಾರಿಯ ಸ್ವಾನ್ಯಮಾನ ಎಷ್ಟು ಪೂಜನೀಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಯಿತ್ತದೆ. "ಮಾತ್ರಪತ್ರ ಪರದಾರೇಷು ಸೀರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮಾತ್ರಪತ್ರ ಪರದಾರೇಷು ಸಾರುತ್ತದೆ ನಮ್ಮ ಸನಾತನೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ.

ಮಟ 9 ಕ್ಕೆ ➤

➤ ಮಟ 8 ರಿಂದ.....

ನಮ್ಮ ಪೊರ್ವಿಕರು ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟಿನಿಟಾಗ್ಗಿ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂದನೆ ಮುಂದುವರೆದೆ ಸಮಾಜ ಶೀಫ್ಸ್‌ಸ್ಪ್ರತಂತ್ರ ಎಂಬ ಬಣ್ಣದ ಮಾತಿನ ಮೋಡಿಯಿಂದ ಸೇಚ್ವೆಚಾರಕ್ಕೆ ರಹದಾರಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಶೀಯರನ್ನು ಶೋಷಣೆಮಾಡುತ್ತ ಅತ್ಯಾಚಾರ ವ್ಯಭಿಚಾರಗಳ ಕೂಪಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ್ಣದೆರ ಮೂಲಕ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಕೊಟ್ಟಂಬಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ಹಾಳುಮಾಡಲು ಹೋರಿಟೆಡೆ.

ಕಾಲಪುರುಷನ ಆಗಮನ ಮತ್ತು ನಂತರದ ಘಟನೆಗಳಂತೂ ಅತ್ಯಂತ ಹೃದಯವಿದ್ವಾರು. ಇಲ್ಲಿ ವಿಧಿಯ ಅಟ ಎಪ್ಪು ಬಲವತ್ತರವಾದದ್ದು ಹಾಗೂ ಕ್ಷುರವಾದದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬುದು. ಇಲ್ಲಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಲಕ್ಷ್ಯಿಸಿನ ಸ್ವಾಮ್ಮಿನಿಷ್ಟೆಗೆ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿಕೀಗೆ ಒರೆಗಲ್ಲನ್ನು ಹಚ್ಚಿದಂತಿದೆ. ಚಿಂತಾಕುಂಠನಾಗಿ ಧರ್ಮಸಂಕಂಪದ ದ್ವಾರಾದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕೆ ದಾರಿಕಾಣದೇ ಹೇಳಿರುವ ಧರ್ಮಮೂರ್ತಿ ಶೀರಾಮನಿಗೆ ಸೇವಾಮೂರ್ತಿ ಲಕ್ಷ್ಯಿಸಿ ಪರಿಹಾರಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವಂಥ ವಿಚಿತ್ರ ಸ್ವಿವೇಶನವ್ಯು ಬಹುಶಃ ಯಾರೊಳಬುದೂ ಮರೆಯಲಾರದು. ಕಾಲಪುರುಷನು ಶೀರಾಮನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು “ನಿನ್ನೊಡನೆ ರಹಸ್ಯ ಸಂಭಾಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಿದೆ ನಿನ್ನ ನಂಬಿಕೆಗೆ ತಂಬ ಪಾತ್ರನಾದ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಕಾವಲಿರಲು ಹೇಳು. ನಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ನೋಡಬಾರದು, ಕೇಳಲೂ ಬಾರದು. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮರಣದಂಡನೆ ನೀಡು” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ರಾಮನು “ಲಕ್ಷ್ಯಿ, ನೀನು ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲು. ನನಗೂ ಈ ಮುನಿಗಳಿಗೂ ನಡೆಯುವ ಸಂಭಾಷಣೆ ರಹಸ್ಯವಾದ್ದು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಳಗೆ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅಥವಾ ನೋಡಿದರೆ ಆತನನ್ನು ನಾನು ವಿಧಿಸುವನು” ಎಂದು ಆಜ್ಞಾಪ್ರಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಆದರೆ ಕಾಲಚಕ್ರ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಸುತ್ತುತ್ತದೆ. ಶೀರಾಮನೂ ಕಾಲಪುರುಷನೂ ಸಂಭಾಷಣುತ್ತಿರುವಾಗ ಮಹಾಮಂಗಾಂಧಿಯಾದ ದುರ್ವಾಸಮುನಿಗಳು ರಾಮನನ್ನು ಸಂದರ್ಭಿಸಲು ರಾಜದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಆಗ ಕಾವಲಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಲಕ್ಷ್ಯಿನು ಶೀರಾಮನು ಕಾಯಾರ್ಥಂತರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪ್ತತನಾಗಿದ್ದಾನೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಕಾಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿ, ಕೋಪಗೊಂಡ ದುರ್ವಾಸರು “ಶ್ಲೋ ಲಕ್ಷ್ಯಿ, ಈ ಕ್ಷಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ರಾಮನಿಗೆ ತಿಳಿಸದಿದ್ದರೆ. ನಿನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿನ್ನನ್ನು ಈ ನಗರವನ್ನು ರಾಮನನ್ನು ತಪಿಸಿಬಿಡುವನು” ಎಂದು ಆಭರಿಸಿದರು. ಆ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಲಕ್ಷ್ಯಿ,

ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರೇ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ “ನನ್ನೊಳಿನಿಗೆ ಮರಣವಾದರೂ ಬರಲಿ, ಸರ್ವನಾಶವಾಗದಿರಲಿ” ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ, ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ದುರ್ವಾಸರು ಬಂದಿರುವರೆಂದು ಶೀರಾಮನಿಗೆ ನಿವೇದಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಅಳ್ಳೆಯನ್ನು ಮೇರಿದ್ದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಯಿನಿಗೆ ಶಿಕ್ಕೆ ವಿಧಿಸಲು ಶೀರಾಮನಿಗೂ ಸಂಕಟ. ತೆಲೆಗೀಗೆ ದ್ವಾರಾದಿನ ಪುಳಿತಿರುವ ಅಳ್ಳಣನ್ನು ಕಂಡು ಲಕ್ಷ್ಯಿನು ಉತ್ಸಾಹದಿನ ಹೇಳುವ ಮಾತು:

ಯದಿ ಶ್ರೀತಿಮಾರಾಜ ಯದ್ಯಸುಗ್ರಾಹ್ಯತಾ ಮಯಿ।
ಜಹಿ ಮಾಂ ನಿರ್ವಿಶಂಕ್ಸ್ವಂ ಧರ್ಮಂ ವರ್ಧಾಯ ರಾಘವಾ॥

ಮಹಾರಾಜ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಇರುವುದಾದರೆ, ನಾನು ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದರೆ, ನಿಶ್ಚಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ವಧಿಸು. ಧರ್ಮವನ್ನು ಮೋಷಿಸು” ಎಂದನು.

ಆಗ ರಾಜಸುರಗಳಾದ ವಸಿಪ್ಪಾಯ “ರಾಘವ, ಲಕ್ಷ್ಯಿನ ವಿಯೋಗವು ಉಂಟಾಗುವುದೆಂದು ಗೂಡಿತ್ತು. ಈತನನ್ನು ಪರಿತ್ಯಜಿಸು. ಕಾಲಪು ಪ್ರಬುಲವಾದುದು. ಪ್ರಿಜ್ಞೆಯ ಸುಳಾದರೆ ಧರ್ಮವು ಲಯವಾದೀತು” ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿ ಶೀರಾಮನು:

ವಿಸರ್ವಾಯಾಮಿ ಸೌಮಿತ್ರೇ ಮಾ ಭೂಢರ್ಮಾವಿಪರ್ಯಾಯಃ।
ತ್ಯಾಗೋ ವಧೋ ವಾ ವಿಹಿತಃ ಸಾಧಾಂ ನಾಂ ತೋಧಯಂ ಸಮವ್ಯಾ॥

ಸೌಮಿತ್ರಿ, ಧರ್ಮಗ್ರಾಣಿಯಾಗಬಾರದೆಂದು ನಿನ್ನನ್ನು ಪರಿತ್ಯಜಿಸ್ತೇನೇ. ಸಜ್ಜನಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಅಭಿವು ಪರಿಶ್ಯಾಗ ಇವರೆಡೂ ಸಮವೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರವಿಹಿತವಾಗಿದೆ.

ನಂತರ ಅವನು ನೇರವಾಗಿ ಸರಿಯಾ ನದಿಕೀರ್ತಕೆ ಹೋಗಿ ಶುದ್ಧಿಕರುವ ಮಾಡಿ ಸಕಲೇಂದ್ರಿಯ ದ್ವಾರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಗುಣಿ ಭೌತಿಕದೇವವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವನ್ನು ನೀಡಿತ್ತಾನೆ. ರಾಮನಿಲ್ಲದ ಲಕ್ಷ್ಯಿನಿಲ್ಲ, ಲಕ್ಷ್ಯಿನಿಲ್ಲದ ರಾಮನಿಲ್ಲ. ಲಕ್ಷ್ಯಿನಿಲ್ಲ ವಿಸರ್ವಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಶೀರಾಮನು ಶೋಕಸಂತಪ್ತನಾಗಿ ಭರತನಿಗೆ ಪಂಥಾಖ್ಯಾತೆ ಮಾಡಿ ಮಹಾಪ್ರಸಾಧನ ಸರಕ್ಕುದ ಮೂಲಕ ಸ್ವರ್ಗಾರ್ಥಾರ್ಥಿನೇ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಎಂಥವರಿಗೂ ಕಣ್ಣೀರು ಮಿಡಿದು ಬರುವ ಸಂದರ್ಭ. ಲಕ್ಷ್ಯಿನ ಜೀವನವೆಲ್ಲ ತ್ಯಾಗವೇ ತುಂಬಿದೆ. ಅವನು ಸೇವಾಪುರುಷ. ಭಾರತೀಯ ಪೌಲ್ಯಗಳ ಕೊಣಿ ಲಕ್ಷ್ಯಿ.

ಉತ್ತರ ಜಿಲ್ಲೆ ಪದಾರ್ಥಿಕಾರಿಗಳ ಸಭೆ ವರದಿ

ದಿನಾಂಕ 30.5.20 ರಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 5 ಗಂಟೆಯಿಂದ 6 ಗಂಟೆಯರೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ಜಿಲ್ಲೆ ಪದಾರ್ಥಿಕಾರಿಗಳ ಅನ್ನ ಲೈನ್ ಸಭೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಕಾರ್ಯಕಾರಿಸಿಯ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಜೀ.ಎಂ ಜೋಂಟಿಯವರು ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಸದಸ್ಯತ್ವ ಅಭಿಯಾಸ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು. ಉತ್ತರ ವಲಯ-2 ಮತ್ತು ಉತ್ತರವಲಯ-4ರಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದನೆಯನ್ನು ಬಿಲಪಡಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿಸಲಾಯಿತು. ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಎಸ್ ಪರಿಕ್ಷೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಖಾರ ಪದಾರ್ಥಿಕಾರಿಗಳ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚೆಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಚೆಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾಯಿತು.

2020-21 ಸಾಲಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚೆಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಖಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಿರ್ಕಿಸಿ 8.9.10ನೇ ತರಗತಿಗಳ ಪರ್ಯಾಗಳನ್ನು ಶೇ 38 ಕೆಡಿಕೆನೊಳಿಸುವಂತೆ ಸಂಖಾರ ಚರ್ಚಿಸಿ ನಿರ್ದಿರುವ ವರದಿಯನ್ನು ಶಿಕ್ಕಣ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವರದಿಯನ್ನು ನೀಡಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಹೆಚ್.ಎನ್ ನಾಗಭೂಪೂರು ಹೆರವರು ಭಾಗವಟಿಸಿ ಜೀವ ಮತ್ತು ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಪದಾರ್ಥಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿದರು. ಕೆಳೇರಿಯ ಪ್ರಮುಖರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಶ್ರೀಮತಿ ಶ್ರೀತಾಬ್ರಹ್ಮ, ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಮುಖರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಮಾಡಿರುವರು ಬಂದಿರಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ಜಿಲ್ಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರರವರು ವರದನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ಜಿಲ್ಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

- ವರದಿ : ಗಂಗಪ್ಪ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದರ್ಶಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ಜಿಲ್ಲೆ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಪಕರಾಗಲು ಶಿಕ್ಷಕರ ಮುಂದಿರುವ ಸಾಳಾಗಳು

- ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿ ವೀರೇಶಾನಂದ ಗುರುಗಳು

“ಬದಲಾವಣೆ” ಜಗದ ನಿಯಮ, ಅಂತರೆ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ತಕ್ಷಂತ ನಮ್ಮ ಬದಲಾವಣೆ ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡು ಅನಿವಾರ್ಯ. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಕೃತಿ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ವಿಢಾವು ಯೋರಿತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾತೆ ಕೆಳಗೆ ಕಾಳಿದ ಒಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಯ ಮೂಲಕ ಮನುಷ್ಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಪಾಠ ಕಲಿಸಲು ಮುಂದಾಗಿದ್ದಾಳೆ, ಕಲಿಸಿದ್ದಾಳೆ ಹೂಡ. ಕೋವಿಡ್ 19ರ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಅವಾಂತರಗಳಿಗೆ ಮಾನವ ಜಗತ್ತು ಕಾಕ್ಷಾಬ್ದಿಯಾಗಿ ಅತಂತ್ರಾಗಿರುವ ಈ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಹೋರಾಟ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅಗ್ರ ವೇದಿಕೆಯಾದ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಮೂಲಕ ಕೊಂಚ ಮಾರ್ಪಾರ್ಕಿಟಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕುಮೇಣ ಹತ್ತು ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಗಳು ಸೋಂಕನ್ನು ದೂರವರಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತರದ ಪರಿಪಾಲನಾ ನಿಮಿತ್ತ ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಜರುಗುತ್ತಿದೆ. ಹಣಕಾಸು, ಘರ್ಮಹಾರ, ಸಂಕರಿಸು ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಸೇರಿದಂತೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರವು ವಿಧಿಯಲ್ಲದ ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಾಶ ಮುಖಿ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆಯೇ ದಿನಾಂಕ 20.05.2020 ರಂದು ರಾಜ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಖ್ಯದ ಹೋರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಫೇಸ್‌ಎಬುಕ್ ಟ್ರ್ಯಾವ್ ಮೂಲಕ “ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಪಕರಾಗಲು ಶಿಕ್ಷಕರ ಮುಂದಿರುವ ಸಾಳಾಗಳು” ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ತಮಿಕಾರಿನ ಸ್ವಾಮಿ ಏರೇಶಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿ ಗುರುಗಳು ಸರ್ವ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ದೇವಿತಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರ ಮಾತಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ವೇದನೆಗಳ ಸಾರಾಂಶ ಇಲ್ಲಿದೆ.

1965ರಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಪ್ನನೆಗೊಂಡು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕ್ರೇಸ್‌ಎಂಡಿರುವ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಖ್ಯದ ಅಪಾರ ಹೊಡುಗೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾರಿಸುತ್ತೇ ಮಾತ್ರ ಆರಂಭಿಸಿದ ಶ್ರೀಗಳು ಗುರು, ಗುರು-ಪರಂಪರೆ, ವೇದೋಪನಿಷತ್ತು, ಗ್ರಂಥ ಭಂಡಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿನ ಧರ್ಮ, ಗುರು ಮಹತ್ವವನ್ನು ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳ ಮೂಲಕ ಸರಾಗವಾಗಿ ಸಾರಿದರು. ನಾವು ಮಾಜ್ಯ ವೇದವ್ಯಾಸರಿಂದಲೇ ಗುರು-ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆಷಾಡುಮಾಸದಲ್ಲಿ ಗುರುಪೂರ್ವಿ ಮಾದಿನದಂದು ಗುರುವಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಆಚರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಮನುಂದಿರುವ ಆಸ್ತಾಧಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಪಲ್ಮಿ ರಾಧಾಕಾಣಣ್ಣೊರವರ ಜನ್ಮನಿದ ನಿಮಿತ್ತ ಶಿಕ್ಷಕರ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದುಂಟು. ಆದರೆ ಈ ಗುರುವಿನ ಮಹತ್ವದ ಆಚರಣೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿಗೆ ಬಂದುದಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿತ್ತು ಸಂಭೂತು ಮೂಲಕ ಆಚರಣೆ ಭಾರತೀಯರ ಪ್ರಾಚೀನ ಆಚರಣೆಯೂ ಹೌದು. ಶಿಕ್ಷಕರ ದಿನವನ್ನು ಸಂಭೂತಿಸುವ ನಾವು, ಗುರುಪೂರ್ವಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮಂಡಿಲಿ ಶಿಳಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗುರುಪೂರ್ವಿಯ ಮಹತ್ವ ಅಂತಿದಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸಂತ ಕಬಿರರ ಬಂದು ಮಾತು ನೇನಿಸಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ—“ಅಕ್ಷಸ್ಯಾ ಆಗಿ ಗುರು ಹಣಗೂ ಗೋವಿಂದರೀವರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನನ್ನಂದೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರಾದರೆ ನಾನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಗೋವಿಂದನ ಹೊರತಾಗಿ ಶ್ರೀಸುರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಗೋವಿಂದರ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಪರಿಚರಿಸಿಲ್ಲವಿನ್ನೇ ಗುರು”. ಕಬಿರರ ಈ ಮಾತು ಅದೆಷ್ಟು ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಸೋಜಿಗಿ!

ಗುರುವಿನ ಮಹಿಮೆಯ ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತಿ ಭಂಡಾರಿ ಬಸವೇಶ್ವರರು ತಮ್ಮ ವಚನವೊಂದರಲ್ಲಿ ‘ಶಿವಪಥ ಅರಿವಿಡೆ ಗುರು ಪಥ ಮೋದಲು’ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಫ್ರಿ ಶಿಕ್ಷಕನನ್ನು ಕಾಣಲು ಹಾಕೊರೆಯುವ

ಶ್ರೀಮತಿ ಲಾವಣ್ಯ ಸಿ.ಎಸ್
ಸಹಿತಿಕ್ಕಿ, ಸರಕಾರಿ ಮಾಡರಿ
ಪ್ರಾಭ್ರಮಿಕ ಶಾಲೆ, ಹಾರೋಹಳ್ಳಿ,
ಕನಕಪುರ ತಾ॥

ನಾವು ಆ ಭಾಗ್ಯ ಕರುಣೆಸುವ ಗುರುಸಾನಿಧ್ಯವನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕು ಎಂದು. ಜನ್ಮೂ ರಾಮಾಯಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೀ ರಾಮನ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯ ಮೂಲಕ ಹಾಸುಮೊಕ್ಷಾಗಿದೆ. ದಾಷಪರಯಿಗದಲ್ಲಿಯೂ ‘ಕೃಷ್ಣಂ ಒಂದೇ ಜಗದ್ಗಂಧಂ’ ಎಂದು ಗುರುವಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ.

“Krishna was kingmaker and was not King” ಎಂಬುದು ಭಗವಂತನ ವಾಲಿಯಾದ ಶ್ರೀಮದ್ಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಬೀತಾಗುತ್ತದೆ. ಕರುಕ್ಕೆತ್ತದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನು ಪದೇತಕ್ಕಿಂತ ಬಳಗಾಗುವ ಮಿತ್ರನಾದ ಅಜುವನ ಭಕ್ತಾಗಿ ಮೊರಮೊಮ್ಮೆಪ್ಪಾದು ನಿಮಿತ್ತ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧಿನಿಂದ ಗುರುಪರಂಪರೆ ನವ ಜ್ಯೇಷ್ಠಪ್ರಯೋಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಿತು. ಶ್ರೀಮರ್ದೂಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ‘ದಶನಾಮಿ ಗುರು ಪರಂಪರೆ’ ಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ಪ್ರತಿ ಗುರುವೂ ಯಾವ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನೇ ಆ ಗುರುತನ್ನು ದಶನಾಮಿ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಕಣಾಬಹುದು. ಶಂಕರಿಗಿಂತ 2 ಶತಮಾನಗಳ ಮುಂಬಿತವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದ ರಾಜಾಭರತಪರಿಯನ್ನು ಸೆನೆಯಲೇಬೇಕು. ಈತ ಬರೆದ ‘ವ್ಯೇರಾಗ್ಯ ಶತಕ, ನೀತಿ ಶತಕಗಳು’ ನೀತಿ ವ್ಯೇರಾಗ್ಯಗಳ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅವಕರಣೆಗಳಾಗಿ. ಇಂನು ಯೋಷ್ವನದಲ್ಲಿ ಬಲವಿಲಾಸಿ, ಹಣಗೂ ಶ್ರಂಗಾರ ಶತಕವನ್ನು ನೀತಿಯ ಮುಖೀನ ಬರಹದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಭರತಪರಿಯು ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತಾನೆ—“ವಿದ್ವಾ ಗುರೂಽಂದಂ ಗುರುಃ” ಎಂದರೆ ಗುರುವಾದವನು ವಿದೆಯನ್ನೇ ಗುರುವಾಗಿ ಸ್ವಿಕರಿಸಿ, ತನ್ನ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ತಾ ಕಲಿತ ವಿದೆಯು ಸಾರವನ್ನು ಆಜರಣೆಗೆ ತರುವ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ವಿದೆಯನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು “ವಿದ್ವಾ ವಿಧಿಇಂಃ ಪರುಃ” ವಿದೆಯಿಂದ ವಂಚಿತನಾದವನ್ನನ್ನು ಪರುವಿನಂತೆ ಕಣಾಬಹರಿತೆ ಎಂಬುದೂ ಸಹ ವಿದೆಯ ಕುರಿತ ಭರತಪರಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ಉತ್ತಿ.

ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಥಮ ಘಟಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುವನ್ನು ಸೆನಮುವ ಶ್ರೇತಿಯೋಪನಿಷತ್ತು ಹಲವು ಕಾರೋಗಳಿಂದ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಪದೆಯ ಹೊರ ನಡೆಯುವ ತರುಂಗರನ್ನು ಕುರಿತೇ ಹೇಳುವ ಹಿತೋಪದೇಶ ಇದರಲ್ಲಿದೆ. ‘Degree certificate’ ಪದೇ ದಾಷ್ಟಿಂ ಓ ಓದುವುದ್ದೆ ಲ್ಲಿ ಮೂಲಗಿಯಿತೆಂದರ್ಥ ಪರಿ ಜೀವನದ್ದುಕ್ಕೂ ವಿದ್ವಾಧಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ಉಪನಿಷತ್ತು ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ತೆನ ವಿವೇಕವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡು ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇದೆ. ಭಾರತ ಕಂಡಂತಹ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ರಸ್ತೀಸುವ ಕರ್ತವ್ಯ ನಮ್ಮುಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಗೆಲ್ಲಲು ಪರಾತೋಷ್ಟ ಕಡೆಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುರು ಪರಂಪರೆಯುಳ್ಳ ಭರತವಿಂದರಲ್ಲಿ ತಲ್ಲಾಗಿದ ಕಢೆಯನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲಿ ಸೆನೆಯಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಗುರುವಿನ ಮುಂದೆ ತಲೆಬಾಗಬೇಕೆನ್ನುಪ್ಪಾದು ಅಲೆಕ್ಷಾಂಡರ್‌ನಿಂದ ಹೊರಿತ ನಿದರ್ಶನ.

➤ ಮಟ 10 ರಿಂದ.....

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ 4 ಆಶ್ರಮಗಳನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಭಾಯಿಯಿದೆ. ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ, ಗೃಹಸ್ಥ, ವಾನಪ್ರಸ್ಥ ಹಾಗೂ ಸನ್ಯಾಸ. ಇವುಗಳೇ ವಯಸ್ಸಿನಾನ್ಯಂತೆ ಚಲಿಸುವ ಜೀವನದ 4 ಆಶ್ರಮ ಹಂತಗಳು. ಇವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಲಿತ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಯೋಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ತಾನು ಕಲಿಯುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ನಿಷ್ಪತ್ಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಿಕರಿಸಿ ಗೆದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮುಂದಿನ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ತಲುಪಬಹುದು. ಧರ್ಮ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಕಲ ಸರ್ವಸ್ವಾಪನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸುತ್ತದೆ. ಶೈವಾಸ್ತವ, ಗೌರವಪನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ತುತ್ತಾದ ಧರ್ಮದ ಸ್ಥಿರತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ಲಂಡಣನ್ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹಿಗೆಂದುತ್ತಾರೆ. “ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಎರಡನ್ನು ಸುಷ್ಠುವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದರೆ ರಾಜಕೀಯ ವಿಚಾರಗಳ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಧರ್ಮ 2ನೇ ದಜ್ಞ- ವಿಷಯಕಾಗಿ ಮಾರ್ಪಣಗಿರಿ. ಧರ್ಮವನ್ನುವುದು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕ್ಷೇಧಿಸಿ ನಡೆಸುವ ಕಾಳಿದ ಶಕ್ತಿ ಈ ದೇಸಿಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಇಲ್ಲದಾಗಿಸಿ ಮನುಷ್ಯದೆಯುವುದು ವಿನಾಶದ ಸಂಕೀರ್ತನೆ”.

ಗತ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಗುರುಪರಂಪರೆಯ ಧರ್ಮ ಸಂಸಾಪನೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿದೆ. ಹತ್ತಾರು ಆಲೋಚನೆಗಳ, ಯೋಚನೆ ಲಪರಿಗಳ ನಡುವೆ ಗುರುವಿನ ಮಾತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ ಸಂಗತಿ. ಹಿಂಂದೊಮ್ಮೆ ಶೈತಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಮಹಾರ್ಷಿಯು ದುಷ್ಪರದಮನಕ್ಕಾಗಿ ದರಶಧನಲ್ಲಿ ಅವನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೇಡಿರು. ಇದರಿಂದ ಕಳವಳಗೆಂಂಡ ದಶರಥ ಮಹಾರಾಜ ಎಷ್ಟು ಬಾಲಕರ ಬದಲಾಗಿ ತಾನೇ ಆದ್ಯಾತ್ಮ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ದ್ವಾರಿಸುವೆನೆಂದು ಕೊರಿದನು. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಕುಟಿತೋಂದರು. ಸುರಕ್ಷ್ಯೆ ಸಿಲುಕಿದ ದಶರಥರಿಗೆ ಸಾಂತ್ಯಾಸ ಸಲಹೆಗಳನ್ನಿತ್ತು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿದವರು, ರಾಜಗುರು ವಸಿಸ್ತು ಮಹಾರ್ಷಿ. ದಶರಥನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಣಿಕಾಡಿದ ಅನೇಕ ಯೋಚನಾ ಗೊಂದಲಗಳಿಗೆ ಗುರುವಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಯಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಲೋಕ ಕಲ್ಯಾಣಾರ್ಥಕಾಗಿ ಜನಿಸಿದ ಶ್ರೀರಾಮನ ಕಥೆ ನಿಮಿತ್ತ ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ಶೈವಾಸ್ತವ ಮಾನವ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿಯ “ಗುರುವಿನ ಮಹತ್ವ” ಅತೀ ಎತ್ತರದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ಗುರು ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಒಂದರೆಂಬಲ್ಲಿ ಬರಿ ಸಲಹೆ-ಸೂಚನೆ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ರಾಜನನ್ನು ಯುದ್ಧ ಪ್ರೇಮಿಯಾಗಿಸದೇ, ವಿಶ್ವಪ್ರೇಮವನ್ನು ಬಿಡ್ಡಿದವರು ಗುರು. ಗುರು ಏನು ಮಾಡಿಲ್ಲ? ಅನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಭಾರತೀಯರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಷಿಂದೇ ಜನ್ಯ ತಾಳಿದ ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧ ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಗ್ರಾಮ, ಅವನ ಭಕ್ತಿ ಭಜುವಳಿಗೆ ಮಷ್ಟಿ ನೀಡಿದ್ದ ಅವನು ಬಳಸಿದ ‘ಪಾಳಿ ಭಾಷ್ಯ’ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗು ಅರ್ಥವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧ ತನ್ನ ಭಿಕ್ಷುಗಳಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದನು. ಬುದ್ಧ ಬೋಧಿಸಿದ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ಉಪನಿಷತ್ತಾಗಳಿಗೆ ಅಧಾರವಾಗಿತ್ತು. ಬುದ್ಧ ಗುರು ಪರಂಪರೆಯ ಶೈವಾಸ್ತವ ಅನವ್ಯಾಪಕವಾಗಿತ್ತು. ಈತನ ಕಾಲಾನಂತರ ಸಮಾರು 1000 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಕೆಲೆ ತಿದ್ಯುಪಡಿಗಳಿಂದಿಗೆ ಶಂಕರರ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾಪನೆ ಪೂರಂಭವಾಯಿತು. ಭೋಗೋಳಿಕಾಗಿ ಪ್ರೇರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಶಂಕರರಿಂದ ಉಪದೇಶವಾದರೆ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಈ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಪರಸಿಸಿದರು.

ಕ್ರಾರಿಕಾ ಕ್ಷಾತ್ರಿಯ ಮರುವಾಗಿದ್ದೇ ತಡ, ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗಿಂತ ಮನುಷ್ಯ ಯಂತ್ರಗಳ ಸಂಬಂಧವೇ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ದೃವತ್ವಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿದ್ದ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಭೂಮಿ ಉಳಿಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಯಂತ್ರಗಳ ಉಗಮದಿಂದ ಜೀವವಿರದ ಯಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ

ಶ್ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಯಂತ್ರಿಕ ಬದುಕಿನ ನಡುವೆ ಬೀರೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಗಮನಾರ್ಹ ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿತು. ಈ ಬದಲಾವಣೆ ಸಂಗೀತ ಶ್ವೇತಕ್ರೂರ್ ದಾಪುಗಾಲಿಟಿತು. ಸಂಗೀತದಿಂದ ಮನುಕುಲವನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಪರಂಪರೆ ವ್ಯೇದ್ಯದ್ವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾಂಭಿಸಿತು. ತ್ಯಾಗರಾಜರು ಸಂಗೀತಕ್ಕಾಗಿ ಸನ್ಯಾಸ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರಂತೆ. ಹರಿದಾಸ, ಕನಕ, ಪುರಂದರರು, ಕಾಳಿದಾಸ ಕಾವ್ಯ, ತಾನಾಸೇನ್ ಹಾಗೂ ವಚನಕಾರರೆಲ್ಲರ ಭಕ್ತಿಪರತೆ ಸಂಗೀತದ ಜತೆ ಜತೆಗೆ ಪರಯನಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಭಾವಾಳೆಯ ಮರೆಯಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಪ್ರತೀಕೋದಿಸುವ ವಿಕ್ರತ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಪ್ರಜೋಧನೆಗಿಂದೇ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಗೀತ ನೆಲೆಯಾರಿತು. ಇದರ ಗಮ್ಯತೆಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಮುಖ್ಯರಂತೆ ಆಘಾತದಿಸುತ್ತಾ ಮುಂದಿನ ಪೀಠಿಗೆಯನ್ನು ಇಂದ್ರಿಯ-ಭೋಗ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದ ಒಬ್ಬ ನಾಟಕಕಾರ, ಕ್ರೀಗಾರಿಕಾ ಕ್ರಾಂತಿಯ ನಂತರ ಉಂಟಾದ ಕೆಲ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಮಾನವ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ರೀತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬಲು ಜೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ.

‘ಡಾರ್ವಿನ್’ ನ ವಿಕಾಸವಾದ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯನ ಭೌತಿಕ ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ದೇವರನ್ನು ಆಚೆ ಓಡಿಸಲಾಯಿತು. ‘ನ್ಯೂಟನ್’ ನ ಗುರುತ್ವ ಬಲದ ಮುಂದೆ ದೇವರು ಎಂಬ ಬಲವನ್ನು ದುಭಿಲ ಮಾಡಿ ಓಡಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ ಮಾನಸಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಕುರಿತು ಸಿಗ್ರಾಡ್ ಫಾಯಿಡ್ ಎಂಬ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿ ನಡೆಸಿದ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾನಸಿಕ ವಿಚಾರಗಳ ಕ್ರಾಂತಿಯ ದೇವರು ಎಂಬುದನ್ನು ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾಯವಾಗಿಸಲು ನೇರವಾಯಿತು. ಈ ಮೇಲಿನ ವ್ಯಾಜ್ಯಾನಿಕ ಸ್ವಾಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯೈಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲಿ ಎಡವಿದ ಮಾನವ ಸಂಕುಲ ವಿಜ್ಞಾನ - ತರ್ಕ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದೇವರು-ದಿಂದಿರುಗಳನ್ನು ದೂರತ್ತಿಲ್ಲ ದೇವರ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ಪ್ರತ್ಯಿಷ್ಠಿತವಷ್ಟು ಎತ್ತರ ಬೆಳೆಯಿತು ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಈ ನಾಟಕಕಾರ. ಈ ವಿಚಾರ ಅಶಿರಿಲ, ಸಮಾಜವಾದದ ವಾದವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು ನೀವು! ಒಮ್ಮೆ ಜೀನಾದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದದ ವಿರುದ್ಧದ ಕೆಲು ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಾನ್ಯಾಯಕಿರಿಂದ ಈ ಹೇಳಿಕೆ ಹೊರಬಂದಿತು- ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಅರ್ಥ ಜನಸಂಖ್ಯೆ (ಅಂದರೆ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಅಲ್ಲಾಗಳಿಯಲ್ಲಿರುವವರು) ಬೇಕಾದರೆ ಹಸಿದ್ದಿನಿಂದ ಸತ್ತೆ ಹೋಗಲಿ. ಇನ್ನಾರ್ಥ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ ಸಾಕು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂರಿತಿ ಮಾಡಲೆಟ್ಟಿಸಿದ ಕೆಲ ಬೆಳಿನಿಯ ಜನಕೆಗೆ ಈ ನಾಯಕನ ದರ್ಪ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಎಷ್ಟು ಯೋಗ್ಯ.

ಕಾಲಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕಾಪಾಡುವ ದೂರತ್ತಕದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗುರುಪರಂಪರೆ ಸದಾ ಅಳೆಯಾಗಿದೆ. ಕ್ರಾರಿಕೆ ಕ್ರಾಂತಿಯೆಂಬ ವಿಷಯೀಳಿದಿಂದ ಸಮಾಜವು ಹದಿನೆಚ್ಚಿ ವಿವೇಕ - ರಾಮಕ್ಷಣ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಮನ್ಯ ಬಿಗಿದ್ದಿಪ್ಪ ಮೋಷಿಸಿದರು. ಇವರ ಹಾದಿಯಲ್ಲೇ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸಾಧು-ಸಂತರುಗಳು ತಾಕೀತು ಮಾಡುತ್ತಾ ತಿದ್ಯುತ್ತಾ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. “ಜನನಿ ಜನ್ಯ ಭೂಮಿಶ್ಚ ಸ್ವಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಗರೀಯಸಿ” ಎಂಬ ರಾಮನ ಉಕ್ಕಿ ಹೆತ್ತೆ ತಾಯಿ, ಹೊತ್ತೆ ನಾಡು ಸ್ವರ್ಗಾಸ್ತಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲು ಎಂದು ಸಾರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದೇಶದ ಹಿತ, ಅದರ ಮೇಲಿನ ಹ್ಯಾಮವನ್ನು ಸಾಕಾರಾಗೋಳಸಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಕೆ ವಿನಿ: ಉರುಳಿಸಬಾರದು. ‘ಕರ್ತವ್ಯ’ ಪ್ರಸ್ತುತಿ ಕುರಿತು ಕೃಷ್ಣನ ವಾರ್ಣಿಯಿದ್ದರು ಮತ್ತೊಂದು ಹೊಳೆಯಿದ್ದರು. ಕೃಷ್ಣ ಹೇಳಿತ್ತಾನೆ - “ದೌರ್ಬಲ್ಯದಿಂದ ಮತ್ತು ನಾಗಾಸುತ್ತದೆ” ಮುಂದಿವರಿದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ - “ನನನ್ನು ಅರಿತ ಭಕ್ತ ಎಂದಿಗೂ ದುಭಿಲನಾಗುವದಿಲ್ಲ, ನನ್ ಕೃಪೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ಸೂರ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ”.

‘ಧರ್ಮ’ ವೆಂದರೆ ತಾಯಿ, ನಮ್ಮನ್ನು ತಿದ್ಯುವ ಮೇಧಾವಿ ಆಕೆ. ಒಳಿತು ಕೆಡುಕುಗಳ ಮಧ್ಯ, ನಂಬಿಕೆ-ಅಪನಂಬಿಕೆಗಳ ನಡುವೆ ಶೈವಾಸ್ತವಾದವನ್ನು

➤ ಮಟ 11 ರಿಂದ.....

ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಮಾರ್ಗವಿದು. ಮನುಷ್ಯನಾದವನು ಒಂದೋ ದೇವತೆದ ಅನುಯಾಯಿ, ಇಲ್ಲವೇ ತ್ವರ್ದದ ಅನುಯಾಯಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಇವರೆಡೂ ಕೊಂಚ ವ್ಯಾಸದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಇವರೆಡಕ್ಕು ಧರ್ಮವೇ ಮೂಲ. (ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರು ವಿವೇಕಾನಂದರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಹೀಗಂದಿಂದ್) ತನ್ನ ಗುರುಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ವಿವೇಕಾನಂದರು ‘ದೇವರನ್ನು ಕಾಳಿಪುದು ಹೇಗೆ?’ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಪರಮಹಂಸರು “ಕ್ಷಣಿ ಮುಚ್ಚಿ ದೇವರನ್ನು ನೋಡುವ ಬದಲು, ಕಣ್ಣಿಟ್ಟಿ ದೇವರನ್ನು ನೋಡು” ಎಂದರಂತೆ. ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯ ಸಾರಾಂಶ ಹೀಗಿಂದಿಲ್ಲ—‘ನಾವು ಮಾಡುವ ಜಪ-ತಪಗಳಲ್ಲಿ ದೇವ ಸಾಕ್ಷಿತ್ವರವಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಕಣ್ಣನ್ನರಳಿಸಿ ಭಗವಂತನಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಕುಂದುಕೊರಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸು ಅಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನ ದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ’. ಈ ಆದರ್ಶವನ್ನೇ ಮುಂದೆ ವಿವೇಕರು ‘ಆತಮೋ ಮೋಽಽಧರ್ಮ’ ಜಗದ್ ಹಿತಾಯಚ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ದೇಯ ವಾಕ್ಯವನ್ನಾಗಿದ್ದರು.

ಈಗಲೂ ಈ ಸಾಲನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ‘ಆತಮೋಽಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ದೇಶದ ಅಭ್ಯಾಸದಿಲ್ಲ ಜತೆ ಜತೆಗೆ ಸಾಗಲ್ಲಿ’ ಎನ್ನುವುದು ಇದರ ಹಿಂದಿನ ಆದರ್ಶವಾದ.

ದೇಶ ನಾಡು-ನುಡಿ ಆದರ್ಶಗಳಿಗಲ್ಲ ಭಿನ್ನ ಬುಸಾದಿಯನ್ನೀರುವವನೇ ಗುರು. ಗುರು ತಾನು ಕಲಿಸಿದ್ದನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ, ತನ್ನನ್ನೇ ಮೇರಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷನ ಸಾಧನೆ ಕಂಡು ಅದೆಷ್ಟು ಕುಶೀಯತ್ವನ್ನು. ಬಲ್ಲಿರಾ? ಜಾಗತಿಕರಣ ಉದಾರೀಕರಣ, ಖಾಸಗಿಕರಣಗಳ ನಡುವೆ ನಮ್ಮೆನ್ನೇಲ್ಲಾ ಸಲುಂದಿದವ ಗುರು. ಈಗ ಇವರಾಗ ಪ್ರಮೇಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಷ್ಟು ಕರಣಗಳು ನಮ್ಮು ಕೋಗಳನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿವೆ. ‘ಶಿಂದ-ತಾಯಿ’ ಕೇವಲ ಮಾರ್ಂಸದ ಮುಂದೆಗೆ ಜನ್ಮಸ್ತ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮು ಸಂಸ್ಕಾರಂಬುದಕ್ಕೆ ಜೀವ ನೀಡುವವ ಗುರು’ ಎಂದು ವಿವೇಕರು ಸುಮ್ಮೇನೇ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ‘ಗುರು’ವಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಷ್ಟು ಉನ್ನತಿಗೊಳಿಸಿದವರಂದರೆ ‘ಸರ್ವಪಿಲ್ಲಿ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ್ಯ’ ಹಾಗೂ ‘ಎ.ಪಿ.ಜೆ ಅಬ್ಬಲ್ಲಿಕಾಲಾಂ’. ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷ ಎಂತಹ ಸ್ಥಾನಕ್ಕಾದರೂ ಏರಬಹುದು ಎಂಬ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ನಾವಿದರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಕಲಾಂರವರು ತಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ನಂತರ ನೀವು ವಿನಾಗಬಯಸುತ್ತಿರಿ? ಎಂದು ಪತ್ರಿಕರೊಬ್ಬರು ಕೇಳಿದಾಗ ನಾನೊಬ್ಬ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷನಾಗಬಿಯಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದರಂತೆ. ಈ ಮಹಾನುಭಾವನು ತಾನು ವಿಜ್ಞಾನಿ, ಪಂಡಿತ, ಕ್ಷೀರೇಜ್ ಇನ್ನಾವುದನ್ನೋ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಶ್ರೀತಿಸಿದ್ದ ಶಿಕ್ಷನಾಗಿ, ಹಾಗೆಯೇ ಆದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಅಮರರಾದರು. ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ UPSC, KPSC ಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿ ಅತ್ಯಾನ್ತಕ ಹಾದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ವಸಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಹಲವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನಾನ್ಯಾಸದಿಂದ ಅತ್ಯಾನ್ತ ಸಂಸ್ಥಾಗಳಿಂದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸಲಹಿಸ್ತಿದ್ದಾರೆ. ‘ದೈವ್ಯನ್ ಲ್ಯಾಫ್’ ಸೊಸೈಟಿಯು ‘ಶಿವಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿ’ ಇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖಿಯಾಗಿ ವ್ಯಾಧನಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಶಿವಾನಂದರು ತದನಂತರ ಮುಕ್ತಿಯ ಪಥದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಕಟ್ಟಿದರಂಬುದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಕ ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲ? ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮುರಾವೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕಡಿಮೆಯೇ. ಅಕ್ಷರ ಕಲಿಸಬಲ್ಲ, ಇದರ ಕ್ಯಾಪೆಯಿಂದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬಲ್ಲ, ಯಾವತ್ತಾದರೂ ಒಮ್ಮೆ ಕೆಲ ತಪ್ಪಿಗಳಿಂದ ಕಂಗೆಽಧಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿಯೋವ ತಾನು ಸಾಂತ್ವನೆ ಕೇಳಿ ಬಯಸುವ ಏಕ್ಯಕ ತಾಣವೆಂದರೇ ಅದು ಶಿಕ್ಷನ ಮನೆ. ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಮತ್ತೊಂದರ್ಥ ವೇ ಶಿಕ್ಷ. ವಿವೇಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ—‘ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿ ದ್ವಂದ್ವಕ್ಕು ಶಿಕ್ಷನವೇ ಪರಿಹಾರ. ಶಿಕ್ಷಕ ಬರೀ ನೋರನಲ್ಲ. ಅವನನ್ನು ಹೇಳಿಯಿವೆಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿರಿ. ಅವನದು

ನಿಸಾಧ್ರ ಸೇವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಸಂಬಳ ನೀಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಇದರಾಚಿ ಅವನದೇ ಕರ್ತವ್ಯ ಬೇಕಾದ್ದಿದೆ. ಶಿಕ್ಷನೆಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯನಲ್ಲ. ಅವನೊಬ್ಬ ಶೈಕ್ಷ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ. ಆಯಾಷ್ಟಿಂತದಂತೆ ಅರಳಲ್ಲಿರುವ ಶಿಲ್ಪಿಗಳನ್ನು ಸೆಳಿದು, ಅವಗಳಿಗೆ ಮಾಜನೀಯ ಸಾಫ್ ಕಲ್ಪಿಸುವಾತೆ’.

‘ಶಿಕ್ಷಣ’ ಮತ್ತು ‘ಶಿಕ್ಷಕ’ನನ್ನು ರಕ್ತದೊಳಗಿನ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ರಕ್ತದ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳ ಧಕ್ಕಿಯಾದರೆ ಇಡೀ ದೇಹವೇ ಹದಗೆವಂಡತೆ; ಶಿಕ್ಷಕನ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿನಾದರೂ ಹಂದು ಉಂಟಾದರೆ ಇಡೀ ಸಮಾಜವೇ ಕಂಗೆಯಿತ್ತದೆ. ಈ ನಿಸಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರೇ ನಿಜವಾದ ಭಾರತರತ್ತರು. ಒಬ್ಬ ದೇಹಯಿವೆ ಶಿಕ್ಷಕ ನೇರವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗುವ ‘ಸಂಸ್ಕೃತಿಯುಳ್ಳ ಸೈನಿಕ’.

80ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಹೇಗಡೆ ವಂತಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾರಾದ್ವಯರೊಬ್ಬರ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ನೆನಂಬಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ‘Education department is non productive’. ಯಾವುದೇ ಇಲಾಖೆಯಾದಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸಮೀಕರಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕ್ಕೆದಲ್ಲಿ. ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಇಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಕರು ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಗಮನ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಎ.ಪಿ.ಜೆ ಅಬ್ಬಲ್ಲಿ ಕಲಾಂರವರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಒಬ್ಬರು ಸಾಫ್ ಮೋಡ್‌ ವಿ.ವಿ.ಯ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ನಕಲು ಮಾಡಿ ಹಿ.ಹೆಚ್.ಡಿ ಪಡೆದು, ತದನಂತ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿದ್ದು ಅಮಾನತುಗೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲ ಸ್ವಿಸಬಹುದು. ಈ ವಿಕಾರವಾಗಿ ಅಸಬ್ಬ ತೋರುವವರೇ ಹೆಚ್ಚು ನಾನೊಬ್ಬ ತ್ವಿದ್ದರೇ ಸಮಾಜವೇನು ಹದಗೆಟ್ಟಿತೇ? ಎಂಬ ಹುಮಕವಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಂಡೆಯಪ್ಪ ಹಾಲನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಂಡೆಯಪ್ಪ ಮುಳಿ ಬೇಕಿಲ್ಲ! ಅಲ್ಲವೇ!

“ಯಾವುದೇ ಶೈಕ್ಷಕ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಒದಗಿಸುವುದು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಆದ್ದರಿಂದ ‘we must not compare any department with Education department’ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಇತರ ಇಲಾಖೆಯಾದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಗಿಡರೂ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿನ ಕೆಲಮೊಣಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯ ನನ್ನ ದೇಶದ ಶಿಕ್ಷಕರು ಅದೆಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಪ್ರತ್ಯೇ ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮನ್ನೇ ನಾವು ಕೇಳಿಕ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ‘ಈ ಶಿಕ್ಷಕರೇ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀವು ಶಿಕ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬಿ ಬಂದಿದ್ದಿರೇ? ಪಾರ ಪ್ರವಚನದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾದ ವಸ್ತು ನಿಸ್ಪಾತಿಪರಿ ಜ್ಞಾನ ನಿಷ್ಪಲಿಯೇ? ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ನಿಷ್ಪಲಿ ತಾವು ಪಾರ ಕೇಳುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಮುಕ್ತಳಿಂತ ಕಾಣುತ್ತಿರೆ? ವಿಷಯ ಸಂಗಹದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಇಯವುದಾದರೇ ಪ್ರಾರೂಪಾರೀಕಾರಿ ಒಬ್ಬಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬಿ ಬಂದಿದ್ದಿರೇ? ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಭೌತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ಮೇಜೆ, ಹೆಚ್.ಡಿ., ಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅವರಾದ ಮೇಜೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀವು ಶಿಕ್ಷಕರೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀವು ಮುಕ್ತಳಿಂತ ಕಾಣುತ್ತಿರೆ? ವಿಷಯ ಸಂಗಹದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಇಯವುದಾದರೇ ಪ್ರಾರೂಪಾರೀಕಾರಿ ಒಬ್ಬಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬಿ ಬಂದಿದ್ದಿರೇ? ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಭೌತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ಮೇಜೆ, ಹೆಚ್.ಡಿ., ಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅವರಾದ ಮೇಜೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀವು ಮುಕ್ತಳಿಂತ ಕಾಣುತ್ತಿರೆ? ವಿಷಯ ಸಂಗಹದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಇಯವುದಾದರೇ ಪ್ರಾರೂಪಾರೀಕಾರಿ ಒಬ್ಬಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬಿ ಬಂದಿದ್ದಿರೇ? ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಭೌತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ಮೇಜೆ, ಹೆಚ್.ಡಿ., ಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅವರಾದ ಮೇಜೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀವು ಮುಕ್ತಳಿಂತ ಕಾಣುತ್ತಿರೆ? ವಿಷಯ ಸಂಗಹದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಇಯವುದಾದರೇ ಪ್ರಾರೂಪಾರೀಕಾರಿ ಒಬ್ಬಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬಿ ಬಂದಿದ್ದಿರೇ? ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಭೌತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ಮೇಜೆ, ಹೆಚ್.ಡಿ., ಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅವರಾದ ಮೇಜೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀವು ಮುಕ್ತಳಿಂತ ಕಾಣುತ್ತಿರೆ? ವಿಷಯ ಸಂಗಹದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಇಯವುದಾದರೇ ಪ್ರಾರೂಪಾರೀಕಾರಿ ಒಬ್ಬಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬಿ ಬಂದಿದ್ದಿರೇ? ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಭೌತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ಮೇಜೆ, ಹೆಚ್.ಡಿ., ಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅವರಾದ ಮೇಜೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀವು ಮುಕ್ತಳಿಂತ ಕಾಣುತ್ತಿರೆ? ವಿಷಯ ಸಂಗಹದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಇಯವುದಾದರೇ ಪ್ರಾರೂಪಾರೀಕಾರಿ ಒಬ್ಬಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬಿ ಬಂದಿದ್ದಿರೇ? ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಭೌತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ಮೇಜೆ, ಹೆಚ್.ಡಿ., ಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅವರಾದ ಮೇಜೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀವು ಮುಕ್ತಳಿಂತ ಕಾಣುತ್ತಿರೆ? ವಿಷಯ ಸಂಗಹದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಇಯವುದಾದರೇ ಪ್ರಾರೂಪಾರೀಕಾರಿ ಒಬ್ಬಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬಿ ಬಂದಿದ್ದಿರೇ? ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಭೌತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ಮೇಜೆ, ಹೆಚ್.ಡಿ., ಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅವರಾದ ಮೇಜೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀವು ಮುಕ್ತಳಿಂತ ಕಾಣುತ್ತಿರೆ? ವಿಷಯ ಸಂಗಹದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಇಯವುದಾದರೇ ಪ್ರಾರೂಪಾರೀಕಾರಿ ಒಬ್ಬಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬಿ ಬಂದಿದ್ದಿರೇ? ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಭೌತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ಮೇಜೆ, ಹೆಚ್.ಡಿ., ಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅವರಾದ ಮೇಜೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀವು ಮುಕ್ತಳಿಂತ ಕಾಣುತ್ತಿರೆ? ವಿಷಯ ಸಂಗಹದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಇಯವುದಾದರೇ ಪ್ರಾರೂಪಾರೀಕಾರಿ ಒಬ್ಬಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬಿ ಬಂದಿದ್ದಿರೇ? ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಭೌತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ಮೇಜೆ, ಹೆಚ್.ಡಿ., ಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅವರಾದ ಮೇಜೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀವು ಮುಕ್ತಳಿಂತ ಕಾಣುತ್ತಿರೆ? ವಿಷಯ ಸಂಗಹದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಇಯವುದಾದರೇ ಪ್ರಾರೂಪಾರೀಕಾರಿ ಒಬ್ಬಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬಿ ಬಂದಿದ್ದಿರೇ? ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಭೌತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ಮೇಜೆ, ಹೆಚ್.ಡಿ., ಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅವರಾದ ಮೇಜೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀವು ಮುಕ್ತಳಿಂತ ಕಾಣುತ್ತಿರೆ? ವಿಷಯ ಸಂಗಹದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಇಯವುದಾದರೇ ಪ್ರಾರೂಪಾರೀಕಾರಿ ಒಬ್ಬಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬಿ ಬಂದಿದ್ದಿರೇ? ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಭೌತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ಮೇಜೆ, ಹೆಚ್.ಡಿ., ಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅವರಾದ ಮೇಜೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀವು ಮುಕ್ತಳಿಂತ ಕಾಣುತ್ತಿರೆ? ವಿಷಯ ಸಂಗಹದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಇಯವುದಾದರೇ ಪ್ರಾರೂಪಾರೀಕಾರಿ ಒಬ್ಬಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬಿ ಬಂದಿದ್ದಿರೇ? ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಭೌತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ಮೇಜೆ, ಹೆಚ್.ಡಿ., ಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅವರಾದ ಮೇಜೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀವು ಮುಕ್ತಳಿಂತ ಕಾಣುತ್ತಿರೆ? ವಿಷಯ ಸಂಗಹದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಇಯವುದಾದರೇ ಪ್ರಾರೂಪಾರೀಕಾರಿ ಒಬ್ಬಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬಿ ಬಂದಿದ್ದಿರೇ? ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಭೌತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ಮೇಜೆ, ಹೆಚ್.ಡಿ., ಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅವರಾದ ಮೇಜೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀವು ಮುಕ್ತಳಿಂತ ಕಾಣುತ್ತಿರೆ? ವಿಷಯ ಸಂಗಹದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಇಯವುದಾದರೇ ಪ್ರಾರೂಪಾರೀಕಾರಿ ಒಬ್ಬಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬಿ ಬಂದಿದ್ದಿರೇ? ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಭೌತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ಮೇಜೆ, ಹೆಚ್.ಡಿ., ಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅವರಾದ ಮೇಜೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀವು ಮುಕ್ತಳಿಂತ ಕಾಣುತ್ತಿರೆ? ವಿಷಯ ಸಂಗಹದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಇಯವುದಾದರೇ ಪ್ರಾರೂಪಾರೀಕಾರಿ ಒಬ್ಬಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬಿ ಬಂದಿದ್ದಿರೇ? ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಭೌತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ಮೇಜೆ, ಹೆಚ್.ಡಿ., ಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅವರಾದ ಮೇಜೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀವು ಮುಕ್ತಳಿಂತ ಕಾಣುತ್ತಿರೆ? ವಿಷಯ ಸಂಗಹದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಇಯವುದಾದರೇ ಪ್ರಾರೂಪಾರೀಕಾರಿ ಒಬ್ಬಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬಿ ಬಂದಿದ್ದಿರೇ? ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಭೌತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ಮೇಜೆ, ಹೆಚ್.ಡಿ., ಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅವರಾದ ಮೇಜೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀವು ಮುಕ್ತಳಿಂತ ಕಾಣುತ್ತಿರೆ? ವಿಷಯ ಸಂಗಹದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಇಯವುದಾದರೇ ಪ್ರಾರೂಪಾರೀಕಾರಿ ಒಬ್ಬಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬಿ ಬಂದಿದ್ದಿರೇ? ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಭೌತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ಮೇಜೆ, ಹೆಚ್.ಡಿ., ಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅವರಾದ ಮೇಜೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲ

➤ ಪುಟ 12 ರಿಂದ.....

కారణ ఏను గూతే? తిక్షణక్కే మహాత్మ నీడదిద్దుదు. 2 నేల మహాయుద్ధం కలవదింద జపానో పిరోషిమా హగొ నాగాసాకి నగరగభు తీవ్ర హనిగె తుతాదవు. ఆదరూ జపానో తంత్రజ్ఞానము మానవ సంపన్మూలదల్లి ప్రగతియు పద్ధతిల్లిదే. కారణివిష్టే జపానియరు తిక్షణక్కే కోట్ల మహాత్మ మత్తావుదక్కు నీడల్లిల్ల. కానీ సంచభాదల్లి మాట్లాస్టాలథరోన మాతు నేనపాగువుంటు. ‘Fate of any country does not depend on its revenue!’ ఇవన్నే ఆతయదంతే దేశద సమగ్ర బెళవణిగే మూల తిక్షణవేస్తువుదు. సప్పరూ ఒమ్మచ మాతు.

నీవు మక్కలిగే నీడువ చారిత్రాధారిత దావిలాగిగే సహి వాపువాగ నిమ్మ చారిత్రాలలేయన్న ప్రత్యుషించొట్టి! పరెడ్స్ మెంబుదు బరి సహజతేయిందిల్లి ఇందు ఆ ప్రశ్నియే రారంగ సిసిటిప్ కొవ్వులినల్లి పరిశ్రేణ్ నీడుత్తిద్దైవే. ఈ క్యాచ్ నముగే బేచే? నముగే తిలియదంతే అక్కర రాక్కసరు నిమాణణదల్లిల్లావే, నావు. ఓ త్రికరే, నీఎందు కలిసువ మంతదల్లి ఎప్పుత్తిర్దిరేందు నిమగన్నిసుత్తిల్లచే? తప్పు మాడువ స్వాన్ మక్కళధ్వని; హాగెయే తిద్దువ కాయిదల్లి పిరియరాద నావిద్యేవల్లావే? నావే తప్పు మాడువుదు ఎప్పు లుచికె? మక్కళల్లి రాడ్చ ప్రేమవన్ను బితుంచిద్దివేయే?

ನನ್ನ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ದೇಹಿಕ ತಿಕ್ಕಕಿರಿದ್ದರು. ಅವರ ಸಾಧನಾ ಪ್ರೇರಣೆ ಎಂತಡಿಂದರೇ, ತಮ್ಮ 30-35 ವರ್ಷಗಳ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 15 ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಪ್ರೇರೇಪಣೆಯಾದರು. ಇದಲ್ಲವೇ ನಿಜವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೋಪ್ಯಮದ ಕೊಡುಗೆ. ಇಂದು ದೇಶಪ್ರೇಮದ ಕೂಗು ಎಲ್ಲಾರೂ ಸೈನಿಕನೆ ದುರಾಂತ್ಯವಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿ ಬುರ್ತುದೇ. ನ್ಯೂಸ್ ಮೀಡಿಯಾಗಳ ಪ್ರಾನ್‌ಲೋಗಿಕಲ್‌ಲ್ಯಾ ಕಾಲು ತೊರ್ಪಡಿಕೆಯ ಮಾತ್ರಗಳಾನಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೂರುವವನಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಜ್ಞಾನತತ್ವಯೇ ಚೂರು ಜ್ಞಾನವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದಿನ ರಾಜ್ಯ-ಮಹಾರಾಜರುಗಳ ಯುಧಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿರ್ದರೂ, ರಾಜಾಶ್ರಯದಲ್ಲಿನ ಅತಿ ನೀಂವಂತ ಗುರುವಿನ ತಲೆಗಾಂತ್ತಿದ್ದರು. ಗುರುವಿನ ಸಲಹ-ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಯುಧಗಳಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಾರಾದ ರಾಜರುಗಳಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಶಿಕ್ಷಣಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ರಾಜನನೇ ಜಗತು ಗೌರವಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಶಿಕ್ಷಕರ ಗುಣಮಟ್ಟಿ ಆ ದೇಶದ ಬೌದ್ಧಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟಿಗೆ

సరిసమానవాగిరుత్తదే. ఈ విచారపన్ను సూక్ష్మ దృష్టియింద అధ్యోసి నష్టయేళికాగిదే. ఆదర్శింద తిక్కనే, నిన్న ముండే వలవారు సవాలుగాలివే. ఈ కలిణతయల్లి నీను నీనాగే ఉళియబల్లేయా? నష్టి ప్రభోఁ శత్రుగణింఠ అపాయి. ఈ నిష్టహల్లి నావు ఇతిహాసపన్ను హేగే కలిసుఠించేవే? ఈ విచారవాగి దేశదల్లి ఉధావిసిద్ధి సిలవ ఏరిద్ధద కూగపన్ను గమనిసిద్ధిరల్లవే? తిక్కనే లుచ్చిత్తద కురితాద పాలనసియల్లి గమనపిదయే? నీ పాతదల్లి కలిసుపుదనపన్ను పాలిసిదాగలే నిన్న వ్యక్తిష్ట మాజనిఎయాగుపుదు. “అఖచకనంతే గుడి, గృహిణియంత మన హేగో, హగేయే తిక్కనంతే సమాజ” ఎన్నుపుదనప్పు మనదట్టు మాడిచోళ్బేకాగిదే.

ಸೈನೋನಲ್ಲಿ ನಡೆದ 4ನೇ ವಿಶ್ವದ್ವರ್ಮ ಸಮ್ಮುಖಿಕೆಯ ಭಾರತದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಗೆ ಮೋಗುವ ಅವಕಾಶ ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿನ ಜನಸಾಂದರ್ಶಕೆಯ ಮುಂದೆ ಮಾತನಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಲಾಘಕವಾದ್ದು, 5 ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬಿತ್ತಿರ ಮಾತ್ರಗಾರಿಕೆಯ ಶ್ರೇಣಿದಿಂದ ಎಂದರೆ ಅತೀಶಯೋತ್ಸಾಹ. “ಬಿತ್ತಿದ್ದ ಬೀಜ, ಬೆಳಿದ್ದ ತನ್ನ” ಮಟ್ಟಿ ಸಿಸಿಯೆಂದು ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚಿರುವಾಗಿ ಬೆಳಿದು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥಯ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಧನಾತಕತೆ ಒಂದನೇ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರದ್ದಾಗಬೇಕು. ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಮ್ಯಾದು ಬೀಜ ಮುಂದೊಮ್ಮೆ ಬಂಡೆಯನ್ನೇ ಸಿಳಿ ಬೆಳಿಯುವವನ್ನು ಬಲಿಪ್ಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅಶ್ಲೀಲವಾಗಿ ಬೆಳು ಸಂತೋಷಪಡಬೇಡಿ. ಪದವಿ ಮಗಿಸುವ ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಮುಂದಿನ 30-40 ವರ್ಷಗಳ ಜೀವನಕ್ಕೆ ನಿವ್ವಿ ಕಲೆಯೊಂದು ದಿಗ್ರಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಪ್ರೋತ್ಸಹಿತ ಪತ್ರವಾಗಿರೇಬು. ನಿನ್ನ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಬಿತ್ತನೆಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಲೇ ವ್ಯಾದ್ಯಾ ಅಭಿಯಂತರ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಶಿಕ್ಷಕ ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಹು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಶ್ರೀಕರೇ ನೇನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ ನಿಮ್ಮ ಕಲಿಕಾ ಚಿಂತನೆಯಿಂದ ನೀವು ಮಕ್ಕಳ ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಬದುಕಿರುತ್ತಿರಿ.

ଇତର ଇଲାହୀଙ୍କୋନିଦି ପୌଳିକାଙ୍ଗି ଅଂତର କାଯୁଦ୍ଧକୋଣ୍ଠାରୀ, ନମ୍ବୁ ଅନୁମତିଯିଲୁଦେ, ନମ୍ବୁ ବଦୁକୁ ନମ୍ବିଗେ ଶୋଇଲୁ ନେଇଦୁପଦିଲୁ. ରାଷ୍ଟ୍ର ନିମ୍ନାଳିପନ୍ଥରୁ ଶିକ୍ଷଣ କ୍ରାଂତିଯିଂଦରେ ସାଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷଣ କେଵଳ ଜ୍ଞାନମୂଳିକି ନେଇଦୁପ ବିଜାନ୍ୟଗଭାରଦୁ. ଭୟିଷ୍ଟଦ୍ଵାରା ସରି-ତୟାଗନ୍ମୁ ନିର୍ଦ୍ଦିରସୁପ ଶକ୍ତିଯନୁ, ନେଇଦୁପନ୍ତାଗବେକୁ.

ଜିବନ ପିଦ୍ଧାତ୍ରିଗଙ୍କ ଚୌଦ୍ଧିକ ମୁଣ୍ଡ ହେବିଦେଯିମରେ ‘ହୁଲି’ ଏବଂଲୀ ‘ଶଳି’ ଏଠିମୁ ବର୍ଦ୍ଦମ ତା ଲୁତ୍ତରିଷିଦ ଲୁତ୍ତରଦଲୀ ‘ଲି’ ଏବଂ ଅକ୍ଷର ଭାଗଶେ ସରିଯାଗିଦେଯିମୁ ସମ୍ବିଦ୍ଧ ସିକ୍ଷିତିମୁ ଅଧି ଅଂକ ନେଇଯିମୁ ଅଂଗଲାଚୁତାରେ ଜିବନରେ ମୁଠିମୋହ୍ୟ ଅକ୍ଷର ରାକ୍ଷସରାଗୁତାରେ ତାଥି, ତାନ୍ଦେ, ଗୁରୁ ତେ ତ୍ରିରତ୍ନରୁଗଳୁ ମଗୁବିନାଲୀ ଯାହାପୁଦେ ବୁଦଳାପଣେ ତରବିଲରୁ ଇଵର ହୋରତୁ ‘ବୁଦଳାପଣେ’ ଆ ଦେବରିମଦିଲା ଅଶାଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷନ ଯିଦ୍ୟ ଏବଧିଗୁ ଅଜ୍ଞାନଦ ବିରୁଦ୍ଧ ନକାରାତ୍ମକେଣ ବିରୁଦ୍ଧ ଜରିବେକ. ସଦ୍ୟତେ ସମାଜ ନିମ୍ବାଳା ନିମ୍ବ ଦ୍ୟୋଯିଵାଗଲି. କଥିଗ ପ୍ରତ୍ୟୋତ୍ତରଦ ସମ୍ବନ୍ଧ କମେଂଟ୍ ବାକ୍ସନାଲୀ ଆଯ୍ୟ କେଳ ପ୍ରତ୍ୟେଗିଗେ ନାମ ଲୁତ୍ତରିମୁହେନେ.

ಪ್ರಶ್ನೆ- (ನಾಗಲಕ್ಷ್ಮಿ) ಇಂದಿನ ಮಹಿಳೆಗೆ ಸ್ನೇಹಿತಕ ಶಿಕ್ಷಣ ತುಂಬುವುದು ಹೇಗೆ?

ಹೌದು, ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ಮೊಲ್ಲೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿಸಿ ಅಡಕ್ಕಿದೆ ಸಮಯ ನಿಗದಿಯಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಆ ಪಿರಿಯದ ಬೇರಾಪದೋ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೊಲ್ಲಾಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಮಯದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪಾಠದ ಜತೆ-ಜತೆಗೆ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೊಲ್ಲಾಗಳನ್ನು

ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಕರೋನ ಗ್ರಹಣ

“ಒಮ್ಮುವುದನ್ನು ಬರೆಯುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಲ್ಲ;
ವಿನಯವನ್ನು ವಿವೇಕವನ್ನು ಕಲಿಸುವುದೇ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ”.

-ಮಹಾಭಾರತ

ಮಹಾಭಾರತದ ಉದ್ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ‘ವಿನಯ’ ಮತ್ತು ‘ವಿವೇಕ’ ಪದನ್ನು
ಕಲಿಸಿ ನಿವಿಧಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೆರೆಂಡೆ ಕಂಟಕೆರಿದ ಮಾಯಾಗಿನೆ
ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಚ್ಯಾಯಿಲ್ಲ. ಭಾರತದಂತಹ ಬೃಹತ್ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಣ
ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕರೋನಾದಿನದ ಆದ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್‌ನಿಂದಾಗಿ ತತ್ತ್ವರಿಸಿಯೋಗಿದೆ.
ತತ್ತ್ವರಿಣಾಮ ಎಲ್ಲಾ ಚೋರ್ಡ್‌ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು, ನರ್ಸರಿ ದಾವಿಲಾಟಿ, ಉನ್ನತ
ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕಿರುವ ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸೆದ
ಕಾರಣ 285 ಮುಲಿಯನ್ ಯುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಲಿಕೆಗೆ ಭಾರಿ
ಹಿನ್ನದೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಭಾರತದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇಡೀ
ಜಗತ್ತಿನಿಂದ್ದು ಇಲ್ಲಾ -07, 2020ರ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಜಗತ್ತಿನ 1.725
ಬಿಲಿಯನ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಾಲೆ ಮುಚ್ಚಿದ್ದರಿಂದ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ.
ಯುನಿಸಿಫ್ ಪ್ರಕಾರ ಜಗತ್ತಿನ 134 ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ, ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು
ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಕರೋನಾ ಮಹಾಮಾರಿಯಿಂದ ನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ
ಆಗಿದ್ದವು. ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಕರೋನಾ ಗ್ರಹಣದಿಂದ ಜಗತ್ತಿನಾರ್ಡಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ
ಸಮೂಹ ಮತ್ತು ಯುವತೆ ಆಫಾತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಶೇಕಡಾ
72%ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಮೂಹದ ಮಾನಸಿಕ ಮೇಲೆ ವೈರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮ
ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಯುನಿಸಿಫ್ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನವ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ
ಫೋಟಿಸಿದ ಎರಡನೇ ಜಾಗತಿಕ ಮಹಾ ಸಮರದ ದುರ್ಪ್ರಿಣಾಮಕ್ಕಿಂತ ಕರೋನಾ
ಆಫಾತ ಹೆಚ್ಚಿನದು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡ್ಡಿದೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಅಂಶಗಳನ್ನು
ಕೂಡಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಿದೆ.

1. ಕಲಿಕೆಗೆ ಆಡಚಕ್ಕೆ: - ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಬಂದ ಆಗಿದ್ದರಿಂದ
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬೆಳವಳಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಮೂರಕ ವಾತಾವರಣದ ಕೂರತೆ
ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಲವಾರು ಅವಕಾಶಗಳಿಂದ
ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಗತಿಗೆ ನೇರ ಅಡ್ಡ
ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

2. ದುರ್ಬಲ ಮೋಷನ್: - ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದ
ಉಚಿತ ಹೈಕ್ಯಾಕ್ಯಾರ್ಡ್ ಆಹಾರದ ಲಾಭ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು
ಅದರಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿ ನ್ಯೂನಮೋಷನ್‌ಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ.

3. ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ದ್ವಂದ್ವ ಮತ್ತು ಒತ್ತಡೆ: - ಒಮ್ಮೆ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳು
ಬಂದ ಆದ ಪರಿಣಾಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಗೆ ಚೋಧನೆ - ಕಲಿಕೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು
ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದ್ವಂದ್ವ ಮತ್ತು ಒತ್ತಡದ ತತ್ತ್ವರಿಣಾಮ ಶಿಕ್ಷಕರ
ಮಾನಸಿಕ ಸಮೂಲೋಲನಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗಿ ನಿರುಳಾಭಾವವನ್ನು ತಂದೋಳಿದೆ.

4. ಮೋಷನ್ ತಯಾರಿ ಸಮಸ್ಯೆ: - ಮೋಷನ್ ಮನಸ್ಯ ಮನಸ್ಯ ಮತ್ತು
ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಮಾಡಲು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ತಯಾರಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ
ಇರುವುದು. ಕೆಲವೊಂದು ಸಾರಿ ನುರಿತ ಶಿಕ್ಷಕರಂತೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡುವುದು
ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಪ್ರಯತ್ನ ಹಾಗೂ ಮೋಷನ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು
ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕೂರತೆ.

5. ಸಾಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸ್ವಷ್ಟಿ: - ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಮನಸ್ಗ
ವರ್ಗಾವಣೆಗೊಂಡ ಸಂದರ್ಭ ಮೋಷನ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹಲವಾರು ಸಾಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು

ಡಾ॥ ಟಿ. ಎನ್. ಲೋಕೇಶ್

ವ್ಯಾಧಾಪಕರು ಮತ್ತು ಚಿಂತಕರು

ಎಸ್.ವಿ.ಎಂ.ಕೆ.ಆರ್.ವಿ ಮಹಿಳಾ ಕಾಲೇಜು

ಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-11

ಸ್ವಜೀವಿದೆ. ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಮೋಷನ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವ
ಅತ್ಯೇ ಹೊಳ್ಳಿಸಿದ ಸಾಂಪನ್ಮೂಲದ ವಿಧಾನವಿಷಯದ್ದು.

6. ರಕ್ಷಣೆಯ ಹೋರೆ : - ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಯ ಲುಳಿದಿದ್ದರಿಂದ
ಮೋಷನ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡರಿಸಿದ ಗೋಚರಿಸಿ, ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗಗಳ
ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಮೋಷನ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ
ಮೋಷನ್ ಪರಿಬ್ರಹ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಸ್ವಿತ್ತಿ ನಿಜಕ್ಕೂ ಕರ್ತಾಜಾನಕ. ತತ್ತ್ವರಿಣಾಮ ಮಕ್ಕಳು
ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ವರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಪರಿಣಾಮ
ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಮಯವಿಸ್ತರಿಸಿದ ಒತ್ತಡದಿಂದ ಮಾಡಕವಸ್ತುಗಳ ವ್ಯಾಸನೆಯಾಗಿ
ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಮನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ವಿನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ.

7. ಆಧಿಕ ಹಿನ್ನಡೆ : - ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮೋಷನ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮಕ್ಕಳ
ಸಲುವಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಗೈರು ಹಾಜರಾಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದರೆ ಆಧಿಕ ನಷ್ಟ
ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಕುಟುಂಬದ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಮೇಲೆ
ಮಣಾತಕ್ಕ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ.

8. ತುರ್ತು ಸೇವೆಗೆ ಗ್ರಿಹಿ: - ತುರ್ತು ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮೋಷನ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ
ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದರೆ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ
ಅಂತರವರಿಂದ ಸಿಗಿಬಹುದಾದ ಅಮೂಲ್ಯ ಸೇವೆ ತಪ್ಪಿ, ಸೇವಾ ಬಡತನಕ್ಕೆ
ದಾರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

9. ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರ್ಯೇಕ್ಷೆತ್ವ: - ಶಾಲೆಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯ
ಕೆಂದ್ರಗಳು, ಶಾಲೆಗಳು ಮುಚ್ಚಿದ್ದರಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ
ತೊಡಕು. ತತ್ತ್ವರಿಣಾಮ ಉತ್ತಮ ಕಲಿಕೆ ಗಳಿಸಲು ವಿಫಲರಾಗುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ
ಸಮೂಹ.

10. ಮೊಲ್ಯುಮಾಪನದ ಸಾಂಪನ್ಮೂಲ: - ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಪರಿಣಾಮ
ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಮೂಲಂದಾಡುವುದು ಬಂದು ರೀತಿಯ ಅನಿಶ್ಚಯತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿ
ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೋಎಫ್-19 ರಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಇಂತಹ ತಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ
ಶಿಕ್ಷಣವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಬೆಳಸಬೇಕಾಗಿದೆ.
ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಸಮಗ್ರ ಮತ್ತು ಅನುಭವಾತ್ಮಕಗೊಳಿಸಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಶೈಕ್ಷಣಿಕಲ್ಲಿ
ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಲಗ್ಂಗೊಳಿಸಿ ‘ಡಿಜಿಟಲ್ ಭಾರತ’ವನ್ನು
ಸರ್ಕಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೆ ಶತಮಾನಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯದಾದ
ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಚಾರ್ಕೋ-ಟಾಕ್ ಮೋಧನೆ ಮಾದರಿ ಮಾಯಾಗಿ
ಸಂಪೂರ್ಣ ಇ-ಲೈಫ್-ಇಂಫ್ರಾಂಗ್ ಅಗಿ ‘ಡಿಜಿಟಲ್ ಕಂದರ’ದ ಅಂತರವನ್ನು
ಕಡೆಮೊದಿದೆ.

ಭಾರತದಂತಹ ಶೈಕ್ಷಣ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಜ್ಞಾಪಂತ ವಾರಸುದಾರರಾದ ನಾವೆಲ್ಲ
ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ಷ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಬಂದೊದಗಿದೆ. ಈ
ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಧನಾತ್ಮಕ ಲಾಭವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು
ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಭಾರತೀಯ

ಪುಟ 17 ಕ್ಕೆ ➤

ಶಿಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸೆಯ್ - ಡಾ॥ ವಿ.ಬಿ.ಆರತಿ

ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘವು ದಿನಾಂಕ 01.06.2020 ರ ಸೋಮವಾರದಂದು ಬೇಳೆಗೆ 11.00 ಗಂಗೆಗೆ “ಶಿಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸೆಯ್” ಎಂಬ ವಿಷಯದಾಗಿ ಡಾ॥ ವಿ.ಬಿ.ಆರತಿ, ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಅಂಕಣಿಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಭಿನ್ನ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಂದ ಉಪನ್ಯಾಸಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಫೇಸ್‌ಬುಕ್ ಲೈಫ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿರುದ್ಧಿಸಿತ್ತು. ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಸಾರಾಂಶ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಕ ಒಬ್ಬ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಮೇಣದ ಬಗ್ಗೆಯಂತೆ ತಾನು ಉರಿಯುತ್ತಾನೆ. ಉರಿಯುವ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮುನ್ದುಡೆಸುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಬೆಳಕಿನಾಟವನ್ನು ನೋಡಿ ತಾನೂ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತಾನೆ.

ಶಿಕ್ಷಕ ಒಬ್ಬ ಆದರ್ಶ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಮನೋಸ್ಥೀಯ್ ಇದು ಆಂತರಿಕವಾದಂತಹ ವಿಷಯ ಪ್ರತಿ ಕೊಳ್ಳುವ ನಾವು ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಳಿದಾಸ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ-ಮನಸ್ಸನ್ನು ವಿಕಾರಗೊಳಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠೆ ಹತ್ತಿರವೆದ್ದರು ಕೂಡಾ ನಾವು ವಿಕಾರವಾಗೇ ಇರುವುದು. ಕೆಲ್ಲಿಂದೆ ಕೋಪ ಬರುವಂತಹ ವಿಷಯ ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಕಾಮ ಉಪಕ್ರಾಂತ ಸಂಗತಿ ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊಡಿಕೆಚ್ಚು ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಅದನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿರಯನ್ನು ಧ್ಯೇಯ ಅಥವಾ ಮನಸ್ಸೆಯ್ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಹೇಗೆ ಒಂದು ವಸ್ತುವು ಇನ್ನೊಂದು ವಸ್ತುವಿನೊಂದಿಗೆ ಘಟಣೆ ಆದಾಗ ಉಪಾಂಶ ಬರುತ್ತದ್ದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ನಾವು ಪಾಠ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂಬಂಧಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ತ್ರೀಗಿರೆ ಇರುವುದೇ ಮನಸ್ಸೆಯ್. ನಾವು ಪಾಠ ಮಾಡುವ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ 40 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದೆ 40 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಜಾರಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆದಿರುವರಂತೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿತದೊಳ್ಳುವುದು ತಂಬಾ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆ ಮನಸ್ಸೆಯ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಕರಾದವರು ಇಂತಹ ಮನಸ್ಸೆಯ್ ಎನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ತಂಬಾ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಎದುರಿಸುವ ಸಂಬಂಧಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಮಾಡುವಾಗಿನ ಸಂಬಂಧಗಳು ಬೇರೆ. ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ವಿಭಾಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಾಠ ಮಾಡುವಾಗಿನ ಸಂಬಂಧಗಳೇ ಬೇರೆ. ಹಾಗೆ ಪ್ರೋಥಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಮಾಡುವಾಗಿನ ಸಂಬಂಧಗಳೇ ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಮಾಡುವ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತಂಬಾ ತಾಳ್ಳುಯಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ಮೂರಾವುಧಿಮಿಕ ಶಾಲೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಜಂಟಲತೆ ತಂಬಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಮಾಡುವುದೇ ಒಂದು ಸಂಬಂಧಗಳಿಗೆ ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಆಗ ತಾಳ್ಳುಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು ಕೇವಲ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗೇ ಮನಸ್ಸೆಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಿಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಅರಿತುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನ ತಾನಾಗೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ನಾವು ತೀರ್ಯಾಶಿಲಗೋಳಿಸಬೇಕು.

ಡಾ॥ ವಿ.ಬಿ.ಆರತಿ ಅಬ್ಜುಲ್ ಕಲಾಂ ಅವರು ವಿದೇಶದ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಯಾರು? ಎಂದು. ಆಗ

ಪ್ರಭು ಹಿಡಕಲ್

ಸದಸ್ಯ ಕರು
ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಧಾನಾಲೆ, ಮದಗಿರಿ,
ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ

ಅಭ್ಯುಲ್ ಕಲಾಂರವರು ಉತ್ತರ ಹೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಎಂದರೆ ‘ಮಗು’ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳ ಯಾವಾಗಲೂ ಏನಾದೊಂದು ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಅವರು ಏನೋ ಕೀಟಲೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳ ನಿತ್ಯವೂ ಕುಶಲಹಲೆಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿರುವ ನಾವು ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಅರಳಿರುವ ಕುಶಲವಲವನ್ನು ಉದಾತ್ಮಿಕರಿಸಬೇಕು. ಉಕ್ಕೆ ಹರಿಯುವ ನದಿಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ತಡೆಯಲು ಬಾರದು, ಬದಲಾಗಿ ಅಡಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗ ತೋರಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಹಾಗೇ ಉಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಉತ್ತರವನ್ನು ತಡೆಯದೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅವರು ಉನ್ನತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮನಸ್ಸೆಯ್ ತಂಬಾ ಮನಸ್ಸಿಗಾರಿರುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಮನಸ್ಸೆಯ್ ಎನ್ನು ನಾವು ಶಿಕ್ಷಕರು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೂ ಬೆಳವಿರೆಗೆ ಹೊಂದಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾವಾದ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬರುತ್ತದೆ. ತಾನು ಯಾವಕ-ಯಾವತೆ ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ ಅದು ಸಹಜವೂ ಕೂಡಾ. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಕೊಗೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಲಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಜಗತ್ತಿನ್ನು ಅವರು ಅರ್ಥಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಯೋಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನಿಸಿದರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸರ್ವತೋಮಾಲವಿವಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಅಹಂ ಕೂಡಾ ಬೆಳೆಯತ್ತದೆ. 10 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಅಹಂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಗಡರಿಸಿದರೂ ಆ ಕೊಳ್ಳೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅತ್ಯ ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಮರುತುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹೊಡಾವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಯೋವನಾವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಾವೂ ಏನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಬುಧಿ ಹೇಳಿದರೂ ಅವರು ಅದನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನಸ್ಸಿ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಯೋವನಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾತನ್ನು ಹಾಲಕಾಗೀಲೇ ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗೀಲೇ ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಹೀಗೆಕೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅದೇ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಗಳು ಇರುತ್ತದೆ. 10 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮನಸ್ಸೆಯ್ ತಂಬಾ ಅಷ್ಟೊಂದು ಅಹಂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಗಡರಿಸಿದರೂ ಆ ಕೊಳ್ಳೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅತ್ಯ ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಮರುತುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹೊಡಾವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಯೋವನಾವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಾವೂ ಏನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಬುಧಿ ಹೇಳಿದರೂ ಅವರು ಅದನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನಸ್ಸಿ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಯೋವನಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾತನ್ನು ಹಾಲಕಾಗೀಲೇ ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗೀಲೇ ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಹೀಗೆಕೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅದೇ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಗಳು ಇರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಮಾತನ್ನು ಹಾಲಕಾಗೀ ಅರಿತುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನ ತಾನಾಗೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ನಾವು ತೀರ್ಯಾಶಿಲಗೋಳಿಸಬೇಕು.

➤ ಮಟ 16 ರಿಂದ...

ಆದೇಶ ವ್ಯಾಪಾರ ಬದಲಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಕೀರ್ತನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು ತಾನು ಮಾಡುವ ಪಾಠವನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಶಾಂತವಾಗಿ ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡ್ಡಾಗುತ್ತದೆ. 8-9 ನೇ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವುದೇ ತುಂಟುತನ ಮಾಡೇ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಜೀರಬೇಕು ಎಂದು ಬಯಸುವುದು ತಪಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಆ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳ ಸಹಜ ಗುಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸೀಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಬ್ಬ ಹೋಲಿಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮಗನೇ ಅಪರಾಧಿಯಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ನೀಡುವಾಗ ಆ ಹೋಲಿಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಳಭಾಜ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಮನಸ್ಸೀಯರು ಪ್ರತ್ಯೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಬೇರೆಯವರು ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದಾಗ ದಂಡಿಸುವಾಗಿನ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸವಿರುತ್ತದೆ. ಅಜ್ಞಾನನಿಗೆ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡುವಾಗ ಭೂತಿ ತಂಬಿತ್ತು. ಅದೇನಂದರೆ ಅತ್ಯಿಯಾದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದು? ಎಂದು. ಕುರುಕ್ಕೇಶುತ್ತದ್ದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಂಬಂಧಿಗಳನ್ನು ಗುರುಗಳನ್ನು ಸಹೇಳಿಸಿರುವರನ್ನು ಹೇಗೆ ಯಾರುದಿದಲ್ಲಿ? ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅವನ ಸಂದೇಹಗಳನ್ನು ದೂರವಾಡಿ ಅಜ್ಞಾನನಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸೀಯರವನ್ನು ತುಂಬಿತ್ತುನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯ ಮನಸ್ಸೀಯರವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರಾದವರು ಹಲವಾರು ಸಮಾಲಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏವಿಧ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅವರವರ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಗುಣವಾಗಿ ಅನೇಕ ಮಾನಸಿಕ ಚಟುವಡಿಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಮಗು ನಾವು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿಪುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ನಾವು ಅಳಿಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ವರ್ತಿಸುವುದು ಒಳ್ಳಿಯುದು. ಹೀಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಏವಿಧ ಮಜಲಿಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

ಶಿಕ್ಷಕ-ಶಿಕ್ಷಕರ ಮನ್ಯಾಯೂ ಅನೇಕ ಗೊಂದಲಗಳರುತ್ತವೆ. ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಕರ ಮನ್ಯಾ ಇರುವ ಪರಿಸರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರಾದವರು ಸಹೋದ್ರೋಗಿಗಳೂಂದಿಗೆ, ಹಾಲಕರೂಂದಿಗೆ, ಮಕ್ಕಳೂಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಗಮನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮನ್ಯ ಮನ್ಯ ಏನೇ ಮನಸ್ಸಾಪಗಳು ಇರುವುದು ಅಪಗಳನ್ನು ಶಾಲೆ ಅವರಾದಿದ್ದ ಹೊರಗಡೆ ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳಿಯುದು. ನಾವು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಭಳಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಚಪ್ಪಲಿಗಳನ್ನು ಭೋಗಾದಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಖುಂಬಾತ್ಮಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೊರಗೆ ಬಿಟ್ಟ ಹೋಗುತ್ತೇವೋ, ಒಳಗಡೆ ಹೋದಾಗ ಪ್ರವೀಶಾದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಸ್ವರಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಭಗವತ್ಪಾವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೋ. ಹಾಗೇ ನಾವು ಪಾಠ ಮಾಡಲು ಕೊಂಡಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವ ಮಂಟಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಮಾನಸಿಕ ಗೊಂದಲಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಾಪಗಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಬಿಟ್ಟ ಪ್ರಸನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲರೂ ದೇವರ ಸ್ವರೂಪರಾಗಿ ಕಾಳಿತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮನಸ್ಸೀಯರ ತುಂಬಾ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ವಸಿಸ್ಯಾರಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದೇವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಆಗ ಮನಸ್ಸಿನ ಶೇಷೆಶ್ವರವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಿಮಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಬಹಳ ದಿನಗಳಾದ ನಂತರ ಶ್ರೀರಾಮನು ವಸಿಸ್ಯಾರನ್ನು ಕರೆತರಲು ಲಕ್ಷ್ಮಣನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ವಸಿಸ್ಯಾರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದರಿಂದ ಶರೀರಕ್ಕೆಲ್ಲ ಮುಲಿಕರ್ಮವನ್ನು

ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ ವಸಿಸ್ಯಾರು ರಾಜಧಾನಿ ಸಮೀಕ್ಷಿಸ್ತಿದ್ದಂತೆ ಸೀಮಾರೇಖಿ ಹೊರಗಡೆ ಕುಳಿತು ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ ಬಬ್ಬಿ ಕೊರಿಕನನ್ನು ಹಾಗೂ ರಾಜಲಾಂಭನಗಳನ್ನು ತಂದು ನೆನ್ನನ್ನು ರಾಜಸುರುವಿನಂತೆ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಂತು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ ಇಷ್ಟ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ತಪಸ್ಸಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು, ವೈರಾಗ್ಯ ತಾಳಿದ್ದವರು, ಈಗ ಮತ್ತೆ ರಾಜಗುರುವಿನಂತೆ ಬರಲು ಆಶಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಲಕ್ಷ್ಮಣನಲ್ಲಿಂಟಾದ ಈ ಮಾನಸಿಕ ತಳಮಳವನ್ನು ಕೀಳಿ ಬಬ್ಬಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಿಂದು ಅದರ ಕಾಗೆ ನಾನು ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಹುಳಿತಾಗಿ ನನ್ನಲ್ಲಿಗಿರುವ ವೈರಾಗ್ಯ ಅದು. ನನ್ನ ಅಂತರಂಗವೆಲ್ಲ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪಿಂಯ. ಆದರೆ ಈಗ ನಾನು ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಹೊರಟಿರುವುದು ಗುರುವಾಗಿ, ಹಾಗಾಗಿ ನಾನು ಒಬ್ಬ ರಾಜಸುರುವಿನಂತೆ ಹೋಗುವುದು ನನ್ನ ಧರ್ಮ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೇಯಿ ನಾವು ಶಿಕ್ಷಕರಾದವರು ನಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಜೀವನ ಹೇಗೆ ಇದ್ದರೂ, ಏನೇ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಗುರುವಿನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ತರಗತಿಯಲ್ಲಾಗಲೀ, ಕ್ಯಾಂಪಸಿನಲ್ಲಾಗಲೀ ನಾವು ಬಹಳಪ್ಪು ಜಾಗರೂಕರಾಗಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕಾಗುವುದು ತುಂಬಾ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸೀಯರ ತುಂಬಾ ಅಗತ್ಯಾವಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ನೈತಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕವು ಅಳ್ಳು ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ನಡೆ-ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ತುಂಬಾ ಅಗತ್ಯಾವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಶಿಕ್ಷಕರೂಂದಿಗಿನ ಪರಿಸರಗಳೂ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ತುಂಬಾ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಬೀರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರಾದವರು ತುಂಬಾ ಜಾಗರಣಕರಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರ ಹತ್ತಿರ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀಷ್ಟ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಾಟಕಾರ ಬಂದಾಗ ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಅವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ನಾಟಕಾರ ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಆ ನಾಟಕಾರನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಜುಗರ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಲೆಂಬಾಗಿ ಮತ್ತೆನ್ನು ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಹೊಸೆಗೆ ಆ ನಾಟಕಾರನೂ ಲೆಂಬಾಗಿ ಸಾಪ್ತಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣರೂ ಈ ನಾಟಕಾರನಿಗೆ ಪನನ್ನು ಹೇಳಿದೇ ಅವನಲ್ಲಿ ಏನು ಬದಲಾವಣೆ ತರಬೇಕು ಅದನ್ನು ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಒಮ್ಮೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣಪರಮಹಂಸರ ಹತ್ತಿರ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ ತನ್ನ ಮಗನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ತನ್ನ ಮಗನು ತುಂಬಾ ಹಿಂಡಿಯನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾನೆ, ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಸಿಹಿ ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಂದು ಅವನಿಗೆ ಸಿಹಿ ತಿನ್ನಬೇಡ ಎಂದು ಬಿಡ್ಡಿ ಹೇಳಿ ಏನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಆಗ ರಾಮಕೃಷ್ಣರು 3 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಬಂದ ಆ ಮಗನಿಗೆ ಸಿಹಿ ತಿನ್ನಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಆ ಮಹಿಳೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು 3 ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಬಹುದಿತ್ತಲ್ಲವೇ ಎಂದು. ಆಗ ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ—“ನಾನು ಹೊಡಿ ತುಂಬಾ ಸಿಹಿಯನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆ, ಆದರೇ ಈ 3 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಬಂದ ಆ ಮಗನಿಗೆ ಸಿಹಿ ತಿನ್ನಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಆ ಮಗನಿಗೆ ಸಿಹಿ ತಿನ್ನಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಲು ನಾನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ”. ಈ ಕಢೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುವಿನ ನೈತಿಕತೆ ಎದ್ದು ಕಾಳಿತ್ತದೆ. ಸ್ವತಃ ರಾಮಕೃಷ್ಣರೇ ಸಿಹಿ ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಂತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಪೌಲ್ಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತಿಗೊಳಿಸುವುದು ತುಂಬಾ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಬಹಳಪ್ಪ ಜನ ನಮ್ಮನ್ನು ಸುತಕದಿಂದಹೋಗಿ

➤ ಮಟ 13 ರಿಂದ.....

ಕಲಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಓದುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : (ಬೀರೇಶ್) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತುಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಿರ್ವಹಣಬಹುದೇ?

ನಾವು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಜಾರಿದ್ದರೂ, ಆಧುನಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಂದಿನ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನೀಡಬಹುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ : (ಸೌಮ್ಯ ಭಟ್) ನಾವು ವೇದೋಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಲಪಂಚಿತ್ಯ / ಸಮಾಜವಾದದ ವಿರೋಧಿಯಿನ್ನುತ್ತರೆ. ಈ ನಿಷ್ಟಿನಲ್ಲಿನ ಕಲಿಕ ಹೇಗೆ ಶಾಷ್ಟ್ರ?

ಅದ್ದುತ್ತ ಪ್ರಶ್ನೆ - ಉತ್ತರ :- ನಾವು ಕಲಿಸುವಾಗ / ಎಲ್ಲಾದರೂ ಬೋಧಿಸಿ ನೀಡುವಾಗ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ / ಸಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದಪ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಮಾನ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಬೇಕು. ಐಸೋಪ್‌ನೋ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ - "It is easier to denature plutonium than to denature the evil spirit of man" ಈ ವಚ್ಚೆ ಸಮಾಧಾನ ಜಿತ್ತಕ್ಕೆ ಸಂಗೀತ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದು. ಹಲವಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಇಂತವರನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿದರೆ ಟೀಕೆ ವಿರಳವಾಗಬಹುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ (ರವಿಶಂಕರ್ ಗುಬ್ಬಿ) ಗುರುಗಳೇ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಕುರಿತು ಬೆಳ್ಳಕ ತೆಗ್ಲಿ?

40–50 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರಾದವರು ಅಳ್ಳರ, ಭಾಷೆ, ಕಾಗುಲೀತ, ವಾಕೆರಣ, ಭಂಡಿಸಿನ ಜತೆ ಜತೆಗೆ ಜೀವನವನ್ನು ಕಲಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡ ಶಿಕ್ಷಕರು ಅದಪ್ಪ ಅದ್ದುತ್ತ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಟಿ.ಎಸ್. ವೆಂಕಟ್ಯಾಯ್, ಡಿ.ಪಿ. ಗುಂಡಪ್ಪ, ಪು.ತಿ.ನ, ಕುವೆಂಪು, ತೀನಂತ್ರೀ ಮಂಂತಾದವರು ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನಾಡಿನ ಹೆಸರಾಂತ ಕವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಅಪಾರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸಂಪಿಠಾನ president of India

➤ ಮಟ 14 ರಿಂದ.....

ದರ್ಶನ, ಆರ್ಥಿಕ ಅನುಸಾರ ಭಾರತೀಯರು ಗೊಳಿಸುವ ಸುಸಂಭಜನ್ಯ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗಿದೆ. ಭಾರತದ ಪುರಾತನ ಸಾಂಪ್ರಾಣಯಿಕ ಜ್ಞಾನದ ಆರ್ಥಿಕತ್ವದಲ್ಲಿ 'ಯೋಗ್' ಅಯ್ಯಿತೇದ, ಭಾರತೀಯ ಜೀವದಿ, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ, ಹೃಡಾಲೀಕ್, ಎಥ್ರೋಚೋಪನಿ, ಲೋಹಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಇಂದಿನ ವಿಶ್ವದಿಘಾಲಯಗಳ ಶಿಕ್ಷಣಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಕ್ಕೆಯದೊಂದಿಗೆ ಸಮ್ಮುಲನಗೊಳಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಸದ್ಯಫೊಳಿಸಲು ಕಾಲ ಈಗ ಪಕ್ಷವಾಗಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತಂತ್ರಜ್ಞನ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಸಹಿತ ಅದು ಒಬ್ಬ ನಿಜವಾದ ಶಿಕ್ಷಕನ ಸಾಂಸ್ಕಾರಿಕ ಜ್ಞಾನದ ಆರ್ಥಿಕತ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಅನಾವರಣವೇ ಹೊರತು. ಶಿಕ್ಷಕನ ಸಂವೇದನೆಗಳಿಗೆ ಯಾವ ತತ್ವ - ಸಮವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ? ಶಿಕ್ಷಕ - ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಮುಖಾಮುಖಿ - ನೇರ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇಕೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಮನೋಜಾಲನ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಿಸುತ್ತಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಶಾಲೆ ಸ್ವರ್ಗವಲ್ಲ, ಅದರೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಸೃಜಿಸಬಹುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪಾಲಿಗೆ ಶಾಲಾ ತರಗತಿ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿಗಳ ನಡುವೆಯು ಮಹಾನ್ ಸಾಧ್ಯತೆಯ ಸ್ಥಳವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದಿರುವ ಕರೋನ್ ಗ್ರಹಣದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಂತಿಮ ಸತ್ಯವೆಂದರೆ "ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ತಂತ್ರಜ್ಞನ ಬೇಕು, ಅದರೆ ತಂತ್ರಜ್ಞನಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣವಲ್ಲ".

ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಕರೆ ಬಂದಿತು. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಜಿಕ್ಕಾನಾಯಿಕನಹಳ್ಳಿಯ ತೀರ್ಥ ಪುರದ ತೀ. ನಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯೆಸವರು 'ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ' ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಬ್ಬ ಸಾಫಿತಿ ಕೊಟ್ಟ ಶಬ್ದವನ್ನು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರವೇ ಒಬ್ಬಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಕಢ. ಮಷಿ-ಸಂತರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಹಾಸು ಹೊಕ್ಕಾಗಿದ್ದಿತ್ತು ಭಾವಣೆಯಿಂಬುದು ಭಾವ ಹೋಧಿನಿ. ಇಂದಿನ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನದ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರೀ ಪರ್ಯಾವರಣೆ ಕುರಿತು ಬೋಧಿಸಿ ಕೈ ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ವಿಷಯದ ಹಿಂದು - ಮಂದಿನ ಅರಿವನ್ನು ಅವರು ಅರಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಕಡೆಯದಾಗಿ ಒಂದರು ಮಾತುಗಳು ಇತ್ತೀಚಿಗೆ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ' ಯ ಕರ್ಗೆಲೀಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ, ಇನ್ನಿತರ ಸಂಕೋಲೆಯಲ್ಲಿ ನಮನ್ನು ನಾವೇ ಬಂಧಿಸಿದ್ದೇವೆ. ವೈಯಿಕೆ ಆಚರಣೆ, ವಿಷಯಗಳು 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ' ರಂಗನ್ನು ವಿರೋಧ ಸುವಂತಾಗಿರಬಾರದು. ಸಂಗೀತದಿಂದ ಭಯೋತಪ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ನಾಶ ಪಡಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಕಲಾಂ ರವರ ಮಾತಿನಂತೆ ಮನ್ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಬೆರೆಬಾರಾರು. ಶಿಕ್ಷಣದವನಿಗೆ ಜಾತಿಯಿಲ್ಲ, ಆತ ವಿಶ್ವಮಾನವ ಅವನು ಜ್ಞಾನಸಾಗರ ಇದರೊಂದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಟ್ಟಪಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಚಾರಗಳು ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯಿ.

'Let noble thoughts come from all direction'

ತ್ಯಾಗ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಸಹ್ಯದಯ ಸಂಘಟಕರೆಲ್ಲವಿಗೂ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತಾನ್ನ ಈ ವಾಕ್ಯಪ್ರಗಳನ್ನು ಭಾಗವಂತನ ಪಾದಕ್ಷೇತ್ರಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ನಮಸ್ಕಾರ.

➤ ಮಟ 16 ರಿಂದ.....

ಹುಕ್ಕೆದಿಂದಬೇಲ್ಲೆ ಅವಲೋಕಿಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಯೈರು ತುಂಬಾ ಅಗತ್ಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾರು ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಗೆದ್ದಿರುವನೋ, ಯಾರೂ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗೆದ್ದಿರುವನೋ, ಅವನೇ ನಿಜವಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನಾವು ತುಂಬಾ ಸಂಯುದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿಕ ಜೊಕಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತುಂಬಾ ಫರತೆಯಿಂದ ಬದುಕುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಶಿಕ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆ, ಅದು ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಸ್ನೇಹಿಕೆಯಿಂದ ಬದುಕುತ್ತಾನೋ, ಅವರಲ್ಲಿ ಆಕ್ರಮೇಯ ಆಂತರಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಮನೋಬಲದಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೂ ಸಮಾಜವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವದಕ್ಕೂ ತುಂಬಾ ಸರ್ವಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಕಿಂಕನ್ನು ಹಜ್ಜುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಿಸಿದವರು ಬಧಕಷ್ಟ ಜನ ನಿಂದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂಗಾಗಿ ಬ್ರಿಟೀಷರು ಶಿಕ್ಷಕರೆ ಮೇಲೆ ಗೊಫಬಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಹಿಂಗಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣದವನು ಕೆವಲ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇ, ಅವರಲ್ಲಿ ದೇರಬ್ಧಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಸಮಾಜದ ದಾಯಿತ್ವವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು. ವಿಷಯದ ಕುರಿತಾದ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು, ಅರಿವನ್ನು ವುದಾಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು ಮನೋಜ್ಞಾಯದಿಂದ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಗ್ಲೈಬುದು ಎಂದು ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಯಾವುದೇ ಯಂತ್ರಜ್ಞನಿಗೆ ಇರದೇ, ಮುದ್ದಾದ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರೆ ಮನಸ್ಸಿನಂದಿಗೆ ಪಾರ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹಿಂಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ತುಂಬಾ ಜಾವಾಬ್ದಾರಿಯತ್ವವಾಗಿದೆ. ತಂದೆ-ತಾಯಿಯ ನರತರ ನಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಸುವವರು ಗುರುಗಳೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂಗಾಗಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋನ್ಯಾತೆಗಳನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟಿ ದೇವತೆಗಳಿಂತ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾ ಮನೋಬಲದಿಂದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡೋಣ.

ರಾಮಾಯಣದ ವಿಶ್ವಭೂಮಣಿ (ಭಾಗ -2)

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಭಾರತದ ಉತ್ತರ, ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶಗಳನ್ನು ಸುಶೀಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ನಾವು ಭಾರತದ ದಕ್ಷಿಣ ಹಾಗೂ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಬರೋಣ.

ಶ್ರೀಲಂಕಾದಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣ

ನಮಗೆ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಕ್ಕಿರದಲ್ಲಿರುವ ದೇಶವೆಂದರೆ ಶ್ರೀಲಂಕಾ. ಈ ದೇಶವನ್ನಂತೂ ಎಲ್ಲ ರಾಮಾಯಣ ಗ್ರಂಥಗಳೂ ವರ್ಣಿಸಿವೆ. ಲಂಕೆಯು ರಾಮಾಯಣದ್ದೇ ಒಂದು ಭಾಗ. ರಾವಣಿನಿಲ್ಲದ ರಾಮಾಯಣ ಅಷ್ಟಾಯಾ. ರಾಮ ಮತ್ತು ರಾವಣರು ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಅಧರ್ಮಗಳ ಪ್ರತಿರೂಪರು. ಅಧರ್ಮ ಸೋತು, ಧರ್ಮ ಗೆಲ್ಲುವುದು ಎಂಬ ಸತ್ಯವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇ ಲಂಕೆಯಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ. ಕ. 617ರಲ್ಲಿ ಲಂಕೆಯನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ನರೇಶಕುಮಾರ ಧಾರುಸೇನ ಉರ್ಫಾ ಶುಮಾರದಾಕಾಸೆಂಬ ರಾಜ ಸಂಸ್ಕತ ಭಾಷ್ಯಕ್ಯಾಲ್ಯೂಜಾನಸಿಹರ್ನಾ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದ ಶ್ರೀಲಂಕಾದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕृತ ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂದರೆ ಇದೇ ಪುಸ್ತಕ.

ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕಾದ ಲಂಕ ಯಾವುದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಗೊಂದಲವಿದೆ. ಕೆಲವರು ಈಗಿನ ಶ್ರೀಲಂಕಾ ರಾಮಾಯಣದ ಲಂಕೆ ಅಲ್ಲವೆಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ರಾವಣನ ಲಂಕೆ ಎಂದು ವಾದಿಸುವವರೂ ಉಂಟು. ನಾವೆಂತೂ ಈಗಿನ ಶ್ರೀಲಂಕೆಯೇ ರಾವಣನ ಲಂಕೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಕುರುಹಾಗಳು ಯಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಲಂಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷ್ಕೃತಿಗೆ ಬರೋಣ.

ಶೀತೆ ಶಾನ್ ಮಾತಿಡ ಶ್ರೀಲಂಕಾದಲ್ಲಿ ಏಂಬ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ

ಶ್ರೀಲಂಕೆಯಲ್ಲಿ 50ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಳಗಳು ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ 20 ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನಾಗಿ ವಾಪರದಿಸಿ ಪ್ರವಾಸಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ. ರಾವಣನ ವಥಯ ಪಾಪವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಶ್ರೀರಾಮನು ನಾಲ್ಕು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ 4 ಶಿವಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಿ, ಶಿವನಿಗೆ ಮೊಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದನೆಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಿ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮಂದಿರಗಳು ಶ್ರೀಲಂಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಭಾರತದ ಸಾಗರತೀರ ರಾಮೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಶ್ರೀಲಂಕೆಯಲ್ಲಿ 1) 'ಬಿಲಾ' ಎಂಬಲ್ಲಿಯ ಮನಾವರಿದೇವಸ್ಥಾನ 2) ಮನ್ಮುಖನಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರೂಪ ಮಂದಿರ 3) ಕ್ರಿಂಕಾಮಲ್ಯಾಲೀರುವ

ಹೆಚ್. ನಾಗಭೂಪಣ್ಣ ರಾವ್

ಮೋಷಕರು

ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘ

ಶ್ರೀ ಕೋನೆಶ್ವರನ ದೇವಾಲಯ. ಇವು ಮೂರೂ ಶ್ರೀರಾಮನಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಮೊಜೆಸಲ್ಲಿಪ್ಪು ಎಂದು ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಈಗಲೂ ಅವಕ್ಕೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಲಂಕೆಗೆ ಕೆವಿ ಸ್ವರ್ನಪು ಹೋಗಲು ಎಲ್ಲ ವಾನರರು ಸೇರಿ ಕಟ್ಟಿದ ರಾಮಸೇತು ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರತಿಬ್ರಾತವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸೇತುವ ಜಿತ್ತೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಮೆರಿಕೆಯ ನಾಸಾ ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ಇಸ್ರೋಗಳು ತೆಗೆದಿರುವ ಭೂಬಿಂಗಳೇ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ.

ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿನ ಇಂದ್ರಜಿತ್ ನ ಶಕ್ತಾಯಿಧದಿಂದ ಮೂರ್ಭೇ ಹೋದಾಗು ಸುಷೇಣಾನೆಂಬ ವ್ಯಾದ್ಯನ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಹನುಮಂತನು ಹಿಮಾಲಯಕ್ಕೆ ತರಳಿ, ಮೂಲಕೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಲಾರದೆ ಇಡೀ ಸಂಜೀವಿನಿ ಪರವತವನ್ನು ಹೊತ್ತು ತಂದ ಕಥೆ ನಮಗೆಲ್ಲಿರುತ್ತಾ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಈ ಪರವತದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಲಂಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಈಗಲೂ ಮೂಲಿಕೆಗಳ ಸ್ವರ್ಗಪೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಪರವತದ ಭಾಗಗಳು ಬಿದ್ದ 1) ದೋಲುಕಂಡ 2) ರಾಮಸ್ಯಾಲ 3) ರಿತಿಗಾಲ 4) ತಲ್ಲಿಡಿ ಮತ್ತು 5) ಕಟ್ಟಿಷ್ಟೆವು ಎಂಬ 5 ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೋಲುಕಂಡದಲ್ಲಿ ಉತ್ತೇಂದ್ರನ ಮಾಡಿದಾಗ ಸಿಕ್ಕು ಪಾಳು ಬಿದ್ದ ಕಟ್ಟಿದವನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಸ್ತ್ರೇಯಿಂತೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ.

ಸೀತಾದೇವಿಯನ್ನು ಹನುಮಂತನು ಅಶೋಕವನದಲ್ಲಿ ಭೇಟಿಯಾದ, ನಂತರ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಮರಿಗಡಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿದ ಎಂಬ ರಾಮಾಯಣದ ಕಥೆ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಈ ಅಶೋಕವನವನ್ನು 'ಸೀತಾವಲಿಯ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಕರೆದು, ಶ್ರೀಲಂಕಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣೀತಾವಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೊಲಂಬೋ ನಗರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಸತ್ಯಾಪಕಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ವಿಭೀಷಣನಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ ದೇಗುಲವಿದೆ. ಕೇಲಾನಿಯ ಎಂಬ ಪ್ರಾಚೀನ ನಗರದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿನ, ವಿಭೀಷಣನಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಆ ಕೇಲಾನಿಯೇ ಈಗ ಕೊಲಂಬೋ ಆಗಿರುತ್ತೇನು. ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಚೀನ ಬೌದ್ಧ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭೀಷಣನ ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಈಗಲೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿನ ಬೌದ್ಧರಿಗೆ, ವಿಭೀಷಣನ ಆ ದ್ವಿತೀಯವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಓವ್ರ ದೇವತೆ ಎಂಬ ಶಿರ್ದೆ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಇಂದಿನ ಶ್ರೀಲಂಕೆಗೂ ಭಾರತಕ್ಕೂ ರಾಮಾಯಣ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಬಂಧವಿರುವದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು.

ಶ್ರೀಲಂಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಮುಗಿಸಿ ನಾವಿಗ ಬರ್ಮ ಅಥವಾ ಮ್ಯಾನ್ಮಾರಿಗೆ ತರಳಿದ್ದೇವೆ.

ಬರ್ಮದಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣ

ತ್ರೀಪೂ 2ನೇ ಶತಮಾನ ದಲ್ಲಿಯೇ ತೌಂಗ್ರೋವಿಂಗ್‌ಇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಂಬು ಧಾನೋ ಮ್ಯಾನ್ ಅಥವಾ ವಿಷ್ಣುನಗರದಲ್ಲಿ 'ಮ್ಯೂ' ಜನಾಂಗ ವಾಸಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಇವರಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ ಯಾರ್ಥಿಕೀಯರೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪಂಥವರೂ

➤ ಮಟ 18 ರಿಂದ.....

ಇದ್ದರು. ಮೈನ್ವಾರ್ ನ ವಿದ್ಯಾಂಸರು ಹೇಳುವಂತೆ ಈ ‘ಮೈ’ ಹಾಗೂ ‘ಮಾನ್’ ಜನಾಗಂಡವರು ಏಳಿಗೆಯಿಂದ ಪೀಠಿಗೆ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಬಾಯಿ ಪಾಠ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅನಂತರ ರಾಮಾಯಣದ ಕಥೆಯನ್ನು ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ 9ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ವಲಸಿಗಾಗಿ ಬಂದ ‘ಬಾಮ’ ಜನರಿಗೂ ವಸ್ತಾಲ್ತರಿಸಿದರು.

ಚಿನ್ನದ ಚಿಂಕೆಯನ್ನು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀರಾಮನ ಚಿತ್ರ
(ಬರ್ಮಾ ಮೌಸಿಯಿಂಸಲ್)

ಶ್ರೀಕ 1084ರಿಂದ 1113ರವರೆಗೆ ಆಳಿದ ರಾಜ ‘ಕರ್ಯಾನ್ಜೋಹಿತ’ನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ‘ಅಭೇಯದನ್’ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಹಾಗೂ ಮಹಾಯಾನ ಪಂಥದ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ವಿಷ್ಣು, ರಾಮ ಹಾಗೂ ಹನುಮಂತನ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ರಾಜ ‘ಕರ್ಯಾನ್ಜೋಹಿತ’ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಶ್ರೀರಾಮನ ವಂಜಜನೆಂದು ಕರೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. 15ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ರಾಮನ ಕಥೆಗಳ ಮುಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಬರುವಾದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಕಾಣಬಹುದು. ‘ಕಾವ್ಯಾದಿ’: ‘ಸುಭಾಷಿತ ರತನಧಿ’ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥಗಳು ರಾಮಾಯಣದ ಕಥೆಗಳ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಮುಕ್ತಿಗಳು. ತಾರಾನಾಥ್ ಎಂಬ ಭಾಷ್ಯಕಾರ, ರಾಮಾಯಣದ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಭಾಷ್ಯ ರೂಪಾಂಗ್-ಬುಂಗಾಪ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥ ಈಗ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮೈಯನ್ವಯಾನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ‘ಯಮಭಾಷಿದ’. ಅಲ್ಲಿನ ರಾಮಾಯಣವೇ ಆಗಿದ. ವ್ಯಾಖ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ‘ರಾಮ’ ನನ್ನು ‘ಯಮ’ನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

1776ರಿಂದ 1781ರವರೆಗೆ ಈ ದೇಶವನ್ನಾಳಿದ ‘ಸಿಂಗಾಮಿನ್’ನ ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿ ‘ಧೂಕೀನ್ಮಿನ್ಮಿ’ ಸ್ತತಿ ಕವಿಯತ್ತಿ ಮತ್ತು ಬರಹಗಾರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು. ರಾಮಾಯಣಕಥೆ ಅಧಾರಿತ ನೃತ್ಯ, ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ಮೌರ್ಯಾಹ ನೀಡಿದಳು. ರಾಮಾಯಣ ನಾಟಕವನ್ನು ಅರವನೆಯನು ರಾಜಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ವೈಭವೋಪೇತವಾಗಿ ಆಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇಂದಿಗೂ ರಾಮಾಯಣದ ಪ್ರಭಾವ ಮೈಯನ್ವಯಾನಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾಗಿದೆ.

ನೇಪಾಳದಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣ

ಇಂದಿನ ನೇಪಾಳ ಒಂದೊಮ್ಮೆ ವಿಶಾಲ ಭಾರತದ ಒಂದು ಭಾಗವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಸೀತಾಮಾತೆಯ ಜನ್ಮ ಸ್ಥಳ ಇರುವುದೇ ನೇಪಾಳದಲ್ಲಿ. ಮಿಥಿಲೆಯ ರಾಜ ಜನಕನ ರಾಜಧಾನಿ ಜನಕಪುರ ಇಂದಿಗೂ ನೇಪಾಳದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ನೇಪಾಳದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಾಲ್ಯಿಕಿ ರಾಮಾಯಣದ ಎರಡು ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ. 108ರಲ್ಲಿ ರಾಜನಾಗಿದ್ದ ಗಂಗರೆವನ ಕಾಲದ ಕವಿಯಾಗಿದ್ದ ‘ಕಾಯಸ್ಥ ಪಂಡಿತ ಗೋಪತ್ಯ’ಯ ಹೆಸರಿದೆ.

ನೇಪಾಳದಲ್ಲಿ ಜಾನಕ ಮಂದಿರ

ರಾಮಾಯಣಕ್ಕೆ ನೇಪಾಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ‘ಆದಿ ರಾಮಾಯಣ’ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಾಮಾಯಣದ ಕೃತೀಕರಣಲ್ಲಿ ಭಾನುಭಕ್ತ, ಗುಮಾನಿಪಂತ ಮತ್ತು ರಘುನಾಥಭಾ ಪ್ರಮುಖಿರು. ರಾಮಭಕ್ತ ವಿರಚಿತ ರಾಮಾಯಣ ನೇಪಾಳದ ಗ್ರಂಥ-ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಕಿರಪರಿಚಿತ. ಅದನ್ನು ತುಳಸಿದಾಸರ ರಾಮಚರಿತಮಾನಸದಂತೆ ಭಾವಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ನೇಪಾಳ ಮತ್ತು ಭಾರತವನ್ನು ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಬೇಸಿದಿರುವುದು ರಾಮಾಯಣವೇ !

ನಮ್ಮ ರಾಮಾಯಣ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಮಾವಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಂದುವರೆಸೋಣ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಭಾರತದ ಪೂರ್ವಕ್ಕಿರುವ ಅನೇಕ ದ್ವೀಪಾರಾಗಳೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಪರ್ಕವಿದ್ದಿತ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಗೊಂಡಿರುವ ಸುವರ್ಚಣ್ಣಿಪ್ ಎಂಬ ದೇಶ ಇಂದಿನ ಮಲೇಪ್ರಾ ಮತ್ತು ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾಗಳು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಬಂದೇ ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಾಚೀನ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆ ದೇಶಗಳ ಉಲ್ಲೇಖಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವು ಯಾವುವಂದರೆ, ಇಂದಿನ ಧಾರ್ಯಾಲ್ಯಾಂಡ್, ವಿಯಂತ್ರಾಂ, ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ, ಮಲೇಪ್ರಾ, ಕಾಂಚೋಡಿಯಾ ಮತ್ತು ಲಾವೋಸ್. ಈ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಭಾರತೀಯರ ವ್ಯವಹಾರ ಎಂದು, ಹೇಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ ಆದರೆ ಶ್ರೀ. 200ರಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿದ್ದ ಗ್ರೀಕ್ ಪ್ರವಾಸಿ ಟಾಲೆಮೆ ಬರದಿರುವ ಪ್ರವಾಸಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಡೋಚೀನದಲ್ಲಿರುವ (South East Asian Countries) ಅನೇಕ ಉಂಗಳ ಸಂಸ್ಕಾರ ಹೆಸರನ್ನು ದಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನ್ನಾಂ ದೇಶ(ಇಂದಿನ ವಿಯಂತ್ರಾಂ) ದ ದ್ವೀಪಭಾಗದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಬುಧನ ವಿಗ್ರಹ 2ನೇ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ

ಮಟ 20 ಕ್ಕೆ ➤

➤ ಮಟ 19 ರಿಂದ.....

ಸೇರಿದ್ದು. ಹೇಗೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಶ್ರೀತ. 200 ರ ಶಾಸನವು ಶುದ್ಧ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿದೆ. ಶ್ರೀತ 400 ರ ನಂತರದ ಅನೇಕ ವಾಸ್ತು ಶಿಲ್ಪಗಳ ಅವಶೇಷಗಳು ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ದೊರೆತಿವೆ. ಪಾಠಿಜಾತಕಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತಾವೃಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಮ್ಮವರು ಭಾರತದ ಗಡಿ ದಾಟ ಹೊರಡೆಳಗಳಿಗೆ ವಾಪಾರ ಅಥವಾ ಸುವರ್ಣ ಲಾಭದ ನಿರ್ಮಿತ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಉಲ್ಲೇಖಿವಿದೆ.

ಈ ದೇಶಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ತಲುಪಿತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೂಡುವುದು ತೀರ ಸಹಜ.

ಭಾರತೀಯರು ನೌಕಾಶಾಸನಿಮಣಣಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮದ್ವಾರಕಾ ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆಯೇ ಬ್ಯಾಹೀತ್ ನೌಕಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ದೂರ ದೂರದ ಭೂಭಾಗಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ತೆರಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೊಲಂಬಸ್, ವಾಸ್ತೋದಗಾಮ ಮುಂತಾದ ವಿದೇಶಿಯರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ನೌಕಿಗಳ ಮೂಲ್ಯ ಪಟ್ಟಿ ಗಾತ್ರದ ನೌಕಿಗಳು ಭಾರತದ ಮೂರ್ವ, ಪಶ್ಚಿಮ ಸಮುದ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದವು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಮರಾವೆಗಳಿವೆ. ಗುಜರಾತನಲ್ಲಿ ನೌಕಾನಿಮಾರ್ಣಿವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಲೋಫಲ್ ಎಂಬ ಬಂದರು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಕಳಿಂಗದ ಗೋಪಾಲಪುರ, ಬಂಗಾಳದ ತಾಮ್ರಾಲಿ, ಅಂಧ್ರದ ಮಚಲೀಪಟ್ಟಣ ಹಾಗೂ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮಹಾಬಲಿಪುರಂಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರೇವು ಪಟ್ಟಣಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಹೀಗಾಗೆ ಸಮುದ್ರ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಈ ದೇಶಗಳನ್ನು ತಲುಪಿ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿನವರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದರು ಎಂಬುದು ಸತ್ಯಸ್ಯಸತ್ಯ.

ಧಾರ್ಯಾಲ್ಯಾಂಡ್‌ನ ರಾಮಕೀನ್

ಶ್ರಾಮದೇಶ ಎಂಬುದು ಧಾರ್ಯಾಲ್ಯಾಂಡ್‌ನ ಪ್ರಚೀನ ಹೆಸರು. ರಾವಾಯಣದ 'ರಾಮ' ಶ್ರಾಮವರ್ಣದವನಾಗಿದ್ದುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿರಬಹುದು. 1939ರವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಯಾಂ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾಂಜೋಡಿಯಾದ ಅಧಿಪತ್ಯದಿಂದ ಸಾತ್ತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆದ ಕುರುವಾಗಿ ಧಾರ್ಯಾ (ಸ್ವತಂತ್ರ) ಎಂದು 1939ರಲ್ಲಿ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರು. ಸರ್ಯಾಂನ ಮೂರ್ವೇತ್ತಿಹಾಸದಂತೆ ಶ್ರೀತ ಮೂರನೇ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಭಾರತೀಯರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಸರ್ಯಾಂನ ಮೇಟ್ಟಿ ವೆದೆಲಲ ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಜನ ಇಂದ್ರಾಧಿತ್ಯ. ಇವನು 1361 ರಲ್ಲಿ ಗದ್ದಗೇರಿದ. ಈ ಸೂರ್ಯವರ್ಣದ ರಾಜನಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ಆಸಕ್ತಿ. ಶ್ರೀರಾಮನಕಳೆ ಧಾರ್ಯಾಲ್ಯಾಂಡನಲ್ಲಿ ಅಶ್ವಂತ ಲೋಕತ್ವಿಯಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ.

ಷ್ವೇತಾಂಡ್ ರಾಮಾಯಣ 'ರಾಮಕೀನ್ ಧಾರ್ಯಾ ತೋನ್' ರಾಯಲ್ ಮಾರ್ಗ ಸತ್ಯ

ಪಣ್ಣಿಮಿದ್ದನ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸುತ್ತಲಿರುವ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಮಾಯಣದ ಚಿತ್ರ

ಶ್ರೀಕರ್ಕಿರಿ ಪ್ರಾರಂಭದ ಶತಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಯಾನ ಅನೇಕ ರಾಜರು ಅವರ ಹೆಸರಿನ ಹಿಂದೆ ಅಥವಾ ಮುಂದೆ ರಾಮನ ಹೆಸರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಧಾರ್ಯಾಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ವಾಲ್ಯೇಕಿ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ರಾಮಕೀನ್ (Ramakien) ರಾಮಕಢೆ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ರಾಮಕೀನ್ ಧಾರ್ಯಾಲ್ಯಾಂಡನ ರಾಜ್ಯಾಯಗ್ರಂಥ. ಇಲ್ಲಿಯ ಹಿಂದಿನ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ಶ್ರೀರಾಮನ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಅಯೋಧ್ಯೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ 'ಅಯುಕ್ತಿಯ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಿದಲಾದ ರಾಜಧಾನಿಯು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡನಲ್ಲಿರುವ ಪಣ್ಣಿಮಿದ್ದನ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸುತ್ತಲಿರುವ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಮಾಯಣದ ಚತ್ರ್ಯುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾಮಾಯಣದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ತಂಬಾ ಪ್ರಜಲಿತ ರಾಜರ ಅರಮನೆಯ ಗೋಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣದ ಚತ್ರ್ಯುಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಮಾಯಣ ಧಾರ್ಯಾಜನರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಿದೆ.

ವಿಯಂಗಾಂನಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣ

ಇಂದು ವಿಯಂಗಾಂ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚಂಪಾ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀತ 200 ಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ಭಾರತದಿಂದ ತೆರಳಿದ ಹಿಂದೂಗಳು ಅಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದರು.

ವಿಯಂಗಾಂನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಪಟ್ಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ದೇಸುಲಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಆಚರಿಸುವ ರಾಮಾಯಣ ಸ್ತಂಭಾಚಕ

ಈ ದೇಶದ 'ಹೇಗೆನ್' ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುದೂರ ಮೂರ್ವದೇಶಗಳಲ್ಲೇ ಅತಿ ಮುರಾತನವಾದ ಶಾಸನ ದೊರೆತಿದೆ. ಅದೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ. ಶ್ರೀತ.150 ರಿಂದ200 ರೊಳಗೆ ಮೊದಲ ರಾಜವಂಶ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೆಂಬುದು ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅನಿಸಿಕೆ. 380 ರಿಂದ 413ರವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯವಾಳಿದ 'ಭರ್ವಪರಮ್' ನಿಗೆ ಧರ್ಮಮಹಾರಾಜ ಎಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಇತ್ತು.

ಮಟ 21 ಕ್ಕೆ ➤

➤ ಮಟ 20 ರಿಂದ.....

ಕ್ರಿ.ಶ 150ರಿಂದ ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂರಾಜ್ಯವೇ ಇತ್ತು.

ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಡಾಂಸಾನ್ (Domson) ಎಂಬುದು ವಿಯಟ್ನಾಂ ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಹೆಸರು. ವಾಲ್ಯೀಕಿರಾಮಾಯಣ ಹಾಗೂ ಡಾಂಸಾನ್ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೂ ಅನೇಕ ಸಮಾನ ಹೋಲಿಕೆಗಳಿವೆ. ಇಂದಿಗೂ ಡಾಂಸಾನ್ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ವಿಯಟ್ನಾಂನೀ ಜನ ಹಾಡುಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಕಾಶದರ್ಮನ್ ಎಂಬ ರಾಜನ ಕಾಲದ ಶಾಸನದಲ್ಲಂತೂ ಮಹಾರ್ಥ ವಾಲ್ಯೀಕಿಯನ್ನು ಹಾಡಿಗೊಳಿಸ್ತಾರೆ. ವಾಲ್ಯೀಕಿಯನ್ನು ಅಕ್ಕಣಕ್ಕೆ ಭಾವದಿಂದ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿಯಟ್ನಾಂನೀಗಳು ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ನೃತ್ಯ ನಾಟಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಉಪೋಸ್ತಾನಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣ

ಎರಡನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲೇ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾದ ಇಂದಿನ ಯೂನಾನ್ ಅನ್ನು ‘ಗಾಂಥಾರ’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಧರ್ಮವು ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಶಾತಮಾಹನರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ (230BC-AD220)ಹಣಿತು. ‘ಜ್ಯೇಷ್ಠ’ ಬುದ್ಧಕ್ಕಿನ ಜನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಭಾರತೀಕರೋವಾಗಿದ್ದ (Indianized) ಮಾನ್ಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭೂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಜ್ಯೇಷ್ಠನ ಹಾಗೂ ಕಲಿಕ ಇದ್ದ ತೀವ್ರಮಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಬಂದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಅನೇಕ ಹಿಂದು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣ-ಮಹಾಭಾರತದ ಕೆಳೆಯ ಶಿಲಾ ಅಕ್ಷಗಳಿದ್ದವು. ಆ ಜನರಿಗೆ ರಾಮಾಯಣ-ಮಹಾಭಾರತದ ಪರಿಚಯವಿದ್ದಿತು. ಈ ಸಾಮಾಜಿಕಗಳು ಪತನಗೊಂಡ ನಂತರವು ಲಾಪೋ ಜನರು ಈ ದೇಗುಲಗಳನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆ, ಗೌರವದಿಂದ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಮಾಯಣದ ಲಾಪೋ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಘರಾಲಾಕ್ ಘರಾರಾಮ್ ಅಥವಾ ಫಲಾಕ್ ಫಲಾಂ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಅಯೋಧ್ಯೆಯ ರಾಮಾಯಣದ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಲಾಪೋಸ್ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ ನೃತ್ಯ ನಾಟಕ

ಕಾಲಾನಂತರ ರಾಮಾಯಣದ ಹಿಂದು ಸ್ಥಾವವು ನಿರ್ಸಿದರೂ, ಲಾಪೋಸ್ ನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಅಲ್ಲಿಸಿ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀರಾಮ ‘ಫಾರರಾಂ’ (Phra Ram) ಆದ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ ‘ಫಾರಲಾಕ್’ (Phra Lak) ಎಂದಾದ. ಇವರೆಡೂ ಹೆಸರುಗಳು ಅಲ್ಲಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪೂರ್ತಾಗಳು. ಘರ ಲಾಕ್ ಘರರಾಮ್ನ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳು ಮೊಕ್ಕಾನ್ ನದಿತೀರದಲ್ಲಿ ಘಟಿಸುತ್ತಾವೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ಭಾರತದ ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಗಂಗೆಯ ಜೀವಜಲ ಸಮೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಜೈತನ್ಯದ ಪ್ರತೀಕವೋ, ಅದೇ ರೀತಿ ಮೊಕ್ಕಾಗ್ ಲಾಪೋಯನ್ನಾಗೆ ಅಭಿಮಾನಿರೋಚಿತ, ಪಿತೃದೇವತಾ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರತಾದುದಲ್ಲದೆ, ಜೀವಜಲ, ಸಮೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಜೈತನ್ಯದ ಸಂಕೇತ.

ಲಾಪೋ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಘರಾಲಾಕ್ ಘರಾರಾಂ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದರೆ,

ಅವರ ನೃತ್ಯ ನಾಟಕ, ಹಾಡು, ಬಿತ್ತಿಕಲೆ ಹಾಗೂ ತಿಲ್ಕಣಿಗೆ ಅದೇ ಸೂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ವಸ್ತು ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯಗಳು. ಗ್ರಾಮ ನೃತ್ಯಗಳಿಗೂ ಇದೇ ಮೂಲಾಧಾರ, ಲಾವಸ್ಸರ ಹೊಸ ವರ್ಷಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿತ ನೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿದೆ. ಬೌದ್ಧ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಹಬ್ಬಗಳ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ, ಖರ್ಬ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ನೃತ್ಯಗಳು ಇರ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ರಾಮಾಯಣದ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ನೃತ್ಯ ನಾಟಕ ರೂಪ ಕೊಟ್ಟಿ ಸಂಗೀತ, ವಾದ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದೂ ಉಂಟು.

ಒಷ್ಟಾರೆ ಯಾವುದೋ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಮಾಯಣ ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ಅವರಿಸಿದೆ.

ಫಿಲಿಫೀನ್‌ನಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣ

ಫಿಲಿಫೀನ್‌ನ್ನೆಗೆ ರಾಮಾಯಣ ಕಾಲಿಟ್ಯದ್ದು 17ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಜಾವಪ್ರದೇಶದವರು ಹಾಗೂ ಮಲಯೀಷ್ಯಾರ್‌ರೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಬಂದ ಫಿಲಿಫೀನ್‌ನಲ್ಲಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೂ ಕೊಂಡೊಯ್ದರು. ‘ಮಹಾರಾಡಿಯ ಲಾವಣ’ ಅಥವಾ ಮಹಾರಾಜ ರಾವಣ ಎಂಬುದು

ಫಿಲಿಫೀನ್‌ನಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣ ನೃತ್ಯರೂಪಕ

‘ಮರನಾವನ್’ ಮಹಾಕಾವ್ಯ. ಇದರ ಮೂಲ ಭಾರತದ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ರಾಮಾಯಣ. ಇದರ ಅಂಗ್ಗ ಭಾಷಾಂಕರ ಮಾಡಿದವನು ‘ಬುವಾನ್’ ಆರ್. ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್‌ಸೋಚೋ’ ಮತ್ತು ಆತನ ಸಹಾಯಕ ಮರನಾವನ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಸ ನಾಗಸುರಮುದಾಲೆ. ಲ್ಯಾನೋವೋ (LANAO) ಸರೋವರದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಸಂಶೋಧನೆಯೇ ಅವಿಗೆ ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸ್ತಿದ್ದ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್‌ಸೋಚೋ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಲಾನೋವೋ ಸರೋವರದ ಬಿಂದು ಜನಪರಾಯಕು ಹಾಡಿದೆನ್ನು ಅಲ್ಲಿಸಿ ತಿಳಿದ. ಫಿಲಿಫೀನ್‌ನ ರಾಮಾಯಣ ‘ಮಹಾರಾಡಿಯ ರಾವಣ’ ಮೂಲ ರಾಮಾಯಣಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದ ಸ್ಥಾನೀಯ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಅಲ್ಲವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಕಾಂಚೋಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ‘ರಾಮನವೈಭವ’

ಬಾರತ ಮತ್ತು ಕಾಂಚೋಡಿಯಾದ ಸಂಬಂಧ 1600 ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹಿಂದಿನದು. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮಹಾಬಲಿಪುರದಿಂದ ಹೊರಟಿ ಕಾಂಡಿನೆನೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕ್ರಿ.ಶ 350ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಕಂಬುಜಕ್ಕೆ ಬಂದು ಭಾರತೀಯ ಆಶಾರ-ವಿಜಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸರಿಸಿದನೆಂದು ಜೀನಿ ಜಿಹಾಸ ಹೇಳುತ್ತದೆ ರಾಮಾಯಣವು ಕಾಂಚೋಡಿಯಾಕ್ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದೊಡಗುಡಿ ದಕ್ಕಿಲ್ಲ ಭಾರತದಿಂದಲೇ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದ. ‘ವಿಯಲ್ ಕನೊಚೆಲ್’ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ

➤ ಮಟ 22 ಕ್ಕೆ

➤ ಮಟ 21 ರಿಂದ.....

ಇಂಡೋರಾವಾಟ್‌ನ ವಿಶಾಲ ದೇಗುಲ ಸಮುಚ್ಛಯದಲ್ಲಿ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲಿರುವ ಬಾಹ್ಯ ಮತ್ತು ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಕಿಳ್ಳು ಚತ್ತ

ದೊರೆತ ಶ್ರೀ.700 ರ ಕಲ್ಲಿನ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಬಾರಿಗೆ ರಾಮಾಯಣದ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಆ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣದ ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ದೇವಾಲಯವೊಂದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೂ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ರಾಮಾಯಣದ ಪಾರಾಯಣ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ. ಚೈನಿ ದಾವಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ. 1 ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ 6 ನೇ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ ಭಾರತಿಂದ ರಾಜರು ಇದ್ದ ಮಾಹಿತಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ.ಶ್ರೀ.700 ಕ್ಕೂ ಮುನ್ನಷ್ಟೇ ರಾಮಾಯಣ, ಕಾಂಬೋಡಿಯನ್ನು ತಲುಪಿದೆ ಎಂದಾಯ್ತು. ಚೈನಿ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕರಾದ (Diplomats) ದ ಕಾಂಗೋತಾಯ್ ಮತ್ತು ರುಧಾ ಇಂಗ್ ಮೂರನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಘೋನಾನಾಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದ ದಾಖಲೆ ಇದೆ. (ಘೋನಾನ್ ಎನ್ನುವುದು ಪಾಚೀನ ಹಿಂದೂ ರಾಜರ ಆಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶ ಘೋನಾನ್ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದದ್ದು ಶ್ರೀ. 1ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ. ಅದರ ರಾಜಧಾನಿ ವ್ಯಾಧಪುರ.) ಏರಡನೇ ಜಯವರ್ಮನನೆಂಬ ರಾಜ ಶ್ರೀ.ಶ್ರೀ.802 ರಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ಆ ನಂತರ ಇವನ ಸಂತತಿಯವರೇ ಬಹುಕಾಲ ಆಳಿದರು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ವಿಶಾಲವಾದ ದೇಗುಲ ಸಮುಚ್ಛಯ ಖಾತ್ರ ಅಂಗೋಕ್ಕಾರೋವಾಟ್ ಅಥವಾ ಆನಂದವರ್ತಿ ದೇಗುಲವನ್ನು ಏರಡನೇ ಸೂರ್ಯವರ್ಮನು ಕಟ್ಟಲು ಪೂರಂಭಿಸಿದನು. 12 ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಈ ವಂತದ ವಾರಸುಂದರ ಏಳನೇ ಜಯವರ್ಮನನಿಂದ ಇಂದ ಘೋಣಿಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಗೋಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಇಂದಿನೂ ಕಾಣಬಹುದು.

ನಮ್ಮ ರಾಮಾಯಣ ಕಂಬುಜಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ‘ರಾಮಯ’ ಅಥವಾ ರಿಯಾಂಕರ್ (Rearmker) ಆಯಿತು. ರಿಯಾಂಕರ್ ಅಂದರೆ ಅಂದಿನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ‘ರಾಮನ್ವೈಫ್ರೆಂಪ್’ ಎಂದರು. ಈ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಶ್ರೀ.ಶ್ರೀ.ಒಂದರೆಡು ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರಬೇಕು.

ರಾಮಾಯಣವು ಕಾಂಚೋಡಿಯನ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಭಿನ್ನ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ನೃತ್ಯಕಾರಿಗಳು ರಾಮಾಯಣಾರಿತವಾಗಿದೆ.ಅಲ್ಲಿನ ಅರಮನೆಗಳ ಗೋಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪೂರಾತನ ದೇಗುಲಗಳ ಭಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತಲಾಗಿದೆ.

ರಿಯಂಕರ್ (Rearmker) ನ ಅನೇಕ ಅವಶರಣೆಗಳು

ಕಾಂಚೋಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಕೆಗಂತೂ ಇದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪರಿಗಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣ ಪ್ರಭಾವ

‘ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ’ ಎಂಬುದು ಭಾರತದ ಮೂರ್ಚಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ದ್ವೀಪಸಮುಚ್ಛಯಗಳ ದೇಶ. ಮೂರುಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿ ವಿಶಾಲವಾದ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣಪ್ರಮಾಣದ ದ್ವೀಪಗಳಿರುವ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಾಲಿ, ಸುಮಾತ್ರ ಮತ್ತು ಜಾವ ಎಂಬುದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ದ್ವೀಪಗಳು. ಇಂದಿಗೂ ‘ಬಾಲಿ’ ಹಿಂದೂ ಬಾಹ್ಯಭೂರುವ ದ್ವೀಪ.

ಸುಮಾತ್ರ ಶ್ರೀ ಮೂರ್ಚ 1000 ಪರಂಗಳಿಗೂ ಮುಂಚಿನಿಂದ ಇಂದಿನ ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾದೊಂದಿಗೆ ಭಾರತದ ಸಂಪರ್ಕವಿದ್ದಿತು.

ಜಾತಕ ಕಢೆಗಳಲ್ಲಿ ‘ಸ್ವರ್ಣಭೋಮಿ’ ಎಂದು ಕರೆದಿರುವ ಪ್ರದೇಶ ಇಂದಿನ ‘ಸುಮಾತ್ರ’ ಆಗಿದ್ದೆ. ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ‘ಯವದ್ವಿಪ’ ಎಂದು ಕರೆದಿರುವುದು ಇಂದಿನ ‘ಜಾವ’ ದ್ವೀಪವನ್ನು ರಾಮಾಯಣದ ಕಾಲ ಶ್ರೀ.ಮೂರ್ಚ ಹಲವ ಶತಮಾನಗಳಾದರೆ, ಜಾತಕ ಕಢೆಗಳ ಕಾಲ ಶ್ರೀ.ಮೂರ್ಚ 300ರಿಂದ ಕಂಚೆಗೆ ಎಂದು ವಿದ್ದುಂಬರ ನಿಂಬಯ.

ಇಂಡೋನೇಶಿಯಾದ ಜಾವಾದಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣದ 1814 ರ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ -
‘ಸೇರಾಟ್ ರಾಮಾ ಕೇಲಿಂಗ್’

ರಾಮಾಯಣ ಕಾಲದ ಮಿಷ್ಣ ‘ಅಗಸ್ಟ್ರ’ ಪ್ರತಿಮೆ ಜಾವದ ‘ಪಾಂಬನ್ಸ್’ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ.ಶ್ರೀ. ಏರಡನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಮಲಯ ಪರ್ಯಾಯ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಸಾಮಾಜಿಕವಿದ್ದಿತು. ಏಳನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ 13 ನೇ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ. ಏಜಯ ಸಾಮಾಜಿಕವಿದ್ದಿಂದು ಇತಿಹಾಸ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಚೋಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಹಾಪ್ರತಾಪಿ ರಾಜನಾದ ರಾಜೇಂದ್ರಚೋಳ ನೌಕಾಧಾರಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ಮಲಯ ಪರ್ಯಾಯ ದ್ವೀಪ ಹಾಗೂ ಸುಮಾತ್ರಗಳವರೆಗೆ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ.

ರಾಜರಾಜ ಶೇಳಿನಂತಹ, ರಾಜೇಂದ್ರಚೋಳನಾದರೋ ಪ್ರಬಲ ಸೌಕರ್ಯನೆಯೆಲ್ಲಿಗೆ ಸುದೂರ ಮೂರ್ಚ ದೇಶಗಳ ಅನೇಕ ದ್ವೀಪರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಸಾಫಿಸಿದ್ದ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಮರ್ತಿಷ್ಯಾ, ದಕ್ಷಿಣ ಧಾಯಲ್ಯಾಂಡ್ ಹಾಗೂ ಸಿಂಗಪುರ್ ಪ್ರಮುಖವಾದುವು.

ಶ್ರೀ.ಶ್ರೀ. ಏರಡನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಜಾವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಶೈಲೇಂದ್ರ ವಂತಸರು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜಾವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂಬನ್ಸ್ ಎಂಬ ಬಹುದೊಡ್ಡ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಈ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕಲ್ಲಿನ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿ

ಮಟ 23 ಕ್ಕೂ ➤

➤ ಮಟ 22 ರಿಂದ.....

ರಾವಣಿನಿಂದ ಶಿತಾಕಳಣಿದ ತಿಳ್ಳ

ರಾವಣನು ಶಿತಾಮಾತೆಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಕೆತ್ತನೆಗಳಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ರಾಮಾಯಣದ ಕಥೆಯು ೨ನೇ ಶತಮಾನಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿನಿಂದಲೂ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುತ್ತೇ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಶಿವಮಾನಿಸಬಹುದು.

ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾದ 'ಜಾವಾ' ದ್ವಿಪದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ರಾಮಾಯಣದ ಹೆಸರು "ರಾಮಾಯಣ ಕಾಕವ್ನೀ" ಇದರ ಮೊದಲ ೫ ವಿಂದಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾವ್ಯದ ನೇರ ಭಾಷಾಂತರವಾದರೆ ಉಳಿದವು ಸ್ವರ್ತತಂತ್ರ ಕಾವ್ಯ.

ಬಾಲಿ ದ್ವಿಪವನ್ತೂ ಇಂದಿಗೂ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನ. ಇಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ದಾರಿ ಶಾಹುಮಾನ ಅನೇಕ ಚೌಕಾಳಲ್ಲಿ ಅಂಜನೇಯ ಮೂರ್ತಿಗಳಿವೆ. ಅರಮನೆಯ ನಾಟ್ಯಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಸಂಚೇ ರಾಮಾಯಣದ ನೃತ್ಯ ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹನುಮಂತನಿಂದ ಶಿತಾನ್ನೇಷಣೆಯ ನೃತ್ಯಾಟಕವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಆಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಲು ನೂರಾರು ಪ್ರಾಹಾಸಿಗರು ಕಾದುನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ. 2019ರ ಜುಲೈ ಮೊದಲ ವಾರದಲ್ಲಿ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತ ಒಂದು ವಾರ ಬಾಲಿ ದ್ವಿಪದ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದಾಗ ನಾವು ಕಂಡ ಅತ್ಯಾರ್ಥ್ಯದ್ಯು ಕರವಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ ವಿವರಣೆಗಳು.

ಬಾಲಿಯ ಉಬುಡ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಹೋಟೆಲುಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿರಿ. 'ರಾಯಲ್ ಶಿತಾಮಾನ' 'ಅಲಯ ರಿಸಾರ್', 'ದೇಶ ವೆಂಷ್', 'ಹೋಟೆಲ್ ಸಂಸಾರ', ಇದೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಭಾಂತಿ ಅಲ್ಲವೇ? ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ೨೫೯ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ಲಾಟರ್ ಕಾಲದ ಲಿಂಗಿನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದುದು.

ಶ್ರೀ. ೧೫ನೇ ಶತಮಾನದ ನಂತರ ಜಾವದಲ್ಲಿ ಇಸ್ಲಾಂ ಆಕ್ರಮಣದಿಂದಾಗಿ ಭಾರತೀಯಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣಾಯದಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿದ್ದ ಜಾವನೀಸ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಾರ್ವ-ಭಾಗದ ಬಾಲಿ ದ್ವಿಪದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿತು. ಹಳೆಯ ಜಾವನ್ನರ ಕಾಕವ್ನೀ (ರಾಮಾಯಣ) ಬಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆಯಿತು. ಆದರೆ ಅದರ ಕಥೆಗಳು ಮುಸ್ಲಿಂ ಆಕ್ರಮಿತ ಜಾವದಲ್ಲಿ ನೆರಳು-ಬೊಂಬಿಯಾಟಿದರೂ ಮತ್ತೆ ಜೀವ ತಳೆಯಿತು.

ಆದರೆ ಬಾಲಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಇಂದಿಗೂ ಶ್ರೀ ರಾಮನ ಕಥೆಯು ಅಲ್ಲಿನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ೨೦ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿಂತೂ ಶಾಸನಗಳಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಇಂದು ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ವಿಶಾಲವಾದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಕಾವ್ಯ. ಆದರೂ ಇಲ್ಲಿನ ಅನೇಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣ,

ಇಂಡೋನೇಷೀಯಾದ ಬಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಹನುಮನ ಚಿತ್ರ

ಮಹಾಭಾರತದ ಕಲಿಕೆ ಕಡ್ಡಾಯ. ರಾಜಧಾನಿ ಜಕಾರ್ತಾದಲ್ಲಿ ಸುಲ್ತಾನ ತನ್ನ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ ನಡೆಯುವ ರಾಮಾಯಣದ ಚರ್ಮದ ಬೊಂಬಿಯಾಟವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಂತರೆ ದಿನನಿತ್ಯ ನಡೆಯುವ ರಾಮಾಯಣಾರ್ಥಿತ ನೃತ್ಯ ಬ್ಯಾಲ್ಗೆ ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನೂ ಆಶ್ರಯದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಈ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವಾದ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಇನ್ನೂರು ಕಲಾವಿದರೂ ಮುಸ್ಲಿಮರೆ ಆಗಿರುವುದು. ಪತ್ರಕಾರನೊಬ್ಬ, ಒಮ್ಮೆ ಈ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು "ನೀವು ಇಷ್ಟು ತಾದಾತ್ರ್ಯದಿಂದ ರಾಮಾಯಣ ಬ್ಯಾಲ್ಯಿಸ್ತು ಹೇಗೆ ಆಡುವಿರಿ?" ಎಂದು ಕೆಳಿದಾಗ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು "ಇಸ್ಲಾಂ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ, ರಾಮಾಯಣ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ" ಎಂಬ ಉತ್ತರವು ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಮತ ಪಂಥದವರಿಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ.

ಮಲೇಷಿಯಾದಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣದ ಹಜ್ಜೆ ಗುರುತು

ದ್ವಿಪ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾದ ಇಂದಿನ ಸಿಂಗಪುರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಯಾರ್ಥಿನ ದ್ವಿಪಕ್ಕೆ ಇರುವ ದ್ವಿಪ ಸಮೂಹ ರಾಷ್ಟ್ರವೇ ಮಲೇಷಿಯಾ.

ಶ್ರೀ ಒಂದನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಈಜಿಪ್ಪನ್ ಅಲ್-ಗ್ನಾಂತ್ರಿಯಾದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಪ್ರಮಾಣಿ ಟಾಲೆನಿ ಮಲಯ ದ್ವಿಪವನ್ನು ಸುವರ್ಣಭಾಮಿ ಎಂದು ಕರೆದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಪಾಬೀನ ಕಾವ್ಯಗಳಾದ ರಾಮಾಯಣ ಹಾಗೂ ವಾಯುಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸುವರ್ಣದ್ವಿಪ ಎಂದು

ಮಲೇಷಿಯಾದಲ್ಲಿ ರಾಮ ಗುರುತು

➤ ಮಟ 26 ಕ್ಕೆ

➤ ಮಟ 23 ರಿಂದ.....

ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವುದು ಕಾಕತಾಳೀಯ. ಶ್ರೀಮಾ ಒಂದನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಮಲಯಾದೊಂದಿಗೆ ಭಾರತದ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದಿತು. ಆಗೇಯ ವಿಷಯದ ಮೊದಲನೇ ಪ್ರಮುಖ ಹಿಂದೂರಾಜು 'ಫೋನಾನ್'ನಲ್ಲಿ ಮಲಯಾ ಸಹ ಸೇರಿತ್ತು. ಭಾರತ ಮಲಯಾಕ್ಕೆ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾಲೆ. ಜ್ಯೋತಿಷ್ಕು ವ್ಯಾಧಶಾಸ್ತ್ರ ಕಾನನು ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ದೇಶೈಯ ನೇಯದ್ದು ಅಭರಣಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಿಂಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿತ್ತು.

ಸುಮಾತ್ರಾದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ "ಶ್ರೀವಿಜಯ" ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಲಯಾವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಕ್ರಿ.ಶ 4 ಮತ್ತು 5ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಪಲ್ಲವರ ಪ್ರಭಾವ ಇಲ್ಲಿತ್ತು. 4ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾಲಿಪಿ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿತ್ತು. ಮಲಯಾದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ 800ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಮೀರಿ ಹಿಂದೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಭಾವವಿದ್ದಿತು. ಅಂದಮೇಲೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತಗಳ ಹಜ್ಜ ಗುರುತು ಬಿಂದಿರೆಲೇವೇಕು. ರಾಮಾಯಣದ ಮಲಯಾ ಅವತರಣೆಗೆ "ಹಿಕಾಯತ್ ಸೀರಿರಾಮ" ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಇದನ್ನು ಮಲಯಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕಳೆಗಳ ರತ್ನವಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. 13ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದಿಚೆಗೆ ಮಲಯಾ ಇಸ್ಲಾಂನ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಇಂದು ಮಲಯಾ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಬಾಹುಭ್ರಾತರ್ ದೇಶವಾದರೂ ಅಲ್ಲಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣದ ಪ್ರಭಾವ ಅಜ್ಞಳಿಯದೇ ಉಳಿದಿದೆ.

ಇಂದಿಗೂ ಅಲ್ಲಿನ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಪ್ರತಿದಿನ ರಾಮಾಯಣದ ನೃತ್ಯಾಭಿಕ (Ballet) ಗಳನ್ನು ಏರ್ಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೊಲಾಲಂಪುರ- ಮಲೇಖ್ಯಾದ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬಹುತೇಕ ಸ್ವಾರ್ಥ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಜಾಹಿರಾತಿನ ಮೂಲಕವೂ ಪ್ರಚರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೊಲಾಲಂಪುರದ ಹೋಟೆಲ್ ಒಂದರಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣದ ಬ್ಯಾಕ್

ವಿವಿಧ ನಾಗರೀಕತೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ರಾಮಾಯಣದ ಪ್ರಭಾವ

ಕೇವಲ ಭಾರತವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಜಗತ್ತಿನ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಮತ್ತಾಚರಣೆಯ ಮೇಲೆ ರಾಮಾಯಣ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬಿಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಮಾಯಣವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ, ಈಗದೂ ಬಿಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮುಖ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇತಿಹಾಸ. ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ 5ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ 15ನೇ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ ರಾಮಾಯಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹರಡಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಅರಿತ್ತೇವೆ.

Al-Muwâkhi Rāmāyana in Arabic - Museo di Arte Islamica - Doha

ಹಿಂಜಾಯ ಸೆರಿರಾಮ

ಭಾರತಕ್ಕ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದ ದ್ವಿಪರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಕಾಂಚೋಡಿಯಾ, ಜಾವ, ಮಲೇಖ್ಯಾ, ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ, ಫಿಲಿಪ್ಪಿನ್ಸ್, ವಿಯಂಗ್ನಾ, ಥಾಯಿಲಾಂಡ್ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅ) ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಆ) ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಗಳ ಮೇಲೆ ಬಾರೀ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಈಗಳೇ ಕಂಡೆದ್ದೇವೆ.

ರಾಮಾಯಣವು ಅರೇಬಿಕ್, ಉಜ್ಜ್ವಲ್, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಫ್ರೆಂಚ್, ಜೆನೀ, ರಷ್ಯಾ, ಜಪಾನೀ ಹಿಂಗೆ ಜಗತ್ತಿನ ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಭಾಷಾತರ್ಪನದನ್ನು ಕಾಂಬಿಡು. ವಿವಿಧ ಕಾಲಬಿಂಡಲ್ಲಿ ಭಾರತದಿಂದ ಹೊರಟ ವರ್ತಕರು, ಪ್ರವಾಸಿಗಳು, ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕರ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಂದು ರಾಮಾಯಣ ವಿಶ್ವಮಾನವಾಗಿದೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ರಾಜಮನೆತನಗಳಲ್ಲಿ ಜೇಷ್ಪುತ್ರನಿಗೆ ರಾಜನಾಗುವ ಹಕ್ಕಿದ್ದರಿಂದ ಉಳಿದ ರಾಜಕುಮಾರರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಸೂಧಾರ್ಥಕ್ರಿಯೆಂದು ಅನೇಕ ದ್ವಿಪರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕವನ್ನು ಕಟಕೊಂಡುದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಿಸ್ತೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ರಾಜಕುಮಾರ ಕಾಂಡಿಸ್ತನ್ನು ಕಾಂಚೋಡಿಯಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ ಕೊಂಡಿಸ್ತ ಸಾಮಾಜಿಕವನ್ನು ಸಾಫೀಸಿದ್ದು, ವಿಯಂಗ್ನಾನಲ್ಲಿ 'ಶ್ರೀಮಾರಾಮಾಯಣ'; ಸುಮಾತ್ರಾದಲ್ಲಿ 'ಶ್ರೀವಿಜಯ ಸಾಮಾಜಿಕ', ಜಾವ ಹಾಗೂ ಬಾಲಿ ದ್ವಿಪರಾಷ್ಟ್ರಲ್ಲಿ 'ಶ್ರೀಲೆಂದ್ರ ಸಾಮಾಜಿಕ' ಸ್ವಾಷಿಸಿದ್ದು ಇತಿಹಾಸ. ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ 5ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ 15ನೇ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ ರಾಮಾಯಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹರಡಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಅರಿತ್ತೇವೆ.

ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಭಾಯಿಯನ್ನು ಭಾಷಾತಜ್ಜ್ರಾ ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹೇ ಆಯಾ ದೇಶಗಳ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳು ವಿವಿಧ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಮತ್ತಾಚರಣೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸಿದರೂ ತಮ್ಮ ಮೂಲ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಕಾಂಬಿಡು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಲೇಖ್ಯಾ 15ನೇ ಶತಮಾನದ ನಂತರ ಮಸ್ಲಿನ ರಾಜವಾದರೂ ಅಲ್ಲಿನ "ಹಿಕಾಯತ್ ಸೀರಿರಾಮ" (ನಮ್ಮ ರಾಮಾಯಣ) ದಲ್ಲಿ ದರಶಫಂಸ್ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಆಡಂಬರ ಮರಿಮೊಹಗ್ ಎಂದೂ, ರಾಜನಿಗೆ ವಿಶೇಷ ವರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದವನು ಬ್ರಹ್ಮ ಬದಲಿಗೆ "ಅಲ್ಲಾ" ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾಚರಣೆ ಬದಲಾದರೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬದಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಇಂದಾದರೂ ಭಾರತವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಜೋಡಿಸಿರುವುದು ಅದರ ಶ್ರೀಮಂತ ಪರಂಪರೆಯೇ. ಜಗತ್ತಿನಾಧ್ಯಾಂತ ಭಾರತದ ಮೂಲ ನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೆ, ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೊರತು ಅದನ್ನು ತಮ್ಮದಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಲವಕೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರೂ, ದುರ್ದ್ವವದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮವರೇ ಅದನ್ನು ಕಡೆಗೆಸೀಸುತ್ತಿರುವುದು. ಇಂಥ ದುರ್ದ್ವವಿಗಳಿಗೆ ಆ ಶ್ರೀರಾಮ ಸನ್ನತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಮೌಢ್ಯತೆಯನ್ನು ತೊಲಗಿಸಲಿ ಎಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರ ದೀಪಸ್ಥಂಭ - ಡಾ. ಎಚ್‌ನೋ

ಹೊಸೂರು ಎಂಬ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ, ಕಡು ಬಡತನದ ಕೆಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮಟ್ಟಿ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನೇ ಬಂಡವಾಳವನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ಜನಸ್ತಿಯರಾಗಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರಾಗಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳಾಗಿ, ನ್ಯಾಷನಲ್ ಐಜೆಶನ್ ಸೋಸೈಟಿ ಎಂಬ ಪ್ರತಿಕ್ಷೇತ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಗಿ, ಪದ್ಧತಿಗಳೂ, ನಾಡೋಜ ಮುಂತಾದ ಹತ್ತು ಹಲವು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಭಾಜನರಾದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಎಚ್‌ನೋ ಅವರ ಜೀವನ ಅಕ್ಷಯಂತ ರೋಚೆಕೆ. ತಮ್ಮ ನಿಖಿಲೀತ ವಿಚಾರಧಾರೆಯಿಂದ ನಾಡಿನ ಜನರ ಕೋಣೀಯರಾದರು. ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದ್ವಿಪತಾರೆಯಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸಿದರು. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾಯದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸಿರು ಚೆಜ್ಜನಿಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ವೈಚಾರಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾತಪ್ರಾರ್ಥವಾದ ಜಾಗ್ರಿತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದರು. ಅಂತಹ ಅನಘರ್ಜ್ಯ ರತ್ನ ಜನಿಸಿ 2020ಕ್ಕೆ ನೂರು ವರ್ಷಗಳು ತುಂಬಿತ್ತೇ. ಅವರ ಜೀವನವೇ ಒಂದು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಂ ಸಂದೇಶ. ಸಾಮಾನ್ಯಾಗಿದ್ದವರು ಅಸಾಮಾನ್ಯರಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಎಚ್‌ನೋ ಒಂದು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಂ ಉದಾಹರಣೆ.

ಡಾ. ಎಚ್‌ನೋ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ಡಾಕ್ಟರ್ ಹಚ್ಚೆ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಅವರು ಗೌರಿಭಿಡನೂರು ಶಾಲ್ಲುಕಿನ ಹೊಸೂರು ಎಂಬ ಪುಟ್ಟಿಗೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 1920 ಜೂನ್ 6, ಭಾನುಮಾರ್ಯಂತ್ರ ಜನಿಸಿದರು. ಅವರ ಶಾಯಿ ಶ್ರೀಮತಿ ವೆಂಕಟಮ್ಮು, ಅವರಿಗೆ ಓದು ಬರಹ ಬಾರದು. ಕೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮುಗ್ಗೆ ಹೆಂಗಸು ಅವರು. ಅವರ ತಂದೆ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಪ್ಪ ಅವರು ಕೂಲಿ ಮರದ ಹ್ಲಾಮೇಚ್ಚು. ಕನ್ನಡದ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತ ಇದ್ದವರು. ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ಹೊಸೂರಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹದಿನಾಲ್ಕನೇಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಲೋಯಿರ್ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದರು. ಹೊಸೂರಿನ ಕನ್ನಡ ಮೇಷಪ್ಪ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟಪಾಂಡಯ್ಯ ಹಾಗೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೇಷಪ್ಪ ಶ್ರೀ ಎಮ್.ಆರ್. ನಾರಾಯಣ ರಾವ್ ಅವರು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಅವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದರು. ಮುಂದಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ಹೊಸೂರಿನವರೆಗೂ ನಡೆದುಬಂದರು. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಸೇರಿದರು. 1935ರಿಂದ 2005ರವರೆಗೂ ಸುಮಾರು 70 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದಲ್ಲೇ ಇದ್ದರು.

1936 ಜೂನ್ 11ರಂದು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ಫಟನೆ ನಡೆಯಿತು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕುಮಾರ ಕೃಪ ಅತಿಥಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡುವ ಒಂದು ಸುಸಂಭರ್ ಬದಿಗಿಬಂದಿತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರ ಭುಜದ ಮೇಲೆ ಕ್ಯಾಹಾಕಿ ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು ಎಂದು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಜಿಯರು ಮಾತನಾಡಿಸಿದ ಕ್ಷಣಿ ಅಪೂರ್ವ, ಆಕ್ಷಿಕ ಹಾಗೂ ಅತ್ಯಾಶಯಕರ್. ಮರುದಿನ ಹಿಂದೂ ಪ್ರತಿಕ್ಷೇಯಲ್ಲಿ ಆ ಭಾವಚಿತ್ರ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು

ವಿ. ರಾಜು

ಕನ್ನಡ ಲಧಾಪಕರು
ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್
ಬಸವನಗುಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರು-4

ಜೋಜಾನವಾಗಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಅದು ಕಳೆದುಹೋಯಿತು. ಮತ್ತೆ 1943 ರಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸಿನ ಹಿಂದೂ ಪ್ರತಿಕ್ಷೇಯ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಪತ್ತೆ ಬರೆದು ಆ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡು ಜೋಜಾನವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬಳಿ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡರು.

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಓದಿದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯ ಬಡ ಮಹಡಿಗರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸ್ತವ ಮಾಡಿದ್ದರು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಮಲಗಲು ಹಾಸಿಗೆ ಕೂಡ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಚಾಪೆ ಅಥವಾ ಗೋಳಿ ಚೀಲಗಳೇ ಅವರಿಗೆ ಹಾಸಿಗೆ. ನಮ್ಮಂತಹ ಬಡವರಿಗೆ ಕೇವಲ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಒಂದೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಏರಿಸಬಲ್ಲದು ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದರು. ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ಸದಾ ಓದಿಸಿಲ್ಲಿ ಮುಂದು.

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ಅಪ್ಪ ದೇಶಭಕ್ತರಾಗಿದ್ದರು ಅನೇಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದರು. ಶ್ರೀ ಇಂಡಿಯಾ ಚಳುವಳಿ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಚಳುವಳಿಯ ಸಂಭರ್ ದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ತೊರೆದು ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದರು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೊರಾಟದ ಸಂಭರ್ದಲ್ಲಿ ಇಂಳಿಲಾಬ್ ಎಂಬ ದಿನಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂಳಿಸಿದರು. 1947 ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 5ರಂದು ಪ್ರತಿಕ್ಷೇಯ ಮೋದಲ ಸಂಚಿಕೆ ಹೊರಬಂತು. ಮೋದಲಿನ ಸಾವಿರ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ಹಂಚಿದರು.

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು 1946 ರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸೇಮಾಕೆಸಿಂದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಲೇ ಬಂದರು.

1957 ರಲ್ಲಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ಅಮೇರಿಕಾದ ಒಹ್ಯೇ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾವಿಲಯದಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಹಚ್ಚೆ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹೋದರು. ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಖಚಿತಗೆ ಪುಲ್ ಬ್ರೈಟ್ ಟ್ರಾವೆಲ್ಸ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರ ಉಂಟಿ ಬರಿ ಉಪಿಟ್ಟು. ಅಮೆರಿಕದಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿದ ನಂತರ ಡಾಕ್ಟರ್ ಹಚ್ಚೆ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಂತುವಾಲರಾದರು. ಆ ಸಂಭರ್ದಲ್ಲಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಪ್ರಯೋಗ ಅಭ್ಯಾತಪ್ರಾರ್ಥವಾದದ್ದು. ಹಿಂದಿದ್ದನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ

ಮಟ್ಟ 26 ಕ್ಕೆ ➤

➤ ಮಟ 25 ರಿಂದ.....

ಬಹುಯ ಹತ ಅವರ ಜೀವನದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿತ್ತು. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಮೇಲೆ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದರು. ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪರ್ಸನ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಆ ಕನಸುಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೇಳುದವು. ಕೆಲವು ಬಡಲಾವಕೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದವು. ಕನಸುಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನನಸಾಗಬೇಕಾದರೆ ಬಂದು ಸ್ಥಾನ ಮಂಬ್ರಿ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕನಸುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಹುದ್ದೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿತು. ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಅಲ್ಲಿಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಮತ್ತು ಜನರ ಸಾಫ್ಟ್‌ಮಾನ. ಪ್ರಮಾಣಿಕ ಮತ್ತು ಅವರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಾವ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದವು. ಅವಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಲೇಜನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದರು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿಸುಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಹಾಜರಾತಿ ಪ್ರಸ್ತರಕದಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಾಜರಾತಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾತಿ ಪ್ರಸ್ತರಕದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸ್ಥಾವಿಮಾನಕ್ಕೆ ಉಂದು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅಪಂಬಿಕೆಯ ಚಿಹ್ನೆಯ ಆಗ್ನಾತ್ಮಕ ಎಂಬುದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿ, ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಹಾಜರಾತಿ ಪ್ರಸ್ತರಕದಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಹಾಕಿವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕಿಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಮುಕ್ತಮನಸ್ವಿನಿಂದ ಮೆಚ್ಚಿದರು.

ಶೈಕ್ಷಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೇರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಷನಲ್ ನೀಡಿದ್ದು. ಶೈಕ್ಷಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಸಂಚಿತಗಳಿಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸಹಕಾರವೂ ದೊರೆಯಿತು. ಡಾ. ಎಚ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಲೇಜನ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗಾಗಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ರಾಂಕ್ ಗಳ ಸುರಿಮಳೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. 10ರಿಂದ 7-8 ರಾಂಕ್ ಗಳು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬರುವುದು ಮಾಮೂಲಿಯಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ರಾಂಕ್ ಕಾಲೇಜು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿತ್ತು. ಪರೇಕ್ಕು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಕರು ಕೊಡಿದೆ ಮೇಲ್ಮೈಪಾರಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ಉಸ್ತುಮಾರಿ ಇಲ್ಲದ ಪರಿಕ್ಷೇಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಶಿಧ್ಯತೆ ನಡೆಸಿದರು. ಪರೇಕ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮೇಲುಸ್ತುಮಾರಿ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರು. ಇದು ಎಲ್ಲರ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಹಾತವಾಯಿತು. ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ವರದಿಗಾರರು ಪರೇಕ್ಕೆ ನಡೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಿದ್ದಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಿ ಮಾಡಿದರು.

ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ನಾಟಕದ ಕಾಲೇಜು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂತರ ವರ್ಗೀಯ ನಾಟಕ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಶ್ರೀದೇಗಳಿಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರೀಕ್ ಆಟಗಾರರಾದ ಪ್ರಸನ್ನೆ ಇ. ಎ. ಎಸ್. ಎಪ್ಪಾ ಪ್ರಸನ್ನ, ಬಿ. ಎಸ್. ಚಂದ್ರಶೇಠ್ರಿ, ಅನಿಲ್ ಕುಂಡೆ ಮುಂತಾದವರು ಈ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಸ್ಕೂಲ್ ಪ್ರೋರಂ ಅನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅದರ ಮೂಲಕ ವಿಜ್ಞಾನ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಬೆಂಗಳೂರು ಸೋಶಿಯಲ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ನೇ ಪ್ರೋರಂ ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.

ಆಗ ಪರ್ಸನ್ ನಂತರ ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕಾಗೆ ಸಂದರ್ಶಕ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ

ವರದನೇ ಭೇಟ ನೀಡಿದರು.

1972 ರಲ್ಲಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಾಗಿ ನೇಮಕೆಗೊಂಡರು ಅವರ ಮಂಟ್ಪ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಅವರ ಸೇವೆಯ ನಿಷ್ಠೆಯ ಲಾಭ ದೊರೆಯಿತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕೇರ್ಮಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಂಗಕ್ಕೆ ವರಿಸಿದರು.

ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಬುಕೇಶನ್ ಸೋಸೈಟಿ ಅಫ್ ಕನಾಟಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕೇರ್ಮಿಯ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ಪಸರಿಸಿತು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಾಫ್ಟ್‌ಸಬೆಕು ಎಂಬುದು ಅವರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದೆ. ಬಸವನಗುಡಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಮಾತ್ರಾಂಶದಲ್ಲಿ ಅದರ ಮತ್ತು ಮಂಟ್ಪ ಮಂಟ್ಪರಾದ ಹೊಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಪೌರ್ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಯಲ್ಲಾರು, ಮುಡಿಯನಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಪೌರ್ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಬುಕೇಶನ್ ಸೋಸೈಟಿ ಅಫ್ ಕನಾಟಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ 11 ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಅವಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಲೇಜಗಳು, ಒಂದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಗಳು ಮತ್ತು ಎರಡು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈಯರ್ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಈ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಪರ್ಸ ಸಹಸ್ರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಬುಕೇಶನ್ ಸೋಸೈಟಿಯ ಯಾವ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಯು ಹೊನೇಶನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಜೂರೆಸ್‌ಟಾರ್ಟೆನ್ ನಾಟಕ, ಕಲೆ, ಅಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪೌರರನ್ನಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರೆ. ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು 1980 ರಲ್ಲಿ ಕನಾಟಿಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ನಾಮಕರಣಗೊಂಡರು. ಯಾವ ಅಧಿಕಾರ ಬಂದು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ಸರಳ ಜೀವನವನ್ನೇ ನಡೆಸಿದರು. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಅವರ ತಮ್ಮ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶಾಂತಿ ಶಾಂತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅಂದಿನಿಂದ ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಈ ಪ್ರತಿವನ್ನು ಮುರಿಯಲ್ಲಿ. ಬಿಳಿಬಳಿದ ಯಾದಿ ಜೋಪಿ, ಕಾಲೆಗೆ ಜಪ್ಪಲಿ ಅವರ ಉಡುಪ್ಪ.

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ಏಕ ಆಹಾರಿ, ಸಸ್ಯಹಾರಿ ಕಾಫಿ ಟೀ ಸೇವಿಸುತ್ತಿರಲ್ಲಿ. ಅವರು ವಾಸಿಸಿದ್ದ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಹಾಸ್ಟೀನ್ ಒಂದು ಕೀರ್ತಿ ಹೋಸ್ಟೆಲ್‌ಲ್ಲಿ. ತಮ್ಮ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶಾಂತಿ ಶಾಂತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅಂದಿನಿಂದ ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಈ ಪ್ರತಿವನ್ನು ಮುರಿಯಲ್ಲಿ. ಬಿಳಿಬಳಿದ ಯಾದಿ ಜೋಪಿ, ಕಾಲೆಗೆ ಜಪ್ಪಲಿ ಅವರ ಉಡುಪ್ಪ.

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ಏಕ ಆಹಾರಿ, ಸಸ್ಯಹಾರಿ ಕಾಫಿ ಟೀ ಸೇವಿಸುತ್ತಿರಲ್ಲಿ. ಅವರು ವಾಸಿಸಿದ್ದ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಹಾಸ್ಟೀನ್ ಒಂದು ಕೀರ್ತಿ ಹೋಸ್ಟೆಲ್‌ಲ್ಲಿ. ತಮ್ಮ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಿಂಗಲ್‌ಲ್ಲಿ. ಅವರ ತಮ್ಮ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶಾಂತಿ ಶಾಂತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅಂದಿನಿಂದ ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಈ ಪ್ರತಿವನ್ನು ಮುರಿಯಲ್ಲಿ. ಬಿಳಿಬಳಿದ ಯಾದಿ ಜೋಪಿ, ಕಾಲೆಗೆ ಜಪ್ಪಲಿ ಅವರ ಉಡುಪ್ಪ.

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೇತೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಲ್ಲಕಡೆಯೂ ತಮ್ಮ ಘಾಷನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿತ್ತು ಸರಳ ಸರಳ ಸ್ಕೂಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಬದುಕಿನ್ನು ಬಂದು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಯು ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಪರಿಕ್ಷೇಪ್ತಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಎಬುಕೇಶನ್ ಸೋಸೈಟಿಯ ಯಾವ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಯು ಹೊನೇಶನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟಿ ಆತಕದೆ ಹೊರಾಟದ ಹಾದಿ ಪ್ರಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಇವಲ್ಲವನ್ನು ಸಮಗ್ರಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೇತೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಲ್ಲಕಡೆಯೂ ತಮ್ಮ ಘಾಷನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿತ್ತು ಸರಳ ಸರಳ ಸ್ಕೂಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಬದುಕಿನ್ನು ಬಂದು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರಳ ಸರಳ ಸ್ಕೂಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಬದುಕಿನ್ನು ಬಂದು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಅವರ ತಮ್ಮ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶಾಂತಿ ಶಾಂತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅಂದಿನಿಂದ ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಈ ಪ್ರತಿವನ್ನು ಮುರಿಯಲ್ಲಿ. ಬಿಳಿಬಳಿದ ಯಾದಿ ಜೋಪಿ, ಕಾಲೆಗೆ ಜಪ್ಪಲಿ ಅವರ ಉಡುಪ್ಪ.

ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಭಾಗ ಹಂತದ ಬೈರ್ಕೆ

2-5-2020 ರಂದು ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘದ ಹೆಗಡೆಯ ವಿಭಾಗದ ಜೂನ್ ಏಂಟಿಯೋ ಕಾನ್ಸರ್ನ್ಸ್‌ನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಭಾಗ ಪ್ರಮುಖರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದ ನಿರ್ಮಿತ ಅವರ ಅನುಪಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಕೋಎಂಬ್ರೆಕ್ಕರಾದ ಶ್ರೀ ಜೀ.ಎಂ ಜೋಣಿಯವರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ವಿಭಾಗದ ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ಜಿಲ್ಲೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಜಿಲ್ಲೆ, ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಮತ್ತು ತಂಡದವರು, ಅಲ್ಲಾರ್ಕು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಮತ್ತು ತಂಡದವರು ಸೇರಿ ಸುಮಾರು 30 ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ವಿಧಿಯೋ ಕಲಾಪದ್ವಾರ್ಥಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾನ್ನು ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಭಾಗವತ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಎಲ್ಲಾರು ದಗ್ಗಾಡಿಸಿದರು. ನಂತರದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾವಾದು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ತಮ್ಮ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

ಜಿಲ್ಲಾವಾದು ಸಂಘದ ಪರಿದಿಕಣ್ಣು ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಸುರೇಂದ್ರಪರ್ವತ ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಆದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಾಗೂ ಇತರ ಬ್ರಿಂಗಿಳಿಗಳ ಪಡಿತರ ವಿರುಷವ ಮೂಲಕ ಸೆರುವ್ವು ನೀಡಿದ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಗಂಗಪರ್ವತ ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಸಿ ಮಹಿಳೆಗೆ ಮೇನಾಜನ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಯಶಸ್ವಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಜಯಾನ್ನರವರು ಅನ್‌ಲೈನ್ ಮುಖಾಂತರ ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಸಿ ಮಹಿಳೆಗೆ ಪರಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಕಾರ್ಯ ಮಾರ್ಪಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಕೋವಿಡ್-19 ರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಗೆ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘದ ರಾಜ್ಯ ಸಹ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರಾಚಾರ್ಯರಿ.ವ ರವರು ಬೈರ್ಕೆನ ಮೂಲಕ ಉದ್ದೇಶ, ಮಂದಿನ ದಿನಸಳ್ಳಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೆರುವ್ವಾಗಿರುವ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾದ್ದು ಗುರ್ತಿಸಿ ಸ್ಕ್ರಿಯಾಗಿ ತೊಡಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸದಸ್ಯತ್ವದ್ವಾರೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘದ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಚಿದಾನಂದ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಈಗಾಗೇ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘದ ಅಲ್ಲಾರ್ಕು ಫಂಕಿಂಗ್‌ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಂಬಿ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಮೋನ್ ಇನ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸಂಘದ ವಿಭಾಗದ ಅಭಿನಂದನೆ ಪತ್ರ ಕುಹಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು.

ರಾಜ್ಯ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಮುಖರೂ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಮಾಜರದ ಪ್ರಮುಖರೂ ಆದ ಶ್ರೀಮತಿ ಮಹಿಳಾ ಡಿ.ಕೆ.ರವರು ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಮಾಜರದ ಮುದ್ರಾ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಸಳಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘದ ರಾಜ್ಯ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಮುಖರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಅಂತರಾಳದ ಅಭಿನಂದನೆ ಪತ್ರ ಕುಹಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಎಬಿಆರ್‌ಎಸ್‌ಎಂ ನ ರಾಜ್ಯೀಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಶಿವಾನಂದ ಸೀಂಧನಸೆರಾವರವರು ವಿಧಿಯೋ ಕಾಲೋ ಮುಖಾಂತರ ಸಂಘಟನೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿರ್ಹೋದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘದ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಯೋಗ ಮತ್ತು ಆಯ್ದೆರೆದು ಮೂಲಕ ಆರೋಗ್ಯ ವಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬ ಬಗ್ಗೆ ದಾರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸುಧಿಗಳಿಗೆ ಮೇಸಲಾಗಿದೆ ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತದಂತಹ ಸಂಸ್ಕಾರ ತುಂಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯತ್ಮ ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು.

ರಾಜ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಮುಖರಾದ ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಸ್ ಕೃಷ್ಣುಲಿತ್ಯಾರ್ಯ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನ್‌ಲೈನ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಜಿದಾನಂದ ಪಾಟೀಲ್‌ರು ಈ ರಿತಿಯ ಜಿಲ್ಲೆ ಮಟ್ಟದ ಬೈರ್ಕೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಂದಿಸಿದರು. ಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರಾಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಕ್ತಯಾಯಾಯಿತ್ತು. ●

‘ಮೇ ಸಂಚಿಕೆಯ’ ಬಗ್ಗೆ ಓದುಗರ ಅನಿಸಿಕೆ

‘ತಿಳಿಕೆದನು ಫಣೀರಾಯ ರಾಮಾಯಣದ ಕವಿಗಳ ಭಾರದಲ್ಲಿ/ ತಿಂಟಿಯೆಯ ರಘುವರ ಜರಿತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಡಲು ತೆರಪಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ವರಕವಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ತಾನು ಮಹಾಭಾರತವನ್ನೇ ಕಾವ್ಯರಚನೆಗೆ ಅಯ್ಯಿಕೊಂಡಿದ್ದಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ರಾಮಾಯಣದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇ ಅದು. ಆದಿಕವಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮಹಿಂದ್ರಗಳ ನಂತರ ಅದೆಮ್ಮೆ ಕವಿಗಳು, ವಿದ್ವಾನ್‌ರು, ಮಹಾಕವಿಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ನೂರಾರು ಮಂದಿ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ರಾಮಚರಿತಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯರಚನೆಯ ವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಧನ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಎಲ್ಲ ಪಾತ್ರಗಳ, ಪಂಚನಗಳ, ಭಾಗೋಳಿಕ ಅಂಶಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವವು ವಿವರವಾಗಿ ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶ್ರೀರಾಮನ, ಸೀತಾದೇವಿಯ, ಭರತನ, ಲಕ್ಷ್ಮಿನ, ಉಮಿಂತೆಯರು ಪಾತ್ರಗಳಂತೆ ಮಂಜುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊಗೆದಷ್ಟು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿನ ಮಹಿಳಿಕ ಅಂಶಗಳು ಗೂಡಿಕರವಾಗುತ್ತವೆ.

ಅದರಿಂದಲೇ ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ ಇಂತಹ ಅದ್ದುತ್ವಾದ ಶ್ರೀರಾಮನ ಇತಿಹಾಸದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಪ್ರಸ್ತುತ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಹಲವಾರು ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡತ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತಿಂಬಲುದನ್ನು ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಲೇಖನಗಳು ನಮ್ಮೆ ‘ಮೇ ಸಂಚಿಕೆಯ’ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಮಾಜಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜೆನಾಗ್ನಿ ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಿಳಿಯಲೇಬೇಕಾದ, ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಪರಿಚಯವನ್ನು ರಾಮಾಯಣ ಕೇಂದ್ರಿತ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೂಡಿರುವದನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆ. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಖಿಪುಟವೇ ಸೇಗಣಾಗಿದ್ದು, ‘ರಾಮಾಯಣದ ವಿಶ್ವಾಸಿನ’ವೆಂಬ ಹೆಸರು ಕುತೂಹಲಲ ಕೆರಳಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಚಿಕೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಲೇಖಿಕರು ಅಭಿನಂದನಾರ್ಥಕರು, ತುಂಬಾ ವೈಲಿಕ ಸಂಚಿಕೆ ಸಂಗ್ರಹ ಯೋಗ್ಯವೂ ಸಹ.

- ಗೌತಮ, ಧಾರವಾದ

ತಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆಯನ್ನು ಓದಿ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ತಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಲೇಖಿಕರ ತಂಡಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರೆದಂತಾಗಿದೆ. ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

- ಸಂಪಾದಕರು

ಸನ್ನಿತ್ಯ ಓದುಗರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನಿಸಿಕೆಗಳ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಕೇಯ ತಂಡವಿದೆ.

- ಸಂಪಾದಕರು

ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ ಆಯುಕ್ತರೋಂದಿಗೆ KRMSS ನ ಘಳಷ್ಟದ ಸಭೆ

ಬೆಂಗಳೂರು/ಹುಬ್ಲಿ : ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘ(ರಿ), ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಅಂದುಕ್ಕಾದ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರದೀಪ್. ಈ, ಐವಿಎಸ್ ರವರೊಂದಿಗೆ ಘಳಷ್ಟದವಾದ ಸಭೆಯನ್ನು ಅಂದುಕ್ಕಾದ ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ರವಿವಾರ (ದಿನಾಂಕ 06/06/2020) ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು.

ಮಾನ್ಯ ಅಂದುಕ್ಕಾದ ಸುಮಾರು ಎರಡೊವರೆ ಗಂಟೆಯಷ್ಟು ಸಮಯವನ್ನು ನಮಗೆ ನೀಡಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸ್ವಂದಿಸಿ, ಸೂಕ್ತ ವಿವರಣೆ, ಸಮಜಾಯಿಸಿ, ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮೆಲ್ಲಾ ಅತ್ಯಂತ ಹರಡಿಸಿದ್ದಂತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೆಳರೊಂದಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆ.

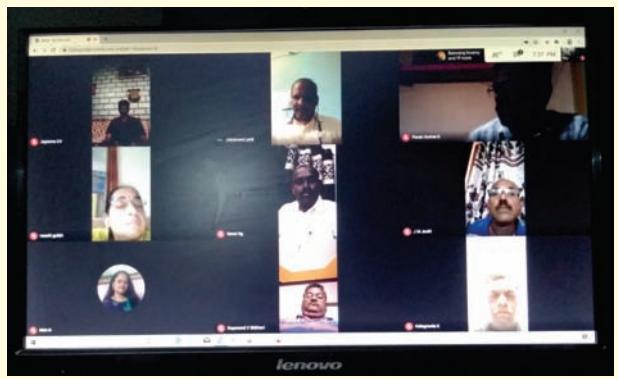
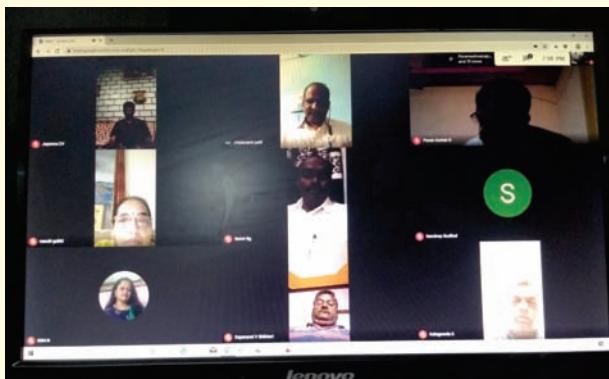

ಅಂದುಕ್ಕಾದ ಸುಮಾರು ಎರಡೊವರೆ ಗಂಟೆಯಷ್ಟು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಜಚಿತ ವಿಷಯಗಳು ಮತ್ತು ಅಂದುಕ್ಕಾದ ಸ್ವಂದನೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

- 1) ಸಂಖ್ಯಣೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಕಳೆದ ಇದಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಂಖ್ಯೆಗೊಂಡ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು, ಸಭೆಗಳು, ಚಚೆಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೆಳವಿ ಮೂಲಕ ನೀಡಲಾಯಿತು.
- 2) KRMSS ಹೇಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪರಿವಾರವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಇಲಾಖೆಯ ಹಿತ ಕಾಪಾಡುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.
- 3) ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣ ಅದಾಲತ್ ನಡೆಸಲು ನಾವು ಅಂದುಕ್ಕರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮನವಿಗೆ ಸ್ವಂದಿಸಿದ ಅಂದುಕ್ಕಾದ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ದೂರುಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪರಿಹರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಧಾನವು ದೂರುಗಳನ್ನು ಇ-ಆರ್ಡರ್‌ತಹ ಮೂಲಕ ಸ್ವಿಕರಿಸಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಬಹುತೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪರಿಹಾರ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.
- 4) ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಮ್ಮ ದೂರುಗಳನ್ನು ಸಾಧಾರಣಾದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಸಿದ ಅಂದುಕ್ಕಾದ, ವರ್ಗಾವಣೆ ಕಾಯ್ದಿಯನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನೂತನ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಕ್ರಮ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪರಿಹಾರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.
- 5) ಸಕಾರಿ ಮತ್ತು ಅನುದಾನಿತ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ವೇತನ ವಿಳಂಬಿ, ಭೋದಕ ಮತ್ತು ಭೋದಕೆತರ ಸೌಕರ್ಯ ನೇಮಕದ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಭರವಸೆ ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ.
- 6) ಕಾಲೇಜುಗಳ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕೊರತೆಯ ಬಗೆಗಿನ ನಮ್ಮ ಮನವಿಗೆ ಸ್ವಂದಿಸಿ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕ್ರಮ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಭರವಸೆ ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ.
- 7) ಅತಿಧಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ವೇತನ ಹಣ್ಣಳಕ್ಕೆ ನಾವು ನೀಡಿದ ಮನವಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಉಪಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವತಃ ಅಂದುಕ್ಕಾದ ಮಾಡಿದ್ದ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಕಾರ ತೀವ್ರಾನಿಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.
- 8) ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರ ನೇಮಕ, ಸ್ವಾಪ್ ಗ್ರಾಹಕ ಮತ್ತು ಅತಿಧಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾಗಿ ಸೇವಾಕಾರ್ಯ ಆಗಿರುವ ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಗಿ ಪರಿಹಾರಿಸುವ ಅಶಯ ಷ್ಟೂಪದಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- 9) ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ದೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಪದವಿ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪರ್ಯಾಯ ವಿಷಯ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನಾಳಿಕೆಗಳು, ಮಾನ್ಯ ಅಂದುಕ್ಕಾದ ನಮ್ಮ ಅತಿಧಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾಗಿ ಸೇವಾಕಾರ್ಯ ಆಗಿರುವ ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಗಿ ವಿಶ್ಲಿಷ್ಟಿಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.
- 10) ಮಾನ್ಯ ಅಂದುಕ್ಕಾದ, ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರ ಕಾರ್ಯಾಭಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಕಾರಿ ಮತ್ತು ಅನುದಾನಿತ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ನಿಯಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಒಪ್ಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.
- 11) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಸ್ ಪಾಸ್ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ online ಮೂಲಕ ಪಾಸ್ ನೀಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ನೀಡಲು ಒಪ್ಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ ಆಯುಕ್ತರೋಂದಿಗೆ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಯತ ಅರುತ್ತಾ ಶಾಹಪುರ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ರಘು ಅಕ್ಷಯಕೆ, ಡಾ. ಗುರುನಾಥ್ ಬಡ್ಗೇರ್, ಲಿಂಗರಾಜ್ ಹೋಕೇರಿ, ಡಾ. ಎಸ್.ಎಸ್.ಹೋಟಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ವನಜ, ಶ್ರೀ ಮದನ್ ಹೋಟನ್ ರೆಡ್ಡಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಮುಂತಾದವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.

ದಿನಾಂಕ 1.06.20 ರಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಮುಖರ ಆನ್ಲೈನ್ ಸಭೆ

ಗ
ಮ
ನ
ಿ
ಂ

ಶಿಕ್ಷಕ ಸಮಾಜಾರದ ಹೋಸ ಸಂಚಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನಿಸಿಕೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಸಂಚಿಕೆ 5ನೇ ತಾರೀವಿನೊಳಗೆ
akss1950@gmail.com Emailಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ.
ಉತ್ತಮ ಅನಿಸಿಕೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು.

IF UNDELIVERED PLEASE RETURN TO SENDER	
Printed By :	
General Secretary,	
Karnataka Rajya Madhyamika Shikshaka Sangha (R.)	
Published By:	
General Secretary,	
Karnataka Rajya Madhyamika Shikshaka Sangha (R.)	
Owned By :	
Karnataka Rajya Madhyamika Shikshaka Sangha (R.)	
Printed At:	Rashtrapathana Mudranalaya, 'Keshava Shilpa', Kempegowda Nagar, Bengaluru -560 019
Published By :	Karnataka Rajya Madhyamika Shikshaka Sangha (R.)
# 55, 'Yadavasmurthi', 1st Main, Sheshadripuram, Bengaluru -560 020	
Editor :	General Secretary, Karnataka Rajya Madhyamika Shikshaka Sangha (R.), Bengaluru -20